

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostil. Od 5. do 17. se-
ptembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija« pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskarni par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjem Evropi.

primorski dnevnik

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418

GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382 - 85723

ČEDAD
Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.000 lir - Leto XLV. št. 166 (13.397)

Trst, torek, 18. julija 1989

Sedaj se vsem neznansko mudi končati vladno krizo Andreottijeva pogajanja prehajajo v zaključno fazo

Tudi Craxi bi hotel vse čimprej končati - V četrtek bo baje skupna seja petih strank vladne koalicije - PLI in PSI proti novim davčnim bremenom

DUŠAN KALC

RIM — Po tolikih viharnih dneh se je končno stabiliziral občutek, da prehaja vladna kriza vendarle v zaključno fazo. Včeraj je minilo natanko šestdeset dni, odkar je ministrijski predsednik De Mita napovedal svoj odstop. V tem času smo doživeli marsikaj. Zlasti serijo nespodobnih zavlačevanj. Sedaj se nenadoma vsem neznansko mudi. Morda so se zbal, da ne bodo mogli pravočasno na planirane počitnice. Dejstvo je vsekakor, da so se očitki prejšnjih dni, zlasti med socialisti in republikanci, bistveno ublažili. Nihče ne postavlja več kakšnih preudicijalnih zahtev. Tudi v republikanski stranki so se vode užaljenosti in ogorčenja nad Craxijevim pogojevanjem vsega političnega življenja precej umirile. Prevladale so tiste sile, ki so za spravo in čim prej rešitev krize.

Tudi sam zadolženi predsednik Giulio Andreotti se je takoj po povratku iz Pariza lotil dela. Takoj je vzpostavil stike z vodstvi strank razpuščene petstrankarske koalicije, da bi že v tem tednu zaključil drugi krog posvetovanj ter že na začetku prihodnjega tedna predstavljal seznam ministrov bodoče vlade. Najprej se je seveda sestel s tajnikom svoje stranke Forlanijem. Srečanje je trajalo manj kot eno uro, v tem času pa je imel Andreotti več kot dovolj priložnosti, da je preveril bodisi enotno podporo stranke, bodisi namene socialističnega tajnika Craxija. Forlani ga je namreč področno seznanil s srečanjem, ki ga je imel v petek s socialističnim liderjem in ki naj bi dajansko pokazalo, da želi tudi Craxi čimprej zaključiti to neskončno trnjevo pot vladne krize.

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Navezava diplomatskih stikov z Vatikanom Jaruzelski kandidat za mesto predsednika

VARŠAVA — Poljski predsednik, general Jaruzelski se je po daljšem oklevanju premislil in se je zato odločil, da bo kandidiral na skorajšnjih predsedniških volitvah. Vest je sporočil predsednik senata Andrzej Stelmachowski, zastopnik demokratske kmečke stranke, politične organizacije, ki je po svojih stališčih idejno zelo blizu neodvisnemu sindikatu Solidarnost.

Stelmachowski in Jaruzelski sta se prejšnji četrtek sestala dve uri in si tako razjasnila pojme glede morebitne kandidature dosedanjega predsednika, ki se je odrekel kandidaturi, ker je menil, da ni zelo priljubljen med poljskimi volilci.

Po zadnjih informacijah, ki jih posredujejo poljski tiskovni viri, naj bi se general Jaruzelski premislil potem ko je dobil zagotovilo, da ga bodo podprli vojaški krogi, obenem pa je generala menda precej opogumil osební mednarodni uspeh, ki je bil razviden tako na zasedanju v Bukarešti kot med obiskom ameriškega predsednika Busha na Poljskem.

Kandidaturo generala Jaruzelskega bi morala že v tem tednu preučiti na skupnem zasedanju senat in sejm. Jaruzelski ima resne možnosti, da ga izvolijo in tako potrdijo na vodstvo države, ki je v zadnjih letih naredila nekaj izredno pomembnih korakov na poti demokratizacije.

Prav včeraj je v svetu odjeknila vest, da bo Vatikan po 45 letih ponovno navezal diplomatske stike s Poljsko. Tiskovna agencija PAP je včeraj posvetila veliko pozornosti dogodku, o katerem je podrobno poročal glasnik zunanjega ministrstva Stefan Staniszewski, ki je obenem tudi veleposlanik in je italijanski tiskovni agenciji ANSA izjavil, da bo Poljska že v prihodnjih dneh imenovala veleposlanika, ki bo zastopal državo v Vatikanu. Poljska je izrazila veliko zadovoljstvo zaradi novih diplomatskih stikov, ki bodo nedvomno pripomogli k izboljšanju splošnega stanja v državi. Po novem bodo odnosi med Vatikanom in Poljsko potekali na osnovi mednarodnega prava, ker še ni zaključena razprava o bodočih bilateralnih odnosih med obema državama.

Rudarski protest resno ogroža sovjetsko gospodarstvo V SZ stavka že 110 tisoč rudarjev Pomiritev v mednacionalnih sporih

MOSKVA — Predsednik sovjetske vlade Nikolaj Rižkov je vrhovnemu sovjetu sporočil, da je začela v premošnjem bazenu Kuzbas zasedati izredna komisija sovjetskega vodstva, ki bo skušala na kraju dogajanja poiskati rešitev za nastali položaj. Enotedenska stavka rudarjev je namreč začela resno ogroziti sovjetsko gospodarstvo in obstaja nevarnost, da bodo morale številne tovarne upočasniti če ne celo ustaviti proizvodnjo zaradi pomanjkanja energije. Stavki se je pridružilo že 110 tisoč rudarjev, protesti pa se še širijo. Stavkajo tudi delavci nekaterih tovarn.

Sibirski rudarji ostajajo zvesti svojim temeljnim zahtevam po boljših življenjskih in delovnih razmerah, hkrati pa ponujajo nove predloge, katerih uresničitve bi lahko v določeni meri omilila krizo tega delavskega sektorja. Med drugim predlagajo, da bi presežek izkopenega premoga upravljali sami, tudi tako, da bi ga izvažali in tujo valuto vložili v poseben sklad. Pravda medtem poroča, da je zaradi enotedenske stavke šlo v izgubo milijon ton premoga, kar predstavlja ogromno škodo za celotno sovjetsko gospodarstvo. Rudarjem pa je iz Moskve poslal poziv tudi Mihail Gorbačov, ki jih vabi, naj se vrnejo na delo in poudarja, da v nobenem primeru ne bo zatrl rudarskega protesta s silo.

Popolnoma drugačne vesti, predvsem kar se tiče nasilja, pa prihajajo iz Suhumija ob Črnem morju. V medetničnih spopadih med Abhazi in Gruzijci, ki so izbruhnili v noči na soboto, je doslej umrlo že 12 ljudi, 130 pa je bilo ranjenih. Glasnik gruzijskega zunanjega ministrstva poroča, da so se

spori razširili že na celotno abhazijsko ozemlje, v gruzijskih središčih pa so vse glavne ceste pod nadzorstvom policije.

Tiskovna agencija Tass je včeraj pisala, da so ljudje, v glavnem ruski turisti, ki so na letovanju ob Črnem morju dobesedno zasedli železniško postajo v Suhumiju in se z vsemi razpoložljivimi vlaki vračajo domov. Naval na železniške vagona pa je povzročil velike zamude v dobavi živih hotelom in drugim turističnim ustanovam. Izvestja pa pišejo, da je večji del Abhazov zapustil domove in se odselil v druge republike k prijateljem in sorodnikom. Včeraj se je položaj nekoliko umiril, v zadnjih urah ni prišlo do novih incidentov, napetost pa je še naprej zelo velika. Abhazijsko partijsko vodstvo pa je sporočilo, da bo odločno ukrepalo v primeru, če se bodo neredi spet ponovili. Položaj se je skoraj popolnoma normaliziral tudi v Novem Uznu v Kazahstanu, ki je bil konec junija prizorišče hudih izgredov med Kazahi in pripadniki raznih kavkaških manjšin. Neredi so terjali tri življenja in nekaj deset ranjenecov.

Življenje za glasbo in uspeh

Ob smrti »čudežnega«
Herberta von Karajana

NA 7. STRANI

Po streljanju v goriški zapor

GORICA — Goriški policisti so v nedeljo zjutraj po razburjivi noči aretirali v okolici Fare četverico mlajših Jugoslovanov. Ti so 20-letni Milan Radosavljevič, 20-letni Dragan Radosavljevič, 19-letni Muhamed Ramadanović in 18-letni Goran Đorđević. Policisti so opazili sumljivo skupnico, ki je peš hodila po avtocestnem odseku Gorica-Vileš v smeri proti Gorici. Ko so jih hoteli legitimirati, so ti pobegnili po bližnjih poljih. Policist je s pištolo ustrelil v zrak, mladeniči so nato začeli streljati proti policistom. Članom policijske izvidnice so priskočili na pomoč še drugi kolegi s kvesture, karabinerji in člani prometne policije. Tri mladeniče so ulovili okrog petih zjutraj, četrtega pa približno pol ure kasneje v bližini desnega brega kanala dei Dottori pri Fari. Četverica je sedaj na razpolago preiskovalcem v goriškem zaporu.

NA 8. STRANI

Kongres CISL v znamenju Marinija in Andreottija

RIM — Četrty dan enajstega vsedravnega kongresa sindikalne konfederacije CISL je potekal v znamenju replike glavnega tajnika Marinija ter posegov zunanjega ministra in zadolženega predsednika za sestavo nove vlade Andreottija ter ministra za delo Formice. Danes se bo kongres zaključil s posegom ministrskega predsednika razpuščene vlade De Mite, z izglasovanjem raznih kongresnih resolucij ter z izvolitvijo glavnega sveta CISL. V kongresni razpravi je bilo veliko govora ravno o ravnotežju sil znotraj sindikalne konfederacije ter o bodoči vodstveni strukturi. Nekateri so zaradi tega celo kritizirali kongres, češ da je bolj kot s programi in strateškimi smernicami soočal s problematiko vodstvenih struktur. Včeraj je bilo tudi več vzporednih neformalnih srečanj raznih komponent konfederacije, da bi se pogovorile o porazdelitvi mest v glavnem svetu sindikata. Iz virov večinske »Marinijeve«
struje se so po teh srečanjih razširili glasovi, da kar 80 odstotkov kandidatov enotne liste za glavni svet pripada »Marinijevi«
struji in le 20 odstotkov levici. Iz nasprotnega tabora pa so prišle nekoliko drugačne številke. Predstavniki levice namreč zatrjujejo, da bo jih njihovih vrst izvoljenih v glavni svet več kot 25 odstotkov članov.

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Tegobe povprečnega Slovenca

LJUBLJANA — Po cestah sicer še ne prosjajočijo, raziskave pa kažejo, da je povprečen Slovenec bolj lačen kot sit, gotovo pa že prikrajšan za marsikatero dobrino, ki je bila še pred leti sama po sebi razumljiva in nepogrešljiva. Položaj je še težji, ker so pošle tudi bančne hranilne rezerve za hude čase.

V Sloveniji je okrog 650.000 gospodinjstev, ki štejejo povprečno 3,1 člana. Že konec lanskega leta je kar 22 odstotkov gospodinjstev glede na realni padec osebnih dohodkov komaj pokrilo življenjske stroške, 43 odstotkov je imelo komaj za minimalne stroške, kar 35 odstotkov gospodinjstev pa ni moglo z rednimi osebnimi dohodki iz dela pokriti niti minimalnih življenjskih stroškov. Že konec lanskega leta, ko je bila mesečna stopnja inflacije okrog 15 odstotkov, 10 odstotkov gospodinjstev v Sloveniji ni imelo niti za osnovno preživetje. Kako živijo danes ob 30 in več odstotni inflaciji? Z eno besedo lahko zapišemo, da živijo pasje življenje.

V Zvezi sindikatov Slovenije ugotavljajo, da je polovica slovenskih gospodinjstev padla na življenjski minimum in da živijo v pravi revščini. Antela Murko-Pleš, svetovalka v republiškem

svetu Zveze sindikatov Slovenije pravi, da je kupna moč prebivalstva strahovito padla, rezerve so že izčrpane. Če navedemo le nekaj podatkov: cene življenjskih potrebščin so se aprila v primerjavi z majem povečale kar za 30,6 odstotka, maja v primerjavi z aprilom pa za 21,6 odstotka. Podatki kažejo, da so realno osebni dohodki samo od januarja do aprila padli za 6 odstotkov in pol. Osební dohodki pa z izjemo leta 1985 in redkimi nihanjem padajo že zadnjih deset let in temu primerno strogo pada tudi standard prebivalstva. Tako so stroški hrane družin, ki živijo z minimalnimi osebnimi dohodki izredno visoki. Marsikatera družina si že resno pritrjuje od ust, da lahko prihrani za najnujnejša popravila, na primer nepogrešljivega pralnega stroja, kajti novega ne more več kupiti. Za obleko ostaja vedno manj denarja, za kulturo in preživljanje prostega časa pa skorajda nič.

Štiričlanska družina porabi za hrano povprečno že 60 odstotkov denarja. V Zvezni republiki Nemčiji, kjer je hrana najdražja, porabi za hrano le 22 odstotkov prejemkov, v sosednjih državah pa le 18 odstotkov. (dd)

Avstrija prosila za vstop v ES

BRUSELJ — Avstrijski zunanji minister Alois Mock je včeraj v Bruslju izročil francoskemu kolegu Rolandu Dumasu prošnjo za vstop Avstrije v ES. Francozi, ki trenutno vodijo ministrski svet ES, so izjavili, da je bila avstrijska kandidatura že dalj časa predmet razprave, njen vstop v ES pa bo odvisen od rezultatov »vstopnega izpita«. V avstrijskem primeru bo to precej zapleten proces, tudi zaradi tega, ker je Avstrija vezana na nevtralnost, kar bi lahko sprožilo nekaj dodatnih političnih težav.

Po mnenju izvedencev je popolnoma izključena možnost, da bi Avstrija prišla svojo zvezdico na zastavo ES pred letom 1992, ko bodo padle gospodarske pregrade znotraj držav dvanaestic. Ministrski svet ES se trenutno ukvarja tudi z prošnjami Maroka in Turčije, prijavitelja pa sta se tudi Malta in Ciper.

Po nedeljskem premoru, ki je vzbudil marsikatero upanje Nadaljuje se invazija alg na Jadranu Z njo se bomo spoprijemali še avgusta

RIMINI — Po nedeljskem premoru so se alge ponovno pojavile ob obalah severnega in srednjega Jadrana, delna izjema je bil le Tržaški zaliv. Ofenziva diatomej se torej nadaljuje z vsemi težkimi posledicami za gospodarstvo priobalnih krajev. Prizadet ni namreč samo turizem, ki doživlja v teh dneh svoje najbolj temne dni, nič manj ni prizadeto ribištvo, posredno pa še druge gospodarske dejavnosti, saj je lahko vsakomur jasno, da se z manjšim dotokom turistov zniža ne samo povpraševanje po izvenpenzijskih storitvah, temveč vse dejavnosti, ki so tako ali drugače vezane na turizem in ribištvo. Ribiči navajajo, da so cene rib padle za 35 odstotkov, ulov pa se je znižal za 50 odstotkov, tako da postaja položaj iz dneva v dan bolj dramatičen, saj znaša po prvih ocenah škoda kar 250 milijard lir. V prihodnjih dneh bodo ribiči sprožili protestne akcije, da bi od oblasti izsilili ukrepe, ki bi omilili sedanji položaj.

Medtem so bili poskusi s »prezračevanjem« morja le delno uspešni. Na plitvinah ob obali so uspeli zvišati odstotek kisika v morju, na bolj odprtem morju, kjer je globina večja, pa se je

poskus izjalovil. Biologe do skrajnosti skrbi eutrofizacija, saj se bo s pojavom rdečih alg znižal odstotek kisika v vodi. Že sedaj je položaj kritičen, da lahko prve pomore rib pričakujemo že v prihodnjih dneh. Od četrta dalje bi se morala po meteoroloških napovedih zvišati temperatura, vreme bo stabilnejše, tako da se bodo alge še hitreje razmnoževale in odvezemale kisik. Biologi so krajevnim upraviteljem jasno povedali, da morajo računati z invazijo alg ves avgust, saj bi lahko le izredne vremenske razmere zaustavile cvetenje morja.

V nevarnosti pa ni samo Jadran, temveč vse Sredozemlje. Z algami se namreč že spoprijemajo v Izmirskem zalivu, pri Pireju in v Tuniški laguni. Boj proti eutrofizaciji zaradi prekomernega dotoka hranljivih snovi v morje bo moral zaobjeti vse države Sredozemlja. To pa ne sme uspavati italijanskih politikov. Da se to ne bo zgodilo, bodo v prihodnjih dneh poskrbeli tako turistični in gostinski delavci kot trgovci in ribiči, ki napovedujejo odločne proteste in ki zahtevajo, da se po osemmesecnem besedičenju končno preide h konkretnim dejanjem.

Pobuda zelenih Slovenije

LJUBLJANA — Zveza društev za varstvo okolja v Sloveniji, ki povezuje 26 društev in šteje čez 10 tisoč aktivnih članov in somišljenikov, je v drugi polovici junija pozvala društva in ostalo slovensko javnost, da s podpisoma potrdijo zahtevo, da se tudi Jugoslavija pridruži akciji za ohranitev ozonskega plašča, ki je že močno ogrožen.

Do 10. junija je na naslov zveze prispelo 5.000 podpisov iz različnih krajev Slovenije, s katerimi državljani podpirajo zahtevo, da vlada in skupščina SFRJ podpisata Montrealski sporazum o prepovedi uporabe snovi, ki uničujejo ozonski plašč. Akcija pa se nadaljuje.

Zveza društev za varstvo okolja v Sloveniji zahteva od Zveznega izvršnega sveta in zvezne skupščine SFRJ, da Jugoslavija podpiše in ratificira Montrealski sporazum in sprejme potrebne ukrepe za njegovo izvajanje. (dd)

Ameriški predsednik George Bush na krajšem obisku na Nizozemskem

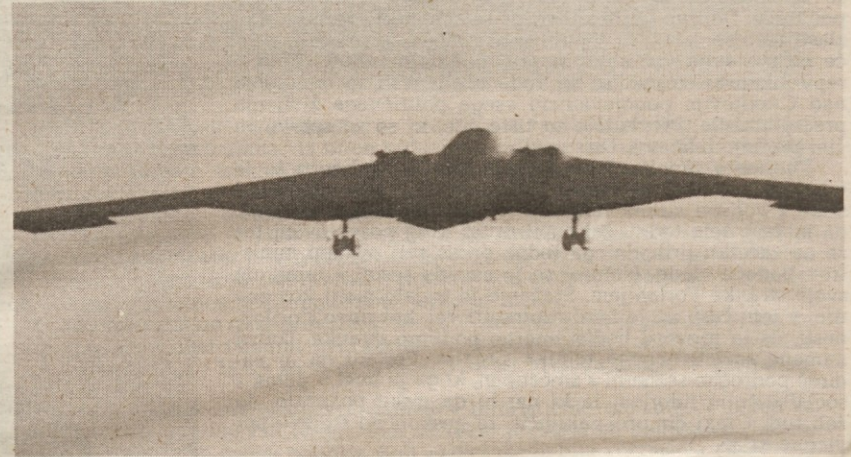

Nizozemska kraljica Beatrix je na letališču sprejela predsednika ZDA (AP)

HAAG — Ameriški predsednik George Bush se je včeraj mudil na enodnevnem obisku na Nizozemskem. To je bil prvi obisk kakega ameriškega predsednika v tej evropski državi, kot je ugotovila tudi kraljica Beatrix, ki je sprejela gosta v kraljevi palači v Noordeindeju in se Bushu na čast odrekla počitnicam v Toskani.

Predsednik Bush je obiskal Nizozemsko ob zaključku svojega kratkega popotovanja po Poljski, Madžarski in Franciji. Z zastopniki nizozemskega parlamenta se je George Bush posvetil predvsem analizi komaj zaključenega vrha sedmerice v Parizu, precej pozornosti pa je odmeril tudi ameriškim odnosom z Madžarsko in Poljsko. Ameriški predsednik je nato obiskal tudi razstavo, ki so jo posvetili tridesetim angleškim kalvinistom (med katerimi je bil tudi neki daljni Bushev sorodnik), ki so na krovu ladje Mayflower pripluli v ZDA leta 1620.

Uspel poskusni polet »nevidnega« bombnika

Kalifornijo je včeraj preletel prototip »nevidnega« bombnika B-2 Stealth. Uspeh poskusnega poleta odpira novo poglavje v gradnji vojaških letal. Bombnik B-2 naj bi se uspešno izmikal sovražnikovim radarjem, ker je grajen iz posebne plastične mase. Prav zaradi tega pa bo tudi najdražji bombnik v produkciji. (Telefoto AP)

nadaljevanji s 1. strani - nadaljevanji s 1. strani

● Andreottijeva pogajanja

Svoja neformalna srečanja z voditelji petstrankarskega zavezništva bo Andreotti zaključil že danes, jutri pa bo imel uradna srečanja z delegacijami petih strank. Že v četrtek bo verjetno prišlo do skupne seje peterice in to bi moral biti ključni in sklepnih trenutke.

Prepričanje, da le prihajamo v zaključno fazo, utrjuje tudi dejstvo, da se v teh dneh vse manj govori o političnih aspektih krize, o formulah itd., in da teče predvsem beseda o programih. Andreotti že zavrača programske predloge, ki jih je bodisi sam pripravil, ali ki so mu jih posredovale druge stranke. Programski še neurejeni in nepreciščeni predlogi zadevajo finančni zakon 90, ukrepe za zavezitev notranje potrošnje in inflacijske stopnje, preureditev radiotelevizijski službe, razne ekološke probleme, inštitucionalne reforme, krajevne avtonomije, probleme Juga, boj proti kriminalu, problem mamil itd. Najbolj delikatni točki programa sta restriktivni gospodarski ukrepi ter preureditev radiotelevizijske službe. Liberalci so že napovedali, da so proti novim davčnim bremenom, socialisti pa pravijo, da ni mogoče ponuditi ljudem samo restriktivnih ukrepov. V načrtih je vsekakor ukinitve zakonskih odlokov, začeti s odlokom o zdravstvenih ticketih. Ker zadeva inštitucionalne reforme pa naj

bi program zaenkrat predvideval reformo obeh vej parlamenta ter parlamentarnih pravilnikov in spremembo volilnega zakona za upravne volitve.

● Kongres CISL

Dobršen del razprave v teh štirih kongresnih dneh v rimski palači EUR se je vrtil okrog problema odstopa z vodilnih mest dveh najvidnejših predstavnikov sindikata CISL, to je Cree in Colomba. Glavni tajnik Marini pa v svoji včerajšnji repliki ni posvetil temu aspektu posebne važnosti. Crei in Colombu se je sicer prisrčno zahvalil za dragoceno delo, ki sta ga opravila v vseh teh letih za sindikalno organizacijo, ni pa se spustil na teren notranje polemike glede vodstvene strukture. Vsa njegova pozornost je bila usmerjena v prihodnje sindikalne boje organizacije, začeni s bojem za davčno pravičnost. Na tem področju, je poudaril Marini, ne bomo popustili nobeni vladi, niti Andreottijevi. Glavni tajnik, ki bo vsekakor potrjen na to mesto, se je obrnil tudi na Confindustrio ter nekako opozoril predstavnike industrije, da se bo njegov sindikat boril z vsemi močmi, da bi bili delavci seznanjeni z izbirami industrijskih podjetij. Glavni tajnik je nadalje pristal na predlog glavnega tajnika sindikata CGIL Trentina in pripravljanju enotnih sindikalnih seminarjev, z drugim

predstavnikom CGIL Ottavianom Del Turcom pa je polemiziral v zvezi z njegovimi izjavami o volilni reformi.

Z velikim zanimanjem in radovednostjo je kongres čakal na poseg Giulia Andreottija. Marsikdo je pričakoval, da bo zadolženi predsednik neznanil kakšno bistveno novost v zvezi z naporom za premostitev politične krize in sestavo nove vlade. Vendar se je Andreotti temu diplomatsko izognil. To bi bilo ustavno nekorrektno, je v uvodu svojega posega poudaril ter spregovoril izključno v svojstvu zunanjega ministra, čeprav so njegove izjave izzvenele kot nekakšen predujem nekaterih njegovih programskih smernic ter kot očiten poskus, da bi si pridobil naklonjenost sindikalnega gibanja. Tako je na dolgo in široko govoril o vlogi in pomenu sindikatov v Italiji in v svetu ter o nekaterih aspektih mednarodne politike, zlasti o tistih, ki so izšli s pariškega vrha. Po Andreottijevem mnenju odigravajo sindikati naprednejšo vlogo pri uveljavljanju ideje svobode vseh, kjer je svoboda še nedoseženi cilj ali pa vrednota v nevarnosti. Ta vloga se je pokazala na primer v Južni Afriki, v drugačnih aspektih pa tudi na Poljskem. V Italiji pa se je ta dragocena vloga sindikata pokazala zlasti v povojni fazi obnove države, pa tudi v drugi polovici sedemdesetih let, ko je država vzdržala pod udarci terorizma prav zaradi velike kompaktnosti med političnimi

in sindikalnimi silami. Te vloge se morajo zavedati vsi, je poudaril Andreotti, predvsem pa tisti, ki morda želijo, da bi prišlo do razkola in ošbitve sindikata v Italiji.

Dobršen del svojega govora je Andreotti posvetil odnosom med evropsko integracijo in sindikalnim gibanjem. O Evropi namreč veliko govorimo, a zanjo premalo delamo, je dejal zunanji minister in pripomnil, da bo leto 1992 lahko izpadlo kot neka abstraktna številka, namesto da bi postalo konkretna obveza. Zato pa se mora okrog te bodoče letnice strniti čim širša politična, sindikalna in človeška pozornost. Pri obravnavanju strateških izbir pri gradnji evropske skupnosti je zunanji minister med drugim poudaril tudi misel, ki izveni zelo napredno: če v fazi gradnje EGS ne bodo postali bogatejši sloji nekoliko manj revni, pomeni, da je naš načrt v celoti propadel.

Dokaj zanimiv je bil tudi poseg ministra za delo Formice, ki je razglabljal o razlogih politične krize v Italiji ter o potrebi boljšega dialoga med vladnimi in sindikalnimi silami. Najbolj zanimiva pa je bila njegova izjava, da bo znameniti vladni odlok o zdravstvenih ticketih skoraj gotovo bistveno spremenjen ali celo odpravljen.

D. K.

Eksplodija tovarne bengalskih ognjev: 2 mrtva in 3 ranjeni

NEAPELJ — Dve osebi sta izgubili življenje, tri pa so bile težje ranjeni v eksploziji obrata za proizvodnjo bengalskih ognjev v kraju San Vito pri Ercolanu. V »tovarni«, ki so jo sestavljale štiri barake, je bilo v trenutku eksplozije šest delavcev in hišnikova žena, ki je med žrtvami.

Točni vzroki eksplozije niso še znani, eksplozivni val pa je bil tako močan, da je povzročil pravo razdejavanje in uničil tudi več v neposredni bližini parkiranih avtomobilov. Prve agencijske vesti so namreč navajale kar štiri mrtve. Do pomote je prišlo, ker je eksplozija dobesedno razmesarila trupli obeh žrtev.

Tovarno so odprli pred letom dni in se je nahajala na osamljenem kraju proč od stanovanjskih hiš. Trenutno so pripravljali ognjemete za praznike vaških zavetnikov v raznih krajih neapeljskega območja.

Ranjence so takoj odpeljali v bolnišnico Maresca v Torre del Greco, kjer pa so zadržali samo enega, ostala dva pa so prenesli v bolnišnico Cardarelli v Neapelj, ker je njuno stanje zaradi obširnih opeklin po vsem telesu kritično.

Na razorožitvenih pogajanjih je opazna večja pripravljenost za dogovore. Gorbačov je vsakega iniciativnejši (domala vsak teden pride na dan s kakim novim predlogom), bolj stvarni pa so pričeli biti tudi Američani. Razpoloženje je potemtakem ugodno, dasiravno je še zmeraj točna ocena, da zlasti razorožitvena pogajanja zaostajajo za »političnim« detantom med velesilama.

Na Dunaju se je končal drugi krog medblokovskih pogajanj o konvencionalni razorožitvi (ta pogajanja sicer sodijo v problematiko evropske varnosti), v Ženevi pa bodo prejšesle prihodnji teden sklenili pogajanja o omejevanju podzemskih jedrskih poskusov. Pri opazovalcih na enih in drugih pogovorih je prozoren optimizem.

V avstrijskem glavnem mestu je bilo še kako pomembno, da so Sovjeti privolili v predlog o štirih razoroževalnih oziroma pogajalskih področjih v Evropi (takšni Evropi, ki bi se raztezala od Atlantika do Urala, kakor so vseskozi pripočeli zahodni dejavniki). Zahodni predstavniki pa bodo najbrže kmalu pristali na sovjetski predlog, naj bi pri zmanjševanju števila tankov, oklepnih vozil in topov na Vzhodu, vzeli v po-

Večja dinamika vzbujaja upanje v uspeh razorožitvenih pobud

štev tudi potrebo po hkratnem zmanjševanju letal, helikopterjev in drugih hitrih transporterjev na Zahodu.

Pogajanja bodo nadaljevali sredi septembra. Problemov je še dosti, očitno pa je, da imajo delegacije tiho priporočilo, naj pač pohitijo. Na dunajskih pogovorih se bodo morali pri določenih vrstah konvencionalnega orožja dogovoriti, ali bi šlo samo za omejevanje, ali pa kar za uničenje. Sovjeti, kakor je dano vedeti, terjajo med drugim, naj bi v Zahodni Evropi uničili tudi vse orožje, ki bi bilo, denimo v Zahodni Nemčiji, uskladiščeno za potrebe ameriške vojske; Američani pa s svoje strani bržčas trdijo, da bi konvencionalno razoroževanje moralo obsegati ne le Američane in Sovjete, pač pa tudi vojske drugih držav, ki so v Evropi.

Izjemno pomembno pa je stopnjevanje razpoloženja za pričetek pogovorov tudi o jedrskih raketah kratkega dosegga (do 500 km). O takšni večji pripravljenosti pa poročajo tudi iz Ženeve; istočasnost je seveda vredna poudarka. V Ženevi se pogovarjajo o tem, kako zanesljivo preverjati podzemne jedrske poskuse predvsem s stališča, da je takorekoč kontrolni problem zmeraj težji glede na vse bolj dovršeno kamufliranje poskusov. Vprašanje je visoke strokovne in znanstvene narave.

Znano je sicer, da sta velesili prenehali s poskusi v atmosferi (gre za vojaške poskuse, kakor tudi za poskuse tako rekoč v miroljubne namene), v zvezi s podzemskimi pa se tudi držita dogovora izpred 15 let, da eksplozije ne bi smele preseči 150 kiloton. Odnos od sprejetih dogovorov je potemtakem pošten. Gre pa seveda za

»potrditev« te poštenosti. Toda tudi pri teh poskusih Sovjetska zveza predlaga popolno zaustavitvev.

Američani se še zmeraj ne morejo znebiti določene strahu pred sovjetskimi predlogi, ki si sicer slede skokovito. Tako v zvezi s predlogom za popolno zaustavitvev poskusov trdijo, da v to ne bodo mogli privoliti vse dotlej, dokler ne bodo Sovjeti opustili tako imenovane taktike »odvrčanja« (se pravi konfrontacije), ki pa jo Sovjeti zanikajo.

V glavnem pa se razorožitveno področje jasni. Problemov seveda ne bodo rešili čez noč, pa tudi ne v celoti, saj so tako rekoč interesi, pa tudi vloženi naporu velesil preveliki. Popuščanje in večja doza pripravljenosti pa sta vsekakor zaznavna. Gorbačov je v zadnjih urah prišel na dan še s predlogom, naj bi jedrsko orožje preprosto odstranili na primer iz podmornic.

Dinamika predlogov (in protipredlogov) je kar se da intenzivna. To pa ni slabo znamenje, presojajo komentatorji. Razgibanost kaže na odnos, ki ni več a priori odklonilen, kakor je bilo svojčas, in počasen. Detant si tudi v razoroževanju utira pot.

MIRO KOČJAN

V nedeljo je bil v Ljesi 16. »Senjam beneške pesmi« »Naša piesem je tista ograja ki nas more ohranit«

LJESA — V nedeljo se je s finalnim večerom zaključil "Senjam beneške pesmi", ki ga že šestnajst let zapored organizira Kulturno društvo Rečan. Zaključne prireditve, predtekmovanje je bilo že v petek in soboto, na kateri so zapeli 10 najboljših izmed štirinajstih pesmi, se je udeležilo veliko število mladih in tudi starejših poslušalcev iz Nadiških dolin; iz Rezije so prišli tudi otroci, ki tam letujejo v okviru "Mlade brijeze". Na začetku je vse skupaj pozdravil videmski pomožni škof Pietro Brollo, med poslušalci pa je bil tudi senator Stojan Spetič.

Na letošnji natečaj senjama se je prijavilo kakih 20 avtorjev, ki so napisali in uglasbili 14 pesmi, in jih je, po večini ob spremljavi ansambla SSS ali bolj po domače Checcovega ansambla, pelo skoraj 30 pevcev. Pa niso bili samo iz Nadiških dolin; iz Tipane so prišli Cinzia, Silvana in Lucio, iz Rezije pa nepogrešljivi Rino Chinese. Peli so seveda predvsem o ljubezni kot se za mlade spodobi, o svetu, ki jih obdaja, o ekologiji, kot dokaz, da je tudi v doline pod Matajurjem pripihal veter svetovnih skrbi. Veselo pa so zapeli tudi o Benečiji. Med izvajanjem finalnih pesmi so nekajkrat nastopili člani Beneškega gledališča, program pa so napovedovali Margherita Trusgnach, Ezio Gosgnach, Francesco Clodič in Marko Souch.

Ko je izzvenela zadnja, deseta pesem, so poslušalci glasovali, svojo sodbo pa je tehtala tudi strokovna žirija. Za prijetno čakanje na razglasitev rezultatov pa je nastopil tudi gost, mladi virtuoz na harmoniko, doma od Ferlugov na Tržaškem, David Danieli.

Občinstvo je odločilo tako, kot je bilo pričakovati že po burnem aplavzu med izvajanjem: za najboljšo skladbo je razglasilo "Vesela Beneči-

ja", zanjo sta besede in glasbo napisala Lucia Dugaro in Graziano Rubin, zapeli pa sta jo Francesca in Elena, pa še drugi iz Checcovega ansambla so pritegnili zraven. Zmagovita pesem je taka, ki je šla v ušesa in bo zanesljivo obstala, saj je vesela in govori o Benečiji. Drugouvrščena je ljubezenska "Ljubezen brez konca", ki jo je zapela Sabina, tekst in glasbo je napisal Luciano Feletig, tretja nagrada pa je odšla v Rezijo za pesem "Lipana" Rina Chineseja. Strokovna žirija pa je odločila, da je po glasbeni plati najboljša "Za iti napri", ki jo je na besedilo Alda Klodiča uglasbil Davide Klodič. Za najboljši tekst pa so izbrali besedilo pesmi "Viermi" Checca, ki je na svoj tekst napisal tudi glasbo.

Šestnajsti senjam je imel letos, ne da bi o tem posebej govorili, še poseben prizvok prepričljivega odgovora beneške kulture in Benečanov tistim, ki z mazanjem dvojezičnih tabel in s prijavljanjem sodnikom slovenstvu vernih Čedermacev, poskušajo zmanjšati uresniti beneško pomlad. Bil je lep kulturni doživljaj, udejanjenje tistega, kar je društvo Rečan zapisalo v uvod posebne knjižice besedil vseh štirinajstih pesmi. Zapisali so:

»Za nas, ki živimo pod pritiskom kulture večjega naroda in naši deželi, ki smo nevarno podloženi asimilaciji, ki nas tlače od usih kraji, piesem, naša piesem, je tista ograja, ki nas more ohranit, ki nam pomaga rešit in razvit našo slovensko kulturo.«

Prireditelji so že izdali kaseto z vsemi štirinajstimi pesmimi, tako da bodo najnovejša glasbene žetve v Benečiji lahko deležni tudi tisti, ki ta konec tedna niso prišli v Ljeso, pa jim je pri srcu Benečija in njihova pesem.

IGOR GRUDEN

Msgr. Brollo: Slovencem priznati pravico do jezika

ŠPETER — Furlanska cerkev se je jasno opredelila v tako imenovani »etnični vojni« in se postavila na stran duhovnikov Nadiških dolin. Obenem se je postavila v bran pravic prebivalstva slovenskega izvora.

To je storila »popravno« mašo, ki jo je v nedeljo daroval videmski pomožni škof msgr. Pietro Brollo v cerkvi sv. Štoblanka v občini Dreka, kjer je še do nedavnega maševal Mario Lavrenčič. V to cerkev so neznanzi vdrli konec prejšnjega mese-

ca: požgali so zakristijo, odnesli nekaj dragocenih predmetov in cerkev oskrnili.

Msgr. Brollo je v homiliji pozval k »mirnemu sožitju med prebivalstvom različnih etnij« in ob tem pripomnil, da je treba priznati »prebivalstvu slovenskega izvora pravico, da se izraža v slovenskem jeziku in da brani svoje ljudske tradicije.« Poleg prebivalstva so se maše udeležili tudi vsi duhovniki iz raznih vasi Nadiških dolin.

Zakona o manjšinah v vladni program!

VIDEM — Zakona o zaščiti jezikovnih manjšin in o globalni zaščiti slovenske narodnostne skupnosti v Italiji sta v paketu zahtev, ki ga je komunistična delegacija, ki so jo sestavljali poslanec Zangheri, senator Pecchioli in generalni tajnik KPI Achille Occhetto, predložila mandatarju za sestavo nove vlade Andreottiju.

To je potrdil Zangheri komunistični poslanci Silvani Facchin Schiavi. Slednja je ob tej priložnosti opozorila, da je bilo vprašanje manjšin eden od argumentov, katerim je Andreotti posvetil največjo pozornost med volilno kampanjo v severovzhodnem okrožju. Zaradi tega vlada sedaj veliko pričakuje, dodaja Facchin Schiavi, za spoštovanje sprejetih obvez in za vključitev obeh zakonikih osnutkov v vladni program in da bi Andreotti zagotovil hitro odobritev obeh.

Delegacija SZDL gost deželne PSI

TRST — Jutri ob 17. uri bo v Trstu na sedežu socialistične skupine v deželni svet srečanje med delegacijama PSI iz Furlanije-Juljske krajine in Socialistične zveze delovnega ljudstva Slovenije.

Italijansko delegacijo bodo sestavljali deželni tajnik Piero Zanfagnini, član strankinega vsedravnega tajništva poslanec Gabriele Renzulli, podpredsednik deželne odbora Gian-

franco Carbone, pokrajinski tajnik iz Trsta Alessandro Perelli, Laura Bergnac in Bogo Samsa za slovensko socialistično komponento.

Delegacijo SZDL bo vodil predsednik Smole.

Na pogovorih med delegacijama, ki so že periodični, bo govor o političnih in ekonomskih temah ter o vprašanjih, ki so vezana na etnična in kulturna vprašanja.

V Portorožu kmalu namestitev avtomata za menjavo deviz

KOPER — Splošna banka Koper je prva v Jugoslaviji nabavila "avtomat" za menjavo deviz. Pri firmi Datacol iz Verone so si uspeli zagotoviti enega od petdesetih tako imenovanih "cambiomatov" najnovejših generacij, ki imajo sposobnost menjave 48 bankovcev različnih vrednosti kar šestnajstih tujih valut. Napravo bodo v teh dneh montirali ob vhodu portoroške bančne poslovalnice.

Z avtomatskim menjalcem bodo v našem največjem turističnem središču omogočili uradno "ulično" menjavo deviz tudi v večernih in nočnih urah, ko so menjalnice in bančne poslovalnice zaprte. S to napravo bi lahko tudi ob uradnih urah razredčili vrste pred menjalniškimi in bančniškimi okenci. Naprava, ki jo bodo postavili ob vhodu portoroške bančne poslovalnice, pa bo verjetno tudi nekakšen "poskusni zajec", ali bi veljalo podobne naprave postaviti tudi ob agencijskih in bančnih poslovalnicah ob mejnih prehodih, kjer prihaja do največjih zapletljivosti in gneče pri menjavi deviz.

Kot je povedal Darjo Radišič iz koprskse splošne banke, je "cambiomat" sestavljen iz najsodobnejše elektronske optične in računalniške opreme, vendar njegova zapletena notranost omogoča povsem preprosto ročnanje za vsakega porabnika. Zanje bo pomemben le sprednji del, na katerem bo ekran s tekočo tečajno listo, seznam šestnajstih tujih valut in vrednost bankovcev, ki se jih bo dalo zamenjati, odprtina, skozi katero bodo potisnili tuje bankovce in odprtina, skozi katero bodo skupaj s potrdilom dobili dinarsko protivrednost. Avtomatski menjalec bo izbiral najboljšo varianto, tako da bo izdajal najmanj dinarskih bankovcev, menjavo tujih valut pa bo zaokroževal na sto dinarjev. Eno "polnjenje" avtomatskega menjalca bo omogočilo menjavo tujih valut v vrednosti 140 milijonov dinarjev, če bodo uvedeni bankovci z višjo vrednostjo, pa se bodo njegove "menjalniške zmogljivosti" avtomatično lahko povečale.

IZTOK UMER

Po srečanju vodstva RTV LJ s predstavniki Publitalia 80 Nezadovoljstvo delavcev TV KP

KOPER — Nezadovoljstvo delavcev koprskse televizije in reakcija, ki se je izrazila z vzdržanjem nastopanja pred kamero, sta bila povsem utemeljena. Tako je poudaril včerajšnji zbor delavcev koprskse televizije, potem ko je poslušal poročilo o četrtkovem srečanju s predstavniki italijanskega partnerja Publitalia 80. Zbor delavcev je tudi izrazil zaskrbljenost za prihodnost postaje.

V vzdušju, ki je bilo precej različno od tistega, ki je prevladovalo prejšnji teden, ko je prihajala bolj do izraza borbena, se zbor vzel na znanje, da italijanski partner ni prekinil pogodbe, da pa namerava postaviti sodelovanje na povsem drugačne temelje, ki finančno ne bodo tako spodbudni kot doslej. Dejstvo, da je bil na predlog vodstva RTV Ljubljana na nedavni skupščini EBU Koper črtan iz seznama postaj, ki lahko prenašajo evrovizijske športne dogodke, je zmanjšalo interes italijanskega partnerja za TV Koper-Capodistria. In po besedah namestnika direktorja koprskse TV Silvana Sava je bil rezultat četrtkovih pogovorov v Milanu še dober. Več ne bi mogli doseči, kvečjemu manj.

Na osnovi poročila in razprave je zbor koprskih delavcev sprejel sklep, s katerim poudarja, da se mora v okviru redefinicije pogodbe z italijanskim partnerjem TV Koper-Capodistria uveljaviti kot samostojen nosilec v tem odnosu. V ta namen bo treba tudi tako ukreniti vse potrebno, da se čimprej preseže krizno stanje. Zbor je zato pooblastil

vodstvo postaje, da takoj oblikuje predloge za učinkovito uresničevanje sklepa, obenem pa zahteval, naj se zajamči nemoteno uresničevanje vseh že pripravljenih naložbenih načrtov. Breme za to pa naj gre na ramena tistega, je bilo večkrat poudarjeno, ki je odgovoren za dejstvo, da se je TV Koper-Capodistria znašla v težkem položaju.

Namig na vodstvo RTV Ljubljana je bil dokaj prozoren. Kot je bila tudi jasna kritika zaradi poteze, ki je povzročila precejšnje težave ko-

KPI o težavah deželne večine

VIDEM — Deželna svetovalska skupina KPI prireja danes v Vidmu politično manifestacijo, na kateri bodo komunisti spet postavili v ospredje imobilizem deželne vlade in politične težave, s katerimi se sooča deželna večinska koalicijska. Po komunističnem načelniku v deželni svet Paolu Padovanu bodo govorili Giorgio Cavallo (Proletarska demokracija), Federico Rossi in Andrea Wehrenfennig (Zelena lista) ter svetovalc zelenih Renato Vivian. Manifestacija bo ob 18. uri v konferenčni dvorani Aiace.

prski postaji (njena shema »šport in informacije« je po poldrugem letu zašla v krizo) precej problemov pa tudi tistim podjetjem v zamejstvu, ki so sodelovala s koprsko TV in s Publitalia 80. Sklep RTV Ljubljana, da se črta Koper iz seznama postaj, ki lahko prenašajo evrovizijske športne dogodke, je po eni strani odprl nove perspektive tekme, postaji Telemontecarlo, po drugi pa zavril načrte, da bi se koprsko postaja spremenila v močno postajo, ki bi ob večji gledanosti, boljši tehnični opremljenosti in finančni trdnosti lahko postala veliko pomembnejši dejavnik na področju informiranja tako italijanskega kot slovenskega trga.

Na zboru je bilo tudi večkrat ponovljeno vprašanje, kakaj je bilo to storjeno in kaj je v ozadju. Na prejšnjem zboru je vodstvo RTV Ljubljana dalo vrsto pojasnil, ki pa se včeraj, tudi v luči četrtkovega srečanja z italijanskim partnerjem, udeležencem zbora niso zdela več tako prepričljiva kot prejšnji tork. Drugih odgovorov včeraj ni bilo. In tudi očitke enega od diskutantov, da RTV Ljubljana krni možnosti Kopa, medtem pa naj bi razmišljala za neposreden nastop na italijanskem tržišču s prevzemom postaje Odeon (ene od najbolj pasivnih italijanskih televizijskih mrež) skupno z nekimi avstrijskimi partnerji, ni dobil jasnega odgovora, predvsem pa ne jasnega demantija.

VOJMIR TAVČAR

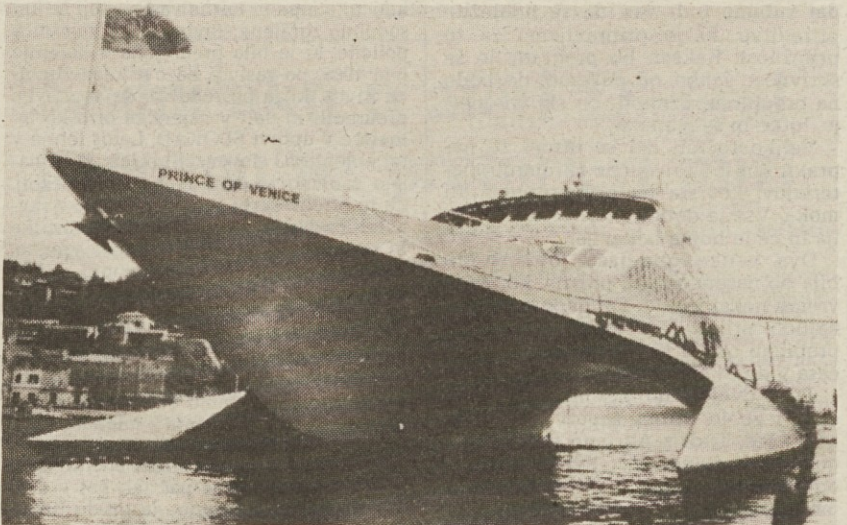
Delničarsko podjetje za jadransko magistralo

ZAGREB — Po petmesečnih pripravah so v nedeljo v Zagrebu podpisali sporazum o ustanovitvi družbenega delničarskega podjetja Jadranska avtocesta in bančnega konzorcija. Podpis je spodbudil koordinacijski odbor za spodbujanje in spremljanje priprav za gradnjo jadranske avtoceste, ki so ga ustanovili v začetku leta, vodi pa ga Ante Marković.

Marković je dejal, da bo zaradi dolžnosti, ki jih ima kot predsednik ZIS, prepustil vodenje komu drugemu.

Direktor novega podjetja je Ante Skataretiko, sedež podjetja pa bo republiški SIS za ceste. V razmeroma kratkem roku so končali študijo o gospodarski upravičenosti dveh tretjin dolžine ceste in na temelju ugotovitve se bodo že lahko začeli pogajati s tujimi vlagatelji. Gre za odseke od Reke do Novega Vinodolskega, od Maslenice preko Zadra, Šibenika in Splita do Blata na Cetini, in od Neuma preko Dubrovnik do Črnogorskega primorja. Študijo o upravičenosti preostalega dela ceste bodo opravili do konca leta.

Gliserski dvotrupec - najsodobnejši v Sredozemlju

PIRAN — Prince of Venice, gliserski dvotrupec (katamaran), ki se je privezal v petek zvečer ob pomol piranskega pristanišča, je najnovejša Kompasova potniška ladja. Še to poletje bo katamaran nadomestil tri stare gliser-

je, ki jih je Kompas prodal, saj je v njem prostora za 303 potnike in 11 članov posadke — le malo manj torej, kot so jih sprejeli stari trije gliserji.

Prince of Venice je gotovo najsodobnejša potniška ladja te vrste v Sre-

dozemlju in ena najsodobnejših na svetu, saj so doslej v avstralski ladjedelnici NQEA Australia v Cairnsu izdelali šele 4 take potniške katamarane. Njegova cena je 4,8 milijona avstralskih dolarjev. Janez Pergar, direktor Kompasovega tozda Turizem, nam je povedal, »da želi Kompas nekoliko posodobiti svojo belo floto, saj potuje iz Istre na italijansko obalo predvsem v Benetke 120.000 turistov. Pri Kompasu pa menimo, da bi z ustreznim ponudbo lahko tukajšnji prevozniki prepepljali vsaj 200.000 turistov v sezoni. Izlet iz Istre do Benetk je eden najlepših na svetu, saj turist v dobrih dveh urah pride naravnost na Markov trg in si lahko v enem dnevu na najbolj udoben način ogleda mesto gondol.«

Prince of Venice so avstralski pomorci skupaj s Kompasovimi in delavci Splošne plovbe Piran v 38 dneh prepeljali iz Avstralije, na poti pa so se večkrat ustavili v Indoneziji, Maleziji, na Maldivih in Sejšelih ter ladjo reklamno razkazovali. Glede na to, da je dobro prestala monsunsko obdobje na Indijskem oceanu ob tudi 5 metrov visokih valovih, se zdi, da je primerno

krščena in z valovčki v Jadranskem morju ne bi smela imeti težav.

Kompasov navtični inšpektor kapitan Pero Matković je povedal, da je z ladjo izredno lahko manevrirati, laže kot voziti osebni avto, da lahko doseže hitrost 33 vozlov in da se pri taki hitrosti lahko v 35 sekundah popolnoma ustavi, če je to potrebno, seveda. Ladja je dolga skoraj 40 metrov, široka 16 in ima 1,6 metra greza (to ji omogoča, da bo pristajala tudi v drugih severnoitalijanskih turističnih krajih ob Jadranskem morju). Poganjata jo dva motorja s po 1435 KW, seveda gre za pogon z vodnim curkom. Ponaša se tudi z najsodobnejšo navtično opremo, najpomembnejše pa je, da omogoča udobno plovo na razburkanem morju zaradi posebno dolgih kljunov. Na ladji je večji bar, duty-free trgovina, tv-sprejemniki, na njej bodo (skupaj s portoroško Igralnice) namestili tudi nekaj igralnih avtomatov. Prince of Venice bo vozil turiste predvsem iz Poreča, delavci beneškega podjetja Kompas Italia pa računajo, da jo bodo lahko s pridom izkoristili tudi za prevoze turistov z italijanske obale na jugoslovansko.

B. Š.

V ponedeljek zadnja občinska seja V Miljah pričakujejo vladnega komisarja

Miljski občinski svet se bo prihodnji ponedeljek, 24. julija, samorazpustil in tako odprl pot izredni komisarski upravi in torej predčasnim volitvam, ki bodo na sporedu v drugi polovici oktobra ali prve dni novembra. Občinska skupščina bo na zadnji seji v tej mandatni dobi ratificirala odstop vseh svetovalcev, prefekt De Felice pa bo že naslednji dan imenoval vladnega komisarja, ki bo vodil Občino do volitev oziroma do izvolitve novega župana in novega odbora.

Odstop občinskih svetovalcev bo naredil konec zelo razburkanemu upravnemu in političnemu obdobju, ki je dejansko označevalo ves mandat občinskega sveta od volitev leta 1985 do danes. Kratki oživitvi političnega zavezništva med Listo Frausin in socialisti je sledila skoraj štiriletna uprava enobarvnega odbora Liste Frausin, ki je užival podporo polovice občinskega sveta in se od časa do časa naslanjal na konsenz drugih političnih sil, posebno demokristijanov in neodvisnega, bivšega listarja Marchia, ki so se nekajkrat vzdržali pri odločilnem proračunskem glasovanju. Občino je vodil župan, neodvisni levicari katoliškega izvora Mutton, v odboru pa je bil ves čas tudi slovenski predstavnik Jurij Vodopivec, ki je trenutno odbornik za urbanistiko. Pred nekaj meseci so občinske sekcije KPI, KD, PRI in PSDI podpisale sporazum za izvolitev večinskega odbora, ki bi vodil Občino do leta 1990, to se pravi do naravnega

izteka mandatne dobe občinskega sveta. Sporazum pa je ostal mrtva črka na papirju zaradi političnega veta pokrajinskega vodstva KD, ki si ni upalo prižgati zelene luči za neposredno zaveznitvo s komunisti.

Volilna kampanja se bo formalno pričela komaj avgusta, v bistvu pa je v teku že nekaj mesecev. Posebno ostri so politični odnosi med socialisti in komunisti. Craxijeva stranka obtožuje KPI, da je zelo slabo upravljala Občino in trmasto vztrajala pri enobarvnem odboru, medtem ko bi morali občinski svet razpustiti že pred časom. Komunisti pa očitajo PSI, da je ves čas razdiralno vplivala na delo občinske uprave in dejansko bojkotirala odbor, ki pa je kljub težavam vseeno do konca naredil svojo dolžnost. Volilna kampanja se kot vidimo obeta živahna in tudi zelo polemična.

Lista Frausin je medtem včeraj demantirala govorice in novinarske vesti o vsakršnem volilnem sodelovanju z radikali, posebno z njihovim voditeljem Pannello. »Lista Frausin sploh še ni začela razmišljati o kandidaturah, gotovo pa ne bo odprla vrat radikalcem. Kandidature drugih strank pa niso naša stvar,« nam je povedal predstavnik Liste Frausin Vallon, ki je vsakakor podčrtal, da bodo komunisti postavili v ospredje volilne kampanje in tudi povolilnih pogajanj konkretne upravne programe in ne politične formule. Marsikaj bo pač odvisno od volilnih rezultatov.

Ob 85-letnici domačega godbenega društva Na Proseku velik praznik godbene dejavnosti in navezanosti nanjo

Tridnevne slovesnosti, s katerimi je godbeno društvo Prosek proslavilo 85-letnico svoje ustanovitve, so se po petkovem jubilejnim koncertu nadaljevale v soboto s celovečernim koncertom gasilskega godbenega društva iz Kapel pri Brežicah, v nedeljo pa so se zaključile s sprevodom petih godb po vaških ulicah.

Že pred napovedano uro je bil v nedeljo popoldne na Proseku pravi vrvež godbenikov, ki so se zbrali pred sedežem godbenega društva Prosek (Soščeva hiša). Od tu so ob spremstvu številnih narodnih noš poleg jubilatov odkorakale do prireditvenega prostora na Balancu ob zvokih priložnostnih koračnic tudi godbe iz Ricmanj

in Nabrežine, godba Viktor Parma iz Trebč in Kras iz Doberdoba. Številno občinstvo, ki je ob cesti sledilo sprevodu godbenikov in jih nagradilo s toplim aplavzom, se je nato podalo na prireditveni prostor, kjer so godbe pod vodstvom Slavka Lukše skupaj zaigrale prej koračnico Gorenjska in nato pod vodstvom Aljoše Starca še Koračnico svobode. Potem pa se je vsaka godba predstavila številnemu občinstvu s samostojnim programom, katerega je povezoval Egon Stoka: godba iz Nabrežine pod vodstvom Stanka Misleja, godba Kras iz dirigentom Stojanom Ritkovskijem, godba Viktor Parma pod taktirko Leandra Pegana in godba iz Ricmanj, ki jo je vodil Ennio Krizanovski.

Posamezne godbe je pozdravil predsednik domačega društva Bruno Versa, ki se jim je zahvalil za sodelovanje in jim podaril spominske plakete. Tudi predstavniki godb so poleg čestitk izročili godbenemu društvu Prosek darilo za ta jubilej.

Slovesnost se je zaključila pozno zvečer ob zvokih ansambla Ljuzeta Furlana, ki je igral tudi v soboto zvečer. Na žalost pa je v soboto slabo vreme pregnalo precej ljudi. Prav zaradi tega pa je bila v nedeljo udeležba še toliko večja. Omeniti moramo tudi, da je društvo ob tej priložnosti izdalo bilten, ki ga je pripravil Stojan Klajič. Poleg programa tridnevnega slavlja obsega publikacija tudi kratek pregled skozi zgodovino delovanja godbenega društva na Proseku, tri arhivske fotografije in seznam članov sedanje sestave godbe ter izvorni zapisnik ustanovitve društva dne 23. maja 1904. Klajič zaključuje v biltenu svoje misli takole: »Nenehno izpopolnjevanje doseženega glasbenega znanja in kvalitetno dvigovanje ravni izvajanja različnih skladb je smer, v katero vlagajo člani društva veliko svojih moči. Vsem mladim, ki imajo veselje do te vrste glasbe, so vrata godbenega društva na Proseku vedno odprta.« In če bo ta poziv pritegnil mlade, bo godbeno društvo na Proseku gotovo praznovalo še mnogo jubilejev. Tega si seveda želijo tudi vaščani, ki so zelo navezani na domače društvo, kar je prepričljivo dokazala tudi številna udeležba na nedeljski proslavi.

B. R.
Na sliki (foto Magajna) nedeljski sprevod domače in drugih štirih godb po proseških ulicah v spremstvu narodnih noš.

Družba Sincrotrone Trieste je občutno povišala svojo glavnico

Posvetovalni odbor sinhrotronskega svetlobnega pospeševalnika Elettra je na svojem zadnjem sestanku preveril napredovanje del za svetlobni stroj in se še posebej ustavil pri oceni dela, ki so ga opravile posamezne delovne skupine.

Kot znano, sestavljajo posvetovalni odbor številni znanstveniki z vseh koncev sveta in izvedenci s področja sinhrotronske svetlobe. Poleg predsednika odbora prof. Tazzarija, ki je odgovoren za oddelek pospeševalnikov pri INFN v Frascatiju, naj omenimo še poddirektorja projekta za sinhrotron v ameriškem Berkeleyju prof. Jacksona, direktorja laboratorija SSRL v Stanfordu (ZDA) prof. Wiedemanna, direktorja ženevskega centra LEP prof. Hubnerja, poddirektorja sinhrotronskega laboratorija v angleškem Daresburyju prof. Thompsona in odgovornega pri pariškem laboratoriju LURE prof. Sommerja.

V preteklih dneh pa je bila izredna skupščina delniške družbe Sincrotrone Trieste, na kateri so delničarji (Center za znanstvene in tehnološke raziskave, deželna finančna družba Friulia in družba SPI iz skupine IRI) soglasno odobrili predlog o povečanju družbene glavnice s 17 milijard in 550 milijonov lir na 35 milijard in 550 milijonov lir.

Objavili so imena članov žirije za glasbeno nagrado »Mesto Trst«

Znana so imena, ki bodo sestavljala mednarodno žirijo šestintridesete glasbene nagrade »Mesto Trst« in mednarodnega natečaja za simfonične kompozicije. To so Francis B. Corcoran (Irska), Luis De Pablo (Španija), Stanko Horvat (Jugoslavija), Andras Szollosy (Madžarska), Luciano Chailly (Italija) in Riccardo Malpiero (Italija).

Člani žirije se bodo zbrali v Trstu 11. septembra, izvolili svojega predsednika in začeli s pregledom prijavljenih del. Letos je natečaj namenjen dvojnemu koncertu za solista instrumentalista in orkester. Jasno je, da mora biti skladba še neobjavljena. Zmagovalec natečaja bo prejel denarno nagrado (5 milijonov), njegovo delo pa bodo izvedli tudi v okviru simfonične sezone opernega gledališča Verdi. Drugouvrščenemu in tretjevrščenemu bosta šli denarni nagradi v znesku 2.500.000 oziroma 1.500.000 lir. Žirija bo povrh podelila tudi posebno nagrado Alpe-Jadran skladatelju, ki ga bo izbrala iz vrst natečajnikov iz dežel istoimenske delovne skupnosti.

Vsa dela morajo dospeti v tajništvo glasbene nagrade »Mesto Trst« (Trg Unità 4) do 31. avgusta tega leta.

Obiskali smo poletni center v dijaškem domu in počitniško kolonijo v Dragi

V dijaškem domu je jezik zadnji problem

Živopisane zastavice z imeni in risbami otrok so nas veselo pozdravile, ko smo stopili skozi dvorišna vrata na vrt dijaškega doma S. Kosovel, kjer že od 26. junija poteka poletni center za slovenske in italijanske otroke.

Tudi na dvorišču je bilo živahno. Otroci so se veselo igrali, nekateri so malicali, drugi nabijali zogo, tretji risali. Malo smo si ogledali, kaj vse so že narisali, s kakšnimi parolami so prekrili steklena okna jedilnice, potem pa smo se spustili v razgovor z vzgojiteljicami in učiteljicami, ki že peto leto vodijo ta poletni center s svojimi značilnostmi in specifikami. Razgovor je stekel z Adriano Janežič, eno glavnih pobudnic tega centra, s Piero Cavenaghi, ki ji je poverjena pedagoška plat centra in Nadjo Svaro, ki je letos prvič med vzgojiteljicami, a si želi s tem delom nadaljevati.

»Za poletni center, ki naj bi v centru mesta združeval slovenske in italijanske otroke v prijateljski in tovarštvu, je dala pred leti pobudo Zveza žensk Italije UDI. Sedaj smo sprejele v svoje roke organizacijo vse vzgojiteljice in starši, ki tako pod siglo UDIESTE vodimo to otroško letovanje.«

Začelo se je 27. junija in v tem času se je v dijaškem domu zvrstilo okrog 70 otrok. Trenutno jih je v centru

okrog 40, prihajajo pa povečini iz mesta, vendar jih je nekaj tudi iz okolice.

»V dijaškem domu se vsi izredno dobro počutimo. Uprava doma nam gre močno na roko. Poslopje s svojo okolico je kot nalašč za prijetno bivanje v poletnem času. In potem moramo še posebej pohvaliti kuharice, ki nam pripravljajo odlično domačo hrano. Starši pravijo, da njihovi otroci še preveč jedo, tako je vse dobro.«

Od osme do devete ure zjutraj vozijo starši svoje otroke v center, kjer ostanejo do 17. ure. Vzgojiteljice si tako porazdelijo delo, da sta v vsaki izmeni po ena slovenska in ena italijanska vzgojiteljica, tretja je enkrat ene, drugič druge narodnosti.

»To pri naši koncepciji gledanja na skupno življenje otrok obeh narodnosti niti ni tako važno. Prav gotovo smo odrasli tisti, ki smo obremenjeni z različnimi predsodki; otroci teh razlik ne čutijo. Radi pojejo slovenske in italijanske pesmi in nič jih ne moti drugačna govorica.«

»Poglejte si tisti dve deklici. Preden sta prišli v naš center se nista niti poznali. Sedaj sta druga na drugo tako navezani, da pravita, da sta sestri in da hočeta skupaj živeti.«

Pa so nam pokazale še dva večja dečka. »To sta pa naša veterana. Iztok

in Danilo jima je ime. Obiskujeta slovenski šoli Oton Župančič in Karel Širok. Žal jima je, da bosta prihodnje leto že tako »stara«, da ne bosta mogla hoditi več v ta center.«

Življenje poteka seveda med igro in petjem. Vse, kar letos v centru delajo, rišejo, ali obišejo, je na ekološko temo: problem onesnaženja, pomen sonca, vode in zraka. Tako so si že ogledali observatorij v Bazovici, kjer jih je seveda zelo zanimal tisti veliki daljnogled, s katerim gledajo astronomi sonce. Tako prijazen je bil astronom, ki jih je tam sprejel in jim marsikaj zanimivega povedal, da so se mu želeli tudi v pogovoru z nami zahvaliti.

Tudi letos so imeli otroci srečanje z gozdnimi čuvaji. Eden izmed njih jih je spremljal na izletu po poti od Opčin do Vejne. V nedeljo so bili v Bazovici, šli bodo še v Miramar, prihodnje dni pa bodo obiskali vrstnike v poletnem centru v Nabrežini.

»Tako hitro tečejo dnevi in toliko dela nas še čaka. 28. julija se bo namreč poletni center zaključil. In že sedaj vabimo tudi vas, da se udeležite prireditve, ki jo pripravljamo za to priložnost. Kakšen bo program, je še skrivnost; lahko pa povemo, da bodo na programu razne igrice, skupno petje, lutke in še marsikaj.«

Veliko ročnih del so otroci že napravili, in to iz resnično skromnih materialov, kot sta na primer papir ali moka. Vse je dobro, če je le dobra volja in če je bujna fantazija.

Dva velika gumijasta bazena sta bila ob našem obisku prazna, ker se je vreme nekaj kisalo. Drugače pa sta to najbolj priljubljeni igrari, v katerih prebijajo otroci kar dober del svojega časa v dijaškem domu.

Celo dvojezično pesmico na temo centra znajo otroci zapeti. In jim je zelo všeč. Tudi z Adriano poteka razgovor kar dvojezično. Ker si mislimo ogledati še zaključno prireditev, želimo tokrat vsem otrokom in vzgojiteljicam samo še naprej prijetno bivanje.

NEVA LUKŠIČ
Na sliki (foto Krizmančič) slovenski in italijanski otroci pri skupni igri v poletnem centru ZŽI-UDI v dijaškem domu Srečko Kosovel.

V zeleni Dragi je vsem lepo

Pa skočimo še do slovenskih otrok v počitniški koloniji SLOKAD v Dragi, ki nepretrgano deluje že celih 24 let. Na koncu te lepe in mirne vasi stoji še kar sodobno zgrajena stavba, bivša vojašnica policije, ki je bila preurejena v kolonijo leta 1965, po zaslugi bazoviškega župnika Živca, ki je posredoval, da so stavbo preuredili in dali v najem za otroško letovišče v upravi SLOKAD. Letos letuje v tej koloniji 53 slovenskih otrok, ki prihajajo z območja od Štivana do Mačkolj. Za te otroke skrbi šest vzgojiteljic z ravnateljico Nado Mezgec vred, tri čistilke in — kar je še posebej omembe vredno, ker sta že dolgo let v tej koloniji — Uči in Angela, dve pridni in skrbni kuharici, ki dnevno skrbita, da so mladi želodci siti in zadovoljni. Ob našem obisku sta kuharici pripravili odličnega golaža s polento ter zelenjavo in sadje. Vsi so bili zadovoljni s kosilom, samo eden mi je rekel, da mu bolj ugaja polenta z mlekom kot z mesom. Vzgojiteljice so nam orisale, kako poteka življenje v tem počitniškem domu. Dnevni red je pač tak kot v drugih kolonijah, z izjemo, da gredo tukajšnji počitnikarji trikrat tedensko na kopanje v Sesljan, kjer imajo rezervirani prostor na plaži, do morja pa se vozijo s posebnim avtobusom. V dneh, ko ne gredo na kopanje, imajo razne krajsje in daljše izlete. Doslej so si poleg bližnje

okolice ogledali goriški grad, mesto in Oslavje. Pretekli petek so priredili celodnevni izlet v Oglej, Gradež in Barba-no. V načrtu imajo še razne izlete po Krasu, na hrib Kokoš ter na bazovsko gmajno, kjer bodo počastili spomin slovenskih junakov. Prihodnjo soboto, na praznik bazoviške zavetnice sv. Marije Magdalene, se bodo podali v vas, kjer bodo peli pri maši.

Preden gredo zvečer spat, imajo na programu predvajanje filmov, lutkovne predstave in druge igrice. Za fante so na vrsti tudi športne igrice, posebno nogomet, saj so imeli na primer tudi pravo nogometno tekmo na bazoviškem igrišču. V ponedeljek, 24. t. m., torej zadnji dan preden bodo zapustili kolonijo, bodo pripravili krajšo zaključno prireditev in v slovo prižgali kres.

Omeniti moramo, da so otroci zdravi, veseli in zadovoljni. Čeprav so ves dan na travniku, dvorišču in na raznih izletih, ne pozabljajo na čistočo, saj so prostori kolonije lepo urejeni, za kar je treba pohvaliti vse osebe. Preko našega dnevnika pošiljajo staršem in vsem znancem mnogo pozdravov in jim kličejo nasvidenje v ponedeljek zvečer pri kresu. (mm)

Na sliki (foto Magajna) velika skupina otrok, ki letujejo v Dragi.

V zvezi s političnim incidentom v Škedenju Župan obsodil vse »provokacije« in se skliceval na zaščitni zakon

Župan Richetti ni zavzel na sinočni seji tržaškega občinskega sveta jasnega stališča o znanih dogodkih v škedenjskem rajonskem svetu. V svojih običajnih sporočilih je precej na široko govoril o 200-letnici francoske revolucije in o pomenu evropskega združevanja. Dogodki v Škedenju so po njegovem mnenju v nasprotju z duhom boja za človekove in državljanske pravice, o katerih se dosti govori prav v teh dneh. V Škedenju smo bili v zvezi z rabo slovenskega jezika deležni provokacije in istočasno nasilnih dejanj, je podčrtal Richetti, pri čemer res ni jasno, kdo je pravzaprav provociral in kdo je izvajal nestrpnost in nasilje. »Večkrat sem vsekakor podčrtal in to stališče spet javno potrjujem, ne glede na oceno škedenjskih dogajanj, da delikatna tematika v tem trenutku ne svetuje novosti v že ustaljeni praksi. In to prav v trenutku, ko vsi čakamo in tukaj spet zahtevamo zakonski ukrep za ureditev zaščitnih norm za slovensko manjšino,« je še povedal župan, po mnenju katerega so vse oblike nestrpnosti obsodbe vredne. Tudi tiste, ki po njegovem lahko izvirajo iz potoz in dejanj, ki so na videz provokativna in ki po Richettijevem mnenju mečejo v slabo luč tržaško skupnost.

Tukaj je bil vsekakor župan jasnejši. V meglenem, tipično demokratičnem žargonu, je namreč dal razumeti, da bo v škedenjskem rajonskem svetu ostalo vse pri starem. Fašisti in nacionalisti naj kar ostanejo doma in naj ne zganjajo nasilja in nestrpnosti, slovenski svetovalci Igor Pavletič pa naj neha javno provocirati in naj v brk pravilniku o delovanju rajonskih svetov govori le v italijanščini, ker slovenščina nima mesta v tem izvoljenem telesu. Za vse drugo pa bo treba po Richettijevem mnenju počakati na zaščitni zakon.

Župan ponavlja to pilatovsko stališče vsaj že nekaj mesecev, če ne že let. Isto politično misel je izrekal tudi pred tremi tedni, ko je odločno nastopil proti namestitvi dvojezičnih cestnih tabel na Zahodnem in na Vzhodnem Krasu. Zaščitni zakon za slovensko manjšino bo po mnenju Richettija in koalicije, ki ga podpira, očitno pospešil tudi izvajanje občinskega pravilnika o delovanju rajonskih svetov.

S. T.

Nepopolna pojasnila predsednika škedenjskega rajonskega sveta

V zvezi z našim poročanjem o poteku zadnje seje škedenjskega rajonskega sveta nam je njegov predsednik Luciano Favretto poslal krajši dopis, s katerim je želel pojasniti nekatere okoliščine. Sam poudarja, da je prekinil sejo, ker je po zaključnem obravnavanju prvih treh točk in preden je svetovalci Pavletič prišel do besede, prišlo do pomanjkanja legalnega števila svetovalcev in torej do nesklepčnosti sveta. Na osnovi veljavnega pravilnika je zato zaključil sejo in pozval prisotne, naj zapustijo dvorano. Ko je nato izvedel, da se je pred sedežem začetno besedno spreverilo v fizično obračunavanje, je poklical karabinerje in jih prosil, naj oddaljijo skupine, ki so se zadrževale pred sedežem, se obojestransko žalile in v nekaterih primerih tudi udarile. Prav tako je tudi pozval nekega rajonskega svetovalca, ki je nameraval zasesti sežest, naj zapusti dvorano, kar je svetovalci tudi storil. Svoj dopis Favretto nadaljuje takole: »Kot predsednik sveta lahko le hudo obsojam dogodke, ki lahko zastrupijo dosedanje pozitivno ozračje v rajonskem svetu.« O politični oceni dogodkov pa se Favretto sklicuje na skupno izjavo s pokrajinskim tajnikom KD Tripanjem.

Stališče predsednika škedenjskega rajonskega sveta Favretta jemljemo na znanje, čeprav ne vidimo razhajanj z našim poročanjem. Na bistveno vprašanje, zakaj ni poskrbel za prevajalca, saj je dobro vedel, da bo Pavletič vztrajal pri svoji pravici, pa tudi v tem pojasnilu Favretto ne odgovori. Če upošteva pravilnik, ko gre za sklepnost seje, zakaj ga ne tudi takrat, ko gre za rabo slovenščine? Ali zato, ker je beseda odbornice Pittonijeve, češ da gre prevajalec le na rajonske svete, ki so »di espressione slovena«, več vredna kot sam pravilnik? Očitno je tako, kajti občinski prevajalci so se doslej udeležili samo seš štiriht rajonskih svetov (za Vzhodni in Zahodni Kras, za Sv. Ivan in za Barkovlje), v katerih seveda sedijo tudi svetovalci Slovenske skupnosti.

Podelili nagrade za najboljša vina V Repnu pretekli konec tedna v znamenju terana in kulture

Konec tedna je v Repnu potekal v znamenju terana in kulture. Ta kombinacija se je izkazala kot zelo posrečena oblika valorizacije kraškega gospodarstva in umetniškega ustvarjanja kraškega človeka. Številni ljubitelji žlahtne domače kapljice, ki so v lepega vremenu prihiteli v park na Mozuzaru iz mesta in bližnje okolice, so v okviru 27. občinske razstave terana in pokušnje belih vin preverjali dobro kvaliteto devetih vzorcev terana in štirih belih vin. Obenem pa so si z zanimanjem ogledali v Kraški hiši oziroma Kraškem muzeju razstavi slikar-

ja Alberta Žvaba in lesnega oblikovalca Mirka Gušna. Goste je v nedeljo s koncertnim nastopom zabavala pomlajena Godba na pihala iz Nabražine pod taktirko Stanka Misleja, za zabavo pa je poskrbel ansambel Taims. Veliko domačih otrok se je udeležilo slikarskega ex tempora, ki ga je priredilo KD Kraški dom. Kot najboljši v štirih starostnih kategorijah so bili s praktičnimi nagradami obdarjeni: za vrtec Ivana Sobani in Damjan Milič, za prva dva razreda osnovne šole Peter Škabar, za zadnje tri Dean Rebecchi, za srednjo šolo pa Aljoša Purič.

Kar zadeva vinsko kapljico, pa je enološka komisija takole ocenila razstavljen vzorec: za teran je prvo mesto osvojila Anamarija Škabar-Gomizelj (Repen 32), drugo Janko Guštin (Repen 187), tretjo pa Milko Križman (Repen 128). Za belo vino so podelili le eno nagrado, ki jo je prejel Mirko Guštin (Repen 54).

Podžupan Aleksij Križman se je prisrčno zahvalil vsem, ki so pripomogli k uspehu 27. izvedbe vinske razstave in je še posebej omenil Hranilnico in posojilnico z Opčin, Tržaško kreditno banko in Kmetijsko zadrugo. Zaslužno, da je praznik tako lepo uspel, pa imajo tudi prizadevni člani KD Kraški dom in NK Kras, ki so s prostovoljnimi delom skrbeli za jedi in pijačo. (B. S.) Na sliki (foto Magajna) obdarjeni udeleženci slikarskega ex tempore

Pokrajinski svet sinoči izvolil nadzorni odbor

Pokrajinski svet je sinoči po dolgih zavlčevanjih končno izvolil pokrajinski nadzorni odbor, ki v skladu z zakoni nadzoruje poslovanje občinskih in drugih krajevnih uprav ter izvoljenih teles naše pokrajine. Pri izvolitvi tega zelo pomembnega upravnega in političnega telesa je prišlo do precejšnjih proceduralnih zapletov in do polemik ter sporov med svetovalci, ki so preštevati glasove.

V nadzorni odbor so bili vsekakor kot učinkoviti člani izvoljeni komunist Giadrosi, demokratičan Zigrino, socialist Martello, listar Sblattero in republikanec Cumbat. Odborniki supletni pa so: kumunist Pittoni, demokratičan Depangher, liberalci Fabio, socialist Campo in predstavnik Slovenske skupnosti, Peter Močnik. Svetovalci SSK Harej je pri izvolitvi učinkoviti odbornikov podprl predstavnik večinske koalicije, ki so mu vrnilo uslugo in kasneje podprli Močnika.

Petstrankarska večina se je šele v dopoldanskih urah sporazumela za sestavo nadzornega odbora iz katerega je bila v začetku izključena Slovenska skupnost. Večina je nato verjetno na pritisk nekaterih deželnih vodstev strank spremenila mnenje, tako da so njeni predstavniki sinoči podprli Močnika, ki je prevzel mesto Maksa Saha. (st)

Za večino delavcev bivše Aquile je nova zaposlitev zagotovljena

Po zadnjih vesteh se obveže, ki sta jih sprejeli družbi Sitip na tekstilnem in Monteshell na energetskem področju in ki zadevajo zaposlitev delovne sile bivše rafinerije Aquila, pozitivno uresničujejo.

Na nedavnem sestanku na Deželi so ugotovili, da je družba Monteshell določila število osebja za različne dejavnosti, ki jih namerava ohraniti ali razviti glede na to, da je rafinerija prenehala obratovati. Pri tem so njeni predstavniki opozorili, da se je to število z ozirom na lani podpisane sporazume nekoliko povečalo. Družba Sitip pa je prav v tem obdobju zaposlena s selekcijo na prvih tečajih za poklicno usposabljanje delavcev, ki bodo dobili zaposlitev v tržaškem tekstilnem obratu bergamskega industrijca. Skupno bo Sitip zaposlila vsaj 50 oseb iz vrst dobre stotine delavcev, ki še ostajajo brez dela tudi potem ko je družba Monteshell zadovoljila svoje potrebe oziroma zmogljivosti.

Deželni odbornik za industrijo bo sedaj stopil in stik s krajevnimi upravami in s podjetniškimi združenji, da bi na tržišču dela našel zaposlitev še za tiste delavce, ki je ne bodo mogli najti v okviru novih proizvodnih dejavnosti družb Monteshell in Sitip.

Letni tabor Rodu Modrega vala

Taborniki do konca meseca v Soški dolini

Tabornice in taborniki organizacije Rodu Modrega vala so se pretekli petek, 14. julija, podali na letni tabor. Prostor za taborjenje so si izbrali na prostranem travniku v bližini vasi Kal-Koritnica pri Bovcu v Soški dolini, kjer bodo taborniki do konca julija.

Taborni prostor nam je poznan - pravijo v svojem dopisu - saj smo na istem prostoru že taborili v letih 1975 in 1981. Po nekajletnem premoru se ponovno vrnemo. Sicer je v naši navadi, da se na boljše taborne prostore vrnemo v razdalji nekaj let. Program tabora je precej pester. Pripravili smo ga skupaj na sejah vodstva in v Trstu in v Gorici. Program sestavljajo točke, ki se izvajajo na samem tabornem prostoru ter seveda izleti v naravo in v hribe. Taborniki RMV hodimo na tabore v Slovenijo, da spoznamo njene lepote; zato je samo po sebi umevno, da se želimo razgledati. Tako je bil zastavljen širok program: ogled Bovca in okolice, pohod v dolino Lepene ter vzpon do Krnskega jezera (skupina starejših se bo podala še na vrh Krna), ogled Golobar planine, vzpon na goro Svinjak nad taborom, sprehod po dolini Bavšče, odkrivanje struge Soče, z Vršiča vzpon na Jalovec (za starejše), ogled izvira reke Soče, vzpon na Čuklo in Rombon. Tudi taborno življenje je raznoliko: označujejo ga gozdne šole, taborniškipe peterboj, taborni ognji, šport in rekreacija, taborniške večerice in igre, srečanja s sosednjimi tabori, stiki z domačini. Iz programa gozdnih šol so zanimive naslednje teme: za najmlajše člane (čebelnice in medvedke) o taborništvu, o organizaciji RMV, o prvi pomoči, o vozilih, o orientaciji, o ekologiji in varstvu okolja, o flori in favni, o Bovcu in okolici; za tabornice in

tabornike: ekološka izvidnica, o našem kulturnem utripu, o političnem položaju, o desetem zletu slovenskih tabornikov, o Soški dolini, o orientaciji, o izletništvu, o planinstvu, o vozilih in podobnem.

Marsikaj se še dogaja na taboru RMV: spregovoriti bi bilo treba še o dežurstvih in kuhinji, o nočni straži, o tabornih ognjih ipd. O vsem tem bomo skušali spregovoriti v reportažah s tabora RMV pri Bovcu. Na koncu bi radi dodali še nekaj besed o vodstvu tabora. Program in odgovornost nosi seveda vodstvo tabora, ki ga sestavljajo starejši taborniki in tabornice (stari po stažu v organizaciji RMV, a mladi po letih). Letošnje vodstvo tabora sestavljajo: starosta tabora je brat Punt, taborovodja sestra Podlasica, namestnik taborovodje brat Klen, vodniki in vodnice so sestre Vidra, Kapljica, Nimis, Megla, Ribica in brata Albatros in Klen, za prehrano skrbita ekonomata brata Slavni in Mrak, za šport in rekreacijo se bori sestra Malina in brat Ocean, kulturni utrip krojita sestre Sinička in Metuljček, taborno opremo vzdržujeta gospodarja brata Dob in Krap, finance vodi sestra Bisernica, prvo pomoč nudi sestra Uška, po pošto hodi brat Gizli, za tajništvo skrbi sestra Sončnica, šotore kontrolirata in ocenjujeta sestre Uška in Zarja, za gozdne šole in za posebno delo z najmlajšimi medvedki in čebelicami pa skrbi sestra Zvezda.

O samem taboru bomo še kaj poročali na straneh Primorskega dnevnika. Za sedaj napovedujemo, da bo slavnostni ogenj v petek, 21. julija (na predvečer dneva vstaje), ko sprejemamo v naše vrste nove člane.

MILAN PAHOR

Obvestili SSŠ

Nove norme za sprejem v šolsko službo

V Uradnem listu je bil 10. t. m. objavljen zakonski odlok št. 249 o novih normah za sprejem v šolsko službo, po katerih bodo natečajji za stalež na šolah odslej na podlagi naslovnih izpiztov (50%) in na podlagi raznih naslovov (50%). Sredi tega tedna je v načrtu še objava odredbe, s katero bodo razpisali prvi natečaj za prosta mesta na šolah. Pri prvem izvajanju novih norm se bo učno osebje, ki je opravilo v zadnjem sedemletju 360 dni službe, lahko udeležilo natečaja po novih naslovih ne glede na to, ali je že prej uspešno opravilo izpite natečaja po naslovih in izpiztih. Za tiste, ki še nimajo habilitacije, bo razpisan izredni rok po zakonu št. 270/82.

Prošnje za suplence

Študentje, ki so dosegli ali bodo dosegli do 30. julija ustrezen študijski naslov za poučevanje na slovenskih nižjih in višjih srednjih šolah, lahko do 5. avgusta letos vložijo na skrbništvo prošnjo za vključitev v dodatno lestvico v šolskih letih 1989/90/91. Učitelji in profesorji, ki dosežejo do 31. julija specializacijo za delo s prizadetimi otroki, morajo v tem roku predložiti prošnjo s študijskim naslovom za vključitev v dodatno lestvico suplentov za delo s prizadetimi.

Obrazci za prošnje začasne suplence so na razpolago na sedežu Sindikata slovenske šole.

Sodni akti o aferi Dispral ponovno na pretorjevi mizi

Z zahtevo po nekaterih podrobnejših pojasnilih je namestnik državnega tožilca De Nicolo vrnil prejšnje dni pretorju Morwayu akte v zvezi s sodno preiskavo o škandalu v podjetju Dispral, ki v okviru zadrüge Cooperative operaie pripravlja in deli kosila za šolske in tovarniške menze. Kot znano, je v preiskavo vpletenih skoraj trideset oseb, med katerimi tudi bivši občinski odbornik za šolstvo Vattovani.

Pretor Morway, ki je vodil začetno fazo preiskave, je konec junija predal sodne akte državnemu pravdnistvu, ker je pet oseb (nadzornike Krajevne zdravstvene enote in vodjo skladišča) osumil združevanje v kriminalne namene in izsiljevanja, se pravi kaznivih

dejanj, za katere je pristojno sodišče višje stopnje.

Bančni računici osumljencev ostajajo medtem še vedno zamrznjeni. Podjetje Dispral, ki se je v preiskavi predstavilo kot civilna stranka, je prek svojih odvetnikov že pred časom zahtevalo, naj sodišče zapleni vso njihovo imovino, saj trdi, da so mu povzročili dve milijardi lir škode, kar pa Dispralu doselej še ni uspelo v celoti dokazati.

Pred formalizacijo preiskave ni izključeno, da se bo sodni položaj skladiščnika Danteja Zorinija še poslabšal. Preiskovalci namreč sumijo, da je Zorini (edini od 28 osumljencev, ki je ostal v zaporu 35 dni) vpleten tudi v podkupovanje. Vračanje aktov na preturo vsekakor ne daje domnevati, da bi v kratkem prišlo do večjih razpletov.

Trije ranjeni na Trbiški cesti

Na Trbiški cesti, v bližini odcepa za Katinaro, je sinoči prišlo do dveh prometnih nesreč, ki sta bili medseboj povezani. Najprej je Paolo Bullo, ob katerem je sedela 32-letna žena Elisabetta Mazzaroli, iz še nepojasnjenih razlogov zavozil s svojim maseratijem s ceste. Za njim je s fiatom uno pripeljal Glauco Gaber, ki je nemudoma zavrl, a se pri tem nehote nastavil fiatu panda Fulvia Bulla, ki mu je sledil, ne da bi upošteval varnostne razdalje. Mazzarolijevo so zadržali načasno opazovanju in bo okrevala v 12 dneh, Valmira Trevisan in njegovo ženo Guerrino, ki sta se peljala z Gaberjem, pa so odslavili. Zaradi udarca v vratna vretenca se bosta zdravila 20. oz. 10 dni. Vsi trije vozniki so nepoškodovani.

† Po kratki in zahrbtni boleznin nas je zapustil naš dragi mož, oče, nono in stric

Vittorio Terzoni (Bruno)

Pogreb pokojnika bo danes, 18. t. m., ob 13.30 iz mrtvašnice v Tržiču v šempoljsko cerkev.

Žaljuočil žena Eda, hči Vanda z družino, Elena, Dušan in drugi sorodniki.

Prečnik, Jamlje, 18. julija 1989

† Zapustila nas je naša draga

Dana Krošelj

Pogreb bo jutri, 19. t. m., ob 10. uri iz kapelice barkovljanskega pokopališča.

Žaljuočil sestra Sonja z možem Steliom, nečaka Mara in Gianni z ženo Marizo in hčerko Catherine ter drugo sorodstvo.

Trst, 18. julija 1989

Ob 20. obletnici smrti

Milke Gruden por. Bukavec

se je z ljubeznijo spominjajo

SVOJCI

Prosek, 18. julija 1989

Izreden uspeh Županove Micke na odprtem prostoru v Lonjerju

Ljubzenska zgodba Županove Micke, ki jo je Slovensko stalno gledališče preko zamejske televizijske mreže Telekavo predstavilo pretekli četrtek na dvorišču nekdanje Županove gostilne v Lonjerju, je prijeto popestrila poletni večer v tem predelu tržaškega predmestja. Čeprav je med predstavo deževalo, so naši gledališčniki lahko nemoteno nastopali, saj je tako njih kot tudi izredno številno občinstvo varovala lopa in pa košate lipe na prireditvenem prostoru lonjerskih kulturno-športnih delavcev. To je bil krstni nastop Slovenskega stalnega gledališča na odprtem v Lonjerju in prepričani smo, da je bil njihov prihod obilno poplakan z izredno veliko udeležbo občinstva, ki je bilo za tako majhno vas rekordno (131 prodanih vstopnic). Kot zanimivost naj navedemo še, da so se starejši vaščani spomnili, da so Županovo Micko igrali v Lonjerju pred 74 leti na dan vstopa Italije v prvo svetovno vojno, v letih po osvoboditvi pa so jo zaigrali prav na dvorišču pri Županovih člani dramske skupine domačega prosvetnega društva. (R. Pečar)

Sindikata CGIL razpisal fotografski natečaj na temo Združene Evrope

Deželni zavod za raziskave o sindikalnem gibanju ter o družbenih in gospodarskih problemih Trsta in Furlanije-Juljske krajine je razpisal deveti deželni fotografski natečaj na temo »Moja Evropa: družbene spremembe, okolje, delo, študij, prosti čas. Kako doživljamo v Italiji in v drugih državah perspektivo Združene Evrope«.

Letos je Zavod razpisal natečaj poletni (fotografije bo treba predstaviti od 4. do 29. septembra) prav zato, da bi kandidatom omogočil, da predstavijo posnetke s poletnih potovanj. Kdor ostane doma — piše v tiskovnem sporočilu — pa bo lahko ujel na trak "domača" srečanja z Evropo, in sicer srečanja s turisti, s tujimi delavci in z drugimi gosti.

Pravilnik natečaja je mogoče dobiti na sedežu Zavoda v Ul. Ponderes 8 (NCCdL/CGIL), ali po telefonu na številko 750431, soba št. 222.

Srečanje upokojencev z delavci in mladino

Sindikata upokojencev SPI-CGIL za tako imenovano vzhodno cono prireja tradicionalno dvodnevno srečanje upokojencev z delavci in mladino, ki bo v dneh 19. in 20. avgusta 1989 v Ljudskem domu pri Koroških. V programu sta med drugim predvidena tudi turnirja v balinanju in v briškoli na par ter slikarski ex tempore za vse starosti od osem let naprej.

Vpišete se lahko pri sindikalnih zvezah upokojencev ali na coneskem sedežu (Str. della Rosandra 58, tel. 829681 in 281296), in sicer najkasneje do 10. avgusta letos.

Natečaj za mesta v poštni upravi

Poštna uprava razpisuje natečaj za sprejem v službo 165 tehnikov telekomunikacij.

Obvezna sta višješolska diploma in potrdilo o opravljenem izpitu radiotelegrafista prvega in drugega razreda.

Prošnje za sodelovanje na natečaju je treba vložiti do 27. julija na pošto pokrajinsko ravnateljstvo (Ul. S. Anastasio), kjer nudijo tudi vse informacije in kjer so na razpolago obrazci za vložitev prošnje.

koncerti

V **Pašazi Protti** so na razpolago vstopnice za koncert-predstavo CIGANKINA LJUBEZEN z Jadranko Jovanović, ki bo v petek, 21. t. m., ob 21. uri v gledališču CRISTALLO. Na sporedu Schumann, Verdi, Liszt, Čajkovski, Rahmaninov, Dvoržak in drugi. Režija Mario Licalsi. Na klavir bo igral skladatelj Fabio Nieder. Medtem se je pričela prodaja vstopnic za premiero CIGAN BARON Johana Straussa.

izleti

Društvo slovenskih upokojencev v Trstu obvešča, da bo odhod avtobusa za izlet v Kastav - Trsat v četrtek, 20. t. m., ob 7.30 izpred Deželne palače na Trgu Oberdan.

kino

ARISTON - 21.30 *La forza della volontà*, ZDA 1988, r. Ramon Menendez, i. Edward James Olmos. EXCELSIOR - Zaprt. EXCELSIOR AZZURRA - Zaprt. LJUDSKI VRT - 21.15 *Donne sull'orlo di una crisi di nervi*, r. Pedro Almodovar, i. Carmen Maura. NAZIONALE I - 16.15, 22.15 *Streghe*, srh. NAZIONALE II - 16.30, 22.15 *Chiamami di notte*, krim. NAZIONALE III - 16.15, 22.15 *Incontri in case proibite*, porn. NAZIONALE IV - 17.00, 22.10 *L'indiscreto fascino del peccato*, r. Pedro Almodovar, i. Carmen Maura. GRATTACIELO - 17.30, 22.00 *Mamba*, srh. i. Trudie Styler, Gregg Henry. MIGNON - 17.00, 22.15 *Una pallottola spuntata*, kom. EDEN - 16.00, 22.00 ... *fino in fondo* ..., porn. VITTORIO VENETO - Zaprt do septembra zaradi popravil. CAPITOL - 17.30, 22.10 *Gorilla nella nebbia*, dram. i. S. Weaver. LUMIERE FICE - 17.00, 22.00 *Fantasma da legare*, kom., VB 1988, r. Neil Jordan, i. Peter O'Toole. ALCIONE - Zaprt. RADIO - 15.30, 21.30 *Ramba, scontro bestiale*, porn.

VITTORIO VENETO - Zaprt do septembra zaradi popravil. CAPITOL - 17.30, 22.10 *Gorilla nella nebbia*, dram. i. S. Weaver. LUMIERE FICE - 17.00, 22.00 *Fantasma da legare*, kom., VB 1988, r. Neil Jordan, i. Peter O'Toole. ALCIONE - Zaprt. RADIO - 15.30, 21.30 *Ramba, scontro bestiale*, porn.

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

ANTON TOMAŽ LINHART

ŽUPANOVA MICKA

Režija in dopolnilno besedilo: BORIS KOBAL

Danes, 18. t. m., ob 21. uri — MAČKOLJE — Borov gozdič
V četrtek, 20. t. m., ob 21. uri — BAZOVICA — gostilna Pri lipi
V petek, 21. t. m., ob 21. uri — ZABREŽEC — v Hribenci
V soboto, 22. t. m., ob 21. uri — REPEN — Pokrajinski muzej
V nedeljo, 23. t. m., ob 21. uri — PROSEK — Kulturni dom

Omogočili denarni zavodi

Tržaška kreditna banka

Kmečko-delavska hranilnica in posojilnica Sovodnje
Hranilnica in posojilnica Opčine
Kmečka in obrtna hranilnica in posojilnica v Nabrežini
Kmečko-obrtna hranilnica Doberdob
Kmečka banka Gorica

zdrženi v sekciji Slovenskih denarnih zavodov pri SDGZ

čestitke

SKD Primorec čestita vsem TREBENSKIM VIŠJEŠOLCEM za uspešno opravljeno maturo.

Danes praznuje rojstni dan SONJA VIŠNJAVEC. Vse najboljši ji želijo vsi njeni dragi.

BRANKI GABROVEC iskreno čestitajo za uspešno opravljeno maturo stric Fabjo, teta Marija ter bratrance.

razstave

V TK Galeriji, Ul. sv. Frančiška 20, je na ogled skupinska razstava SLOVENSKE GRAFIKA.

V pritličnih prostorih TKB, Ul. F. Filzi 10, razstavlja MARKO HREŠČAK.

Na gradu sv. Justa je na ogled razstava slikarja WILLIEMA KLEINA. Razstava je odprta vsak dan od 9. do 20. ure.

V galeriji Rettori Tribbio 2 bo do 21. t. m. razstavljala svoja dela slikarka LAURA UTMAR.

V okviru Mednarodne poletne akademije likovne umetnosti bo v letosnjem juliju v Devinu slikarski tečaj, ki ga bodo vodili in tudi obiskovali severnoameriški docenti. Podrobnejša pojasnila na tel. št. 34134.

V pokrajinskem muzeju v Repnu je na ogled do 21. t. m. razstava lesnih izdelkov MIRKA GUŠTINA. Razstava je odprta od 18. do 21. ure.

Na sedežu Letovišarske ustanove v Sesijski je na ogled razstava lepakov v organizaciji Amnesty International. Urnik: ob delavnikih od 9. do 12. in od 16. do 19. ure.

mali oglasi

PRODAM hišo v industrijski coni, 200 kv. m in 500 kv. m dvorišča, primerno za obrtnika. Tel. 228390.

PRODAM motorno kolo ciao, bele barve, eno leto staro. Tel. 212111.

PRODAM čistokrvne mladice z rodovnikom šampionskih staršev avtohtone pasme kraškega ovčarja. Za informacije tel. na št. 220110.

PRODAM motor gilera KZ endurance 125, letnik 1987, v odličnem stanju, prevoženih 10.000 km. Tel. od 12.30 do 15.30 ali po 19.30 na št. (0481) 882334.

PRODAM delikatesno trgovino v središču mesta, v primernem kraju tudi za druge dejavnosti. Tel. v dopoldanskih urah na št. (040) 731226.

OSMICO je odprl Jožef Kukanja, Devinska št. 1. Toči belo in črno vino.

OSMICO je odprl Ladi Rebula (Bajta). **IŠČEM** ozidljivo zemljišče na področju Cola od. repentabske občine. Pismene ponudbe na Upravo Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro "Repentabor".

ŠE ŠEST prostih mest je na razpolago za izlet po Dalmaciji z ladjo, ki bo od 30. julija do 12. avgusta. Izlet priredi vesela družba iz Križa. Interesenti naj tel. na št. 220624.

ŽENSKA srednjih let sprejme varstvo podnevi in ponoči starejše osebe ali otrok za dva meseca. Tel. (003866) 24751 od 17. do 22. ure.

POŠTENO in dobro Slovenko, tudi z onstran meje, išče 50-letni invalid za družbo in skupno življenje. Po možnosti plavalas in ljubiteljico umetnosti. Samo resne ponudbe sprejemam na naslov: Giuseppe Duren, Ul. Paisiello 1, Trst.

NUDIM pomoč na domu onemoglim in ostarelim osebam. Tel. 228252 v večernih urah.

MLADA gospa sprejme službo kot hišna pomočnica. Tel. na št. (003867) 87121 po 20. uri.

CVETLIČARNA ANGELA - Boljuneč - obvešča cenjene odjemalce, da bo zaprta zaradi letnega dopusta od 17. julija do 19. avgusta.

DRUŽINICA išče stanovanje v najem za določeno čas na področju od Bazovice do Proseka. Obenem nudi pomoč ostareli osebi. Tel. na št. 226317 - Oskar ali Jelka.

V **NEPOSREDNI** bližini Pulja, 150 m od morja, oddajamo popolnoma opremljeno stanovanje, primerno za štiri osebe, v času od 6. avgusta do konca septembra. Informacije po tel. (003852) 28315.

SUHA DRVA za kurjavo prodajamo po ugodni ceni, možnost prevoza. Tel. 421508 po 21. uri.

Obvestilo naročnikom Primorskega dnevnika

Priporočamo vsem naročnikom Primorskega dnevnika, ki želijo prejemati časopis na kraju letnih počitnic, da obvestijo naš ekspedit (tel. 040/7796610 vsak dan razen ob nedeljah od 8. do 14. ure) o spremembi naslova vsaj pet dni pred odhodom.

Uprava
Primorskega dnevnika

razna obvestila

Zveza slovenskih kulturnih društev - Trst sporoča, da odgovarja na tel. št. 744426.

SKGZ sporoča, da je urad odprt od 8. do 14. ure.

Zveza slovenskih kulturnih društev - Trst sporoča, da posluje urad s sledečimi urnikom: od ponedeljka do petka od 8. do 14. ure ter ob torkih in četrkih tudi popoldne od 15.30 do 18.30.

Narodna in študijska knjižnica obvešča, da bo zaprta od 24. julija dalje.

šolske vesti

Sindikata slovenske šole javlja, da so obrazci za prošnje začasne suplenice na razpolago na sedežu sindikata.

Sindikata slovenske šole obvešča študente, ki so dosegli ali bodo dosegli do 30. julija ustrezen študijski naslov za poučevanje na slovenskih nižjih in višjih srednjih šolah, da lahko do 5. avgusta vložijo prošnjo na skrbništvo za vključitev v dodatno lestvico za suplenice v šolskem letu 1989/90/91.

Učitelji in profesorji, ki dosežejo do 31. julija specializacijo za delo s prizadetimi otroki, morajo v tem roku predložiti na skrbništvo prošnjo s študijskim naslovom za vključitev v dodatno lestvico suplentov za delo s prizadetimi.

Slovenski deželni zavod za poklicno izobraževanje prireja v šolskem letu 1989/90 v Trstu sledeče tečaje: 1. za uradnike s kvalifikacijo - 2. letnik (1200 ur), 2. za uradnike v podjetjih import-export - 2. letnik (1200 ur), 3. za uradnike v podjetjih import-export - 2. letnik (1200 ur), 4. za obdelovalce kamna - 1. letnik (1200), 5. za marketing in management (80 ur) - pogoj za vpis dokončana višja srednja šola, 6. za bančno tehniko (30 ur), 7. za operaterje v zunanji trgovini (40 ur), 8. nemščine za poslovno uporabo (120 ur), 9. za programeje elektronskih računalnikov (175 ur) - pogoj za vpis dokončana višja srednja šola, 10. personal computing (160 ur), 11. za animatorje na družbeno-vzgojnem področju (80 ur), 12. za naravoslovne vodiče (300 ur) - pogoj za vpis višja srednja šola, 13. za fiskalno vodenje nekomercialnih ustanov (društva) (30 ur), 14. za biodinamiko (30 ur), 15. za splošno živinorejo (30 ur), 16. čebelarstva (60 ur), 17. enologije (30 ur), 18. za splošno kmetijstvo (150 ur). Vpisovanja in podrobnejše informacije do 21. julija na sedežu Zavoda, Ul. Ginnastica 72 (Dijaški dom), tel. 577941, (razen sobote) od 9. do 13. ure. Za tečaje iz kmetijstva je vpisovanje tudi na Kmečki zvezi v Trstu, Ul. Cicerone 8/B, tel. 362941.

menjalnica

TUJE VALUTE			TUJE VALUTE		
	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST		FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Ameriški dolar	1386,900	1375.—	Japonski jen	9,796	9,50
Nemška marka	725,170	722,50	Švicarski frank	839,190	835.—
Francoski frank	213,720	211.—	Avstrijski šiling	103,070	102,50
Holandski florint	643,060	640.—	Norveška krona	198.—	194.—
Belgijski frank	34,646	34,20	Švedska krona	212,750	209.—
Funt šterling	2233,500	2200.—	Portugalski eskudo	8,688	8,20
Irski šterling	1940,250	1920.—	Španska peseta	11,556	11,20
Danska krona	186,720	183.—	Avstralski dolar	1049,700	980.—
Grška dramma	8,388	8.—	Jugoslav. dinar	—	0,065
Kanadski dolar	1163,500	1130.—	ECU	1501,500	—

BCIKB

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Telef.: Sedež 040/67001 Agencija Domjo 831-131 Agencija Rojan 411-611

POTOVALNI URAD AURORA

vabi

na naslednja potovanja:

od 4. do 11. avgusta - v MOSKVO in LENINGRAD (hoteli I. kat.). Cena 1.495.000 lir;

od 11. do 15. avgusta - v BUDIMPEŠTO. Cena 497.000 lir;

od 13. do 15. avgusta - na PLITVIČKA JEZERA in v ZAGERB. Cena 230.000 lir;

od 13. do 20. avgusta - po ANGLIJI in na ŠKOTSKO. Cena 1.497.000 lir;

od 2. do 13. septembra - v INDIJO in NEPAL. Cena 2.700.000 lir;

od 6. do 13. septembra - krožno potovanje po ŠPANIJI. Cena 875.000 lir;

od 14. do 18. septembra - v PARIZ in dolino gradov Loire. Cena 595.000 lir.

Informacije in vpisovanja pri potovalnem uradu AURORA - Ul. Milano 20, tel. 60261.

razne prireditve

PD Slovenec Boršt-Zabrežec priredi v parku Hribenca 19. PRAZNIK VINA. V petek, 21. t. m., ob gostovanju SSG s komedijo ŽUPANOVA MICKA, odprtje kioskov; v soboto, 22. t. m., in v ponedeljek, 24. t. m., od 20.30 dalje ples z ansamblom Happy day; v nedeljo, 23. t. m., ob 18.30 nastop pihalnega orkestra Breg in od 20.30 dalje ples z ansamblom Taims.

prispevki

V spomin na Rozalijo Počkar in Jožefo Škrapin daruje Rožica 15.000 lir za KD Ivan Grbec in 15.000 lir za škedenjski etnografski muzej.

V spomin na Marijo Petaros por. Kosmač daruje Milka Žerjal 10.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB iz Boršta-Zabrežca.

V spomin na Ivana Čača, Ivana Kocijana in Stefanijo Gornik darujeta Marija in Silvan Žagar 30.000 lir za ŠD Zarja.

Za odkup sedeža Sklada Mitja Čuk so darovali: N. N. 10.000 lir, N. N. 17.000 lir, družina Martelanc 22.000 lir ter družina Švagej 50.000 lir.

Izkupček 4 delovnih ur - 3.818.400 lir - darujejo uslužbenci ZTT za odkup sedeža Sklada Mitja Čuk.

V spomin na gospo Marijo Nussdorfer daruje družina Cvelbar 20.000 lir za odkup sedeža Sklada Mitja Čuk.

Nameste cvetja na grob pok. Ljuba Grilanca darujeta Sonja in Kazimir Majovski z družino 20.000 lir za odkup sedeža Sklada Mitja Čuk.

V spomin na pok. Ljuba Grilanca darujeta Savica in Erika 50.000 lir za odkup sedeža Sklad Mitja Čuk.

V spomin na Ljuba Grilanca daruje Ida Bukavec 15.000 lir za cerkveni pevski zbor na Proseku.

Ob 20. obletnici smrti svakinje in tete Milke Gruđen darujeta Pavla in Živa 30.000 lir za Knjižnico P. Tomažič in tovariši.

V spomin na Ljuba Grilanca darujejo Slavko in Marija Emili 20.000 lir, Ivanka Čuk vd. Ukmar 30.000 lir, Marija, Lisa in Igor Pauletič 50.000 lir ter Marija in Mario Černjava 30.000 lir za Kulturni dom Prosek-Kontovel.

50-letniki s Proseka-Kontovela darujejo 230.000 lir za Kulturni dom Prosek-Kontovel.

V spomin na drago ženo Amalio Brišćik por. Blažino se je spominja mož Pepi in daruje 200.000 lir za gradnjo Kulturnega doma padlim v NOB iz Brišćikov.

Ob obletnici smrti dragega Petra Petarosa (Gročana 22) daruje družina Petaros 20.000 lir za obnovo bolnice Franje.

V spomin na Petrina Koštou daruje Božo Rojč (Nabrežina) 10.000 lir za vzdrževanje kriškega spomenika.

Nameste cvetja na grob Marije Dugulin daruje Tončka od Banov 10.000 lir za Zadružno Ban.

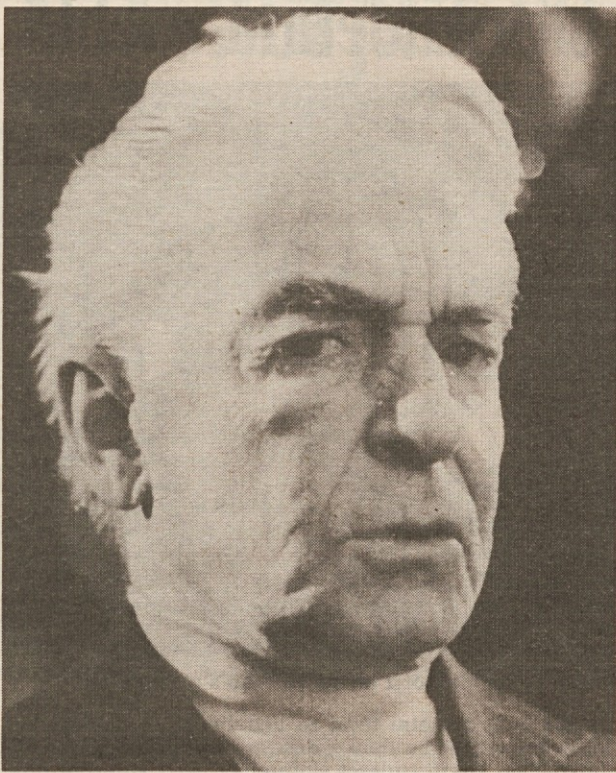
Nameste cvetja na grob Angele Štok - Širca daruje družina Legiša 100.000 lir za Sklad Mitja Čuk.

V spomin na prijatelj Ljuba Grilanca darujeta Anica in Drago Štoka 50.000 lir za ŠD Primorje.

Nameste cvetja na grob prijatelju Ljubu Grilancu darujejo kolegi Gigi in Ferdinand Bogatec iz Križa 20.000 lir, Marko in Ketii Tence iz 20.000 lir, Ladko Lozar iz Križa 20.000 lir, Pepko Grobiša iz Nabrežine 20.000 lir, Bruno Matulich iz Sesljana 20.000 lir, Andrej Trčon iz Sesljana 20.000 lir ter Sergio Črnivec iz Trsta 10.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB iz Proseka - Kontovela

Herbert von Karajan, ena največjih osebnosti 20. stoletja, je zapustil oder življenja

Življenje za glasbo in uspeh

Glasbeni svet je s Herbertom von Karajanom izgubil osebnost, ki je postala živa legenda. Če je bil Toscanini največji dirigent preteklih desetletij, je bil Herbert von Karajan prav gotovo največji dirigent povojne dobe. Prvzaprav je želel mladi Herbert postati pianist, okvara na kiti pa ni dovolila njegovi roki dovolj širše gibljivosti, zato se je preusmeril v dirigiranje. »Čudežni« Karajan ni bil samo izvrsten dirigent, temveč tudi nadvrste sposoben manager, ki si je znal ustvariti pravi glasbeno-gospodarski imperij.

Herbert von Karajan se je rodil v Mozartovem mestu Salzburgu leta 1908. Očetova družina je grško-makedonskega porekla - Karajanis. Mati mu je bila iz Gradca, ded po mamin strani pa je bil neki Mihael Kosmač iz Mojsstrane, kot so ugotovili biografi pred nekaj leti. Studiral je na Mozarteumu v Salzburgu in nato na Dunaju. Na dirigentski oder je prvič stopil leta 1928, leta 1934 so ga angažirali v gledališču v Ulmu, gostoval pa je na Dunaju in seveda v rojstnem Salzburgu. Lahko bi rekli, da je šla njegova umetniška pot strmo navzgor od uspeha do uspeha, vendar ne brez zapletljivosti. Ko je prišel Hitler na oblast, se je von Karajan vpisal v nacionalsocialistično stranko. Govori se, da je bil pač glasbi in uspehu pripravljen žrtvovati tudi načela, v resnici je k stranki pristopil že leta 1933, torej med prvimi. Od leta 1934 do leta 1941 je

bil dirigent v aachenski Operi, dirigiral pa je tudi dunajske in berlinske filharmonike in gostoval v dunajski in berlinski Operi. Piscem njegove biografije doslej še ni uspelo ugotoviti, kje je pravzaprav bil od leta 1940 do 1945. Ob koncu vojne so se nadenj zgrnili temni oblaki, vendar je premagal tudi še tako težko razčiščevanje in zopet zablestel leta 1949 v milanski Scali. Približno v isti dobi je začel tudi stalno sodelovati z dunajsko Opero, v kateri je postal umetniški vodja leta 1957. Od leta 1954 je bil umetniški vodja Berlinske filharmonije. V Berlinu je zadnjič dirigiral 31. decembra leta 1988, zadnji novoletni koncert na Dunaju pa je dirigiral leta 1987. Nekajkrat je gostoval tudi v Trstu, zadnjič leta 1971 v gledališču Rossetti z Berlinskimi filharmoniki.

V svojem rojstnem mestu je bil nesporen kralj. Na salzburškem Festivalu je v 40 letih dirigiral skupno 247 oper in 90 koncertov. Umetniški vodja Festivala je postal leta 1957, deset let kasneje je ustanovil Velikonočni festival, leta 1973 pa še Binkoštno koncerte. V tridesetih letih neprekinjenega truda in svetle kariere je Herbert von Karajan uvedel svoj stil dela, temeljit in revolucionaren, ponudil je enkratne interpretacije Wagnerja, Mozarta in Beethovna. Karajan je verjel v sodobno tehnologijo in se je posluževal. Posnel je približno 800 plošč, a želel bi posneti vse koncerte še enkrat - na video. Omenili smo, da je bil odlični manager. Potreben je primer: na Velikonočnem festivalu posnamejo opero, ki bo potem predstavljala otvoritveno predstavo Poletnega festivala. Prodaja plošč je zagotovljena, zaslužek dirigenta za snemanje pa se vrtil okrog dveh milijard lir letno. Seveda je tudi res, da velike diskografske hiše posredno ali neposredno vplivajo na vsak festival. Ob tem so Karajan in berlinski Philharmoniker prodali približno 115 milijonov plošč, ki so jih posneli z Deutsche Grammophon. Dirigent sam naj bi od tega imel kakih 10 milijonov mark letno ali sedem milijard in pol lir.

S Karajanom se zaključuje doba, ki se je začela z Mendelssohnom in se nadaljevala z Mahlerjem, Furtwanglerjem in Toscaninijem. Praznino, ki jo je ustvarila smrt zadnjega velikega »Kapellmeistra«, bodo seveda skušali zapolniti mlajši dirigenti. Berlinska filharmonija bo recimo izbrala naslednika šele septembra. Kandidatov je več: Claudio Abbado, Riccardo Muti, Karlos Kleiber, Lorin Maazel, James Levine, Zubin Mehta, Seiji Ozawa, Daniel Barenboim. Zdi se, da ima največ možnosti Carlos Kleiber. Praznina pa je nastala tudi v Salzburgu, kjer so vse oči uprte v Jamesa Levina. Začela se je pač bitka za prazen prestol...

Zgoraj levo: portret Herberta von Karajana iz leta 1984. Zgoraj desno: leta 1970, ko je v Salzburgu dirigiral Wagnerjev Somrak bogov. Spodaj: leta 1987, ko je zadnjič vodil Dunajske filharmonike za slavni novoletni koncert.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1
11.55 Vreme in dnevnik
12.05 Nadaljevanka: Santa Barbara, 12.30 Creature grandi e piccole
13.30 Dnevnik
14.00 Politična tribuna
14.20 Srečno poletje!
14.35 Film: Non puoi impedirmi di amare (kom., ZDA 1939, r. John Cromwell, i. Cary Grant, Carole Lombard)
16.05 Zanimivosti: Action Now
16.35 Mladinska oddaja: Big Estate
17.30 Danes v parlamentu
17.35 Film: Primo amore (kom., ZDA 1935, r. George Stevens, i. Katharine Hepburn, Fred MacMurray)
19.15 Nad.: Santa Barbara
19.40 Almanah in vreme
20.00 Dnevnik
20.30 Dokumentarna oddaja: Kvark - posebnosti
21.20 Nadaljevanka: Chateaufallon (3. del), vmes (22.15) dnevnik
23.20 Variete: Sulla cresta dell'onda Special
0.20 Dnevnik - zadnje vesti
0.35 Mezzanotte e dintorni

RAI 2
12.00 Nan.: A passo di fuga
13.00 Dnevnik - ob trinajstih
13.25 Rubrika: Trentatre
13.45 Nadaljevanka: Capitol
14.30 Dnevnik - gospodarstvo
14.45 Poletna oddaja: Tutti frutti
15.25 Nanizanka: Lassie
15.50 Risanka: Cucciolo
16.15 Dok.: Živali sonca
16.40 Iz parlamenta
16.45 Film: La grande attrazione (dram., ZDA 1962, r. Daniel Petrie, i. Pat Boone, Nancy Kwan)
18.05 TV igra: Il sicario
18.30 Dnevnik - sportne vesti
18.45 Nan.: Perry Mason
19.30 Horoskop, vreme, dnevnik, sportne vesti
20.30 Film: Il cucciolo (dram., ZDA 1946, r. Clarence Brown, i. Gregory Peck, Jane Wyman)
22.35 Dnevnik - nocoj
22.45 Aktualno: 20 let po Mesecu
23.35 Izložba Int. DOC Cluba
0.05 Dnevnik - zadnje vesti
0.15 Film: Era notte a Roma (dram, It. 1960, r. Roberto Rossellini, i. Leo Genn, Giovanna Ralli, 1. del)

RAI 3
13.30 Kolesarstvo: Tour de France (iz Izoarda Briancona)
14.00 Deželne vesti
14.10 Off shore (iz Trsta)
14.40 Beach volley (prenos iz Riminija)
15.10 Kolesarstvo: Tour de France (iz Col de Varsa)
16.30 Dokumentarna oddaja: Drobci
16.45 Film: Arditi dell'aria (pust., ZDA 1938, r. Victor Fleming, i. Clark Gable, Spencer Tracy, Myrna Loy)
18.45 Športna oddaja: Derby
19.00 Vreme in dnevnik
19.15 Deželne vesti
19.45 Dokumentarna oddaja: Pred 20 leti
20.00 Dokumentarna oddaja: Geo Estate
20.30 Film: Allarme in città
21.35 Variete: Grillo turista per caso
22.35 Dnevnik - večerne vesti
22.40 Zabavna oddaja: Pronti a tutto
23.10 Avtorska TV: Beniamino Placido - Serata Marx
0.10 Dnevnik - zadnje vesti
0.25 Avtorska TV (2. del)

RTV Ljubljana 1
16.35 Video strani
16.45 Poletna noč: nad. Schwarzwaldska klinika, 17.30 Humoristična serija Alo, alo (pon.)
18.00 Dnevnik
18.05 Poslovne informacije
18.10 Mozaik. Da ne bi bolelo: Bronhialna astma
18.30 Spored za otroke in mlade: Čarule čarule - Čarobne skrivnosti, 18.35 Rad bi, da bi me imeli radi
19.05 Risanka
19.20 Informativna oddaja za goste iz tujine
19.25 TV Okno
19.30 Dnevnik in vreme
20.05 Nadaljevanka: Klan (Fr., r. Claude Barma, i. Victor Lanoux, Marie-José Nat, Jeane Manson, Jean Sorel, 4. del)
21.10 Omizje: Pravica do splava spet na prepihu?
22.50 Dnevnik in vreme
23.10 Informativna oddaja za goste iz tujine
23.15 Poletna noč, vmes nadaljevanka Schwarzwaldska klinika (44. del) in nanizanka Nenavadne zgodbe (7. del)

TV Koper
13.30 TVD Novice
13.40 Dokumentarna oddaja: Campo base (pon.)
14.10 Nogomet: pokal Amerike, tekma iz končnice tekmovalja (pon.)
16.00 Šport spektakel - Najzanimivejši športni dogodki
19.00 Odprta meja
Danes v Odprti meji:
PROSEK — 85 let delovanja godbenega društva Prosek GRADEŽ — Predstavitev Flash mode
GRADIŠČE — Spazzapanova razstava
TRST — Tržaški dnevnik II Piccolo sponsor Triestine
19.30 TVD Stičiče
20.00 Juke box
20.30 Nogomet: pokal Amerike, tekma iz končnice prvenstva (posnetek)
22.15 TVD Novice
22.25 Šport spektakel
RTV Ljubljana 2
19.30 Dnevnik, 20.05 Žarišče
20.35 Nogomet: finale za lovoriko Marjana
22.15 Poročila

RADIO TRST A
7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po našo; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Na počitnice; 9.15 Otroški kotichek: Živalske dogodivščine (zadnji del), vmes Glasbeni listi; 10.00 Pregled tiska; 10.10 Koncert: zbor Cappella Civica (vodi Marco Sofianopulo); 11.30 Pisani listi: Glasbeni listi, 12.00 Barvne sintonije, 12.40 Glas harmonike; 13.20 Poletni mozaik: Glasba po željah, 14.00 Deželna kronika, 14.45 Kresničke, 15.30 Premišljevanje, 16.00 Kulturnopolitiki v kuhinji, vmes Glasbeni listi; 17.10 Klasični album; 18.00 Drama: Boginja iz Seslanskega zaliva (3. del), nato Glasbeni listi; 19.20 Zaključek.

LJUBLJANA
5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 15.30, 17.00, 19.00, 21.00, 22.00, 23.00 Poročila; 8.05 Dober dan; 8.35 Igraj kolce; 9.05 Z glasbo v dober dan; 9.35 Turistični napotki; 11.05 Človek in zdravje; 11.30 Danes smo izbrali; 12.10 Pomojemo in godemo; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Domača glasba; 13.00 Danes; 13.30 Do 14.00; 14.02 Nenavadni pogovori; 14.20 Koncert za mlade poslušalce; 14.40 Merkurček; 15.15 Radio danes; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Melodije; 17.00 Glasba; 18.05 Lahka glasba; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Z instrumentalnimi ansambli; 20.00 Radijska igra; 21.05 Slovenska zemlja v pesmi in besedi; 21.40 Minute za...; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Pevci šansonov; 23.05 Lit. nočno.

RADIO KOPER (slovenski program)
10.30 14.30, 17.30, 19.00 Poročila; 6.05 Na današnji dan; 6.10 Vreme in promet; 6.30 Jutranjik; 7.00 Jutranja kronika; 7.30 Pregled tiska; 7.35 Kulturni servis; 8.00 Radio Lj; 13.00 Danes na valu Radia Kp; 13.15 Od enih do treh; 14.35 Pesem tedna; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 17.00 Za varnejši jutri; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Iz kulturnega sveta; 19.30 Prenos Radia Ljubljana.

RADIO KOPER (italijanski program)
8.30, 10.30, 13.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 19.30 Dnevnik; 6.05 Almanah; 6.30 Zgodovinski utrinki; 6.50 Simfonija zvezd in horoskop; 7.40 Dobro jutro, otroci; 7.50 Pošiljam ti razglednico; 8.00 Pripovedujejo...; 8.35 Pesem tedna; 8.35 Mi in vi; 9.15 Edig Galletti; 9.32 Revival parade; 10.05 Disco scoop; 10.35 Družinsko veselje; 11.00 Pismo iz; 11.15 Knjižne novosti; 11.30 Turizem; 12.00 Glasba po željah; 13.00 Neposredno; 14.00 Avtomobilizem; 15.00 Popolndne; 15.45 Koncert; 16.00 Glasba; 16.33 Superpass; 17.00 Bublbling; 17.33 Show business; 18.00 Prijatelj DJ; 18.33 Mi in vi; 19.00 Filmska glasba; 20.00 Nočni program.

RADIO OPČINE
7.30, 13.30, 17.30 Poročila; 10.00 Glasba po željah; 12.00 Za vse okuse; 16.00 Oddaja WWF; 17.00 Filatelija; 21.00 Nora leta, nato Nočna glasba.

CANALE 5
8.30 Nanizanka: Fantasilandia, 9.15 Peyton Place, 10.15 Una famiglia americana
11.15 Rubrika: Forum
12.00 Mladinska oddaja: Doppio slalom
12.30 Kviz: OK il prezzo é giusto
13.30 Variete: Rivediamoli
14.30 Nanizanka: Love Boat - Caccia al reverendo
15.30 Film: L'uomo della mia vita (dram., It.-Fr. 1951, r. Guy Lefranc, i. Madeleine Robinson)
17.30 Nanizanka: Hotel
18.30 Rubrika: Agenzia matrimoniale
19.00 Kviza: Gioco delle copie, 19.45 Cari genitori
20.30 Film: Butch Cassidy (vestern, ZDA 1969, r. G. Roy Hill, i. Paul Newman, Robert Redford)
22.35 Kviz: Il gioco dei nove
23.20 Variete: Maurizio Costanzo Show Estate
0.50 Film: Il tesoro della foresta pietrificata (pust., It. 1965, r. Emimmo Salvi, i. Gordon Mitchell, Eleonora Bianchi)

RETE 4
8.00 Nanizanka: In casa Lawrence
8.50 Film: Afrodite, dea dell'amore (zgod., It. 1958, r. Mario Bonnard, i. Isabelle Corey)
10.45 Nanizanki: Bonanza, 11.45 Harry O
12.45 Otroška oddaja: Ciao ciao, vmes risanke
13.45 Nadaljevanka: Sentieri, 14.45 La valle dei pini, 15.40 Così gira il mondo, 16.40 Aspettando il domani
17.00 Nanizanka: California - Addio Chip
18.00 Nadaljevanka: Febbre d'amore
19.00 Nanizanki: General Hospital, 19.30 Baretta - E' dura ma vale la pena
20.30 Film: Venga a prendere il caffè da noi (kom., It. 1970, r. Alberto Lattuada, i. Ugo Tognazzi, Milena Vukotic)
22.30 Film: Scandalo al ranch (kom., ZDA 1975, r. Frank Perry, i. Jeff Bridges, Sam Waterston)
0.20 Nanizanki: Agente speciale, 1.20 Ironside

ITALIA 1
8.15 Nanizanke: Skippy, 8.45 I gemelli Edison, 9.15 La gang degli orsi, 9.45 Superman, 10.15 La terra dei giganti, 11.10 Kronos, 12.05 Mork & Mindy, 12.35 Strega per amore, 13.00 Simon & Simon - Qualche volta i sogni si avverano
14.00 Variete: Megasalvishow
14.15 Glasbena oddaja: DeeJay Beach
15.00 Nanizanka: Ralph supermaxieroe
16.00 Otroška oddaja: Bim bum bam, vmes nanizanka Teneramente Licia in risanke
18.00 Nanizanki: Supercar - Colline in fiamme, 19.00 Riptide
20.00 Risanka: Evviva Palm Town
20.30 Festivalbar
22.30 Nanizanki: Starsky & Hutch - Tango, 23.30 Brothers - Benvenuto Mel...
24.00 Dokumentarec: Cinque anni di avventura
0.35 Nanizanki: Taxi, 1.05 Kung-fu

ODEON
13.00 Otroški variete: Sugar
15.30 Nadaljevanki: Maria, 16.30 Colorina
17.30 Nanizanke: Rituals, 18.00 La mamma è sempre la mamma, 18.30 Il supermercato più pazzo
19.30 Risanke
20.30 Variete: Telemeno
20.45 Film: Allonsanfàn (zgod., It. 1974, r. brata Taviani, i. Marcello Mastroianni, Lea Massari)
23.00 Varieteja: Telemeno, 23.15 Le notti del grande cocomero
24.00 Nan.: Half Nelson
TMC
11.00 Nanizanka: Ai confini dell'Arizona
12.00 Nadaljevanka: Il fiume scorre lento
12.45 Ogledalo življenja
13.30 Vesti in šport
14.15 Risanka: Beatles
14.30 Dokum. o naravi
15.00 Nan.: Sceriffo Lobo
16.00 Film: Il figlio della furia (pust., ZDA 1942, r. John Cromwell, i. Tyrone Power)

18.00 Aktualno: TV donna
19.00 Nan.: Operazione ladro
20.00 Vesti: TMC News
20.30 Film: L'ultimo degli indifesi (dram., ZDA 1980, r. Robert Collins, i. Henry Fonda)
22.20 Rubrika o motorjih
22.45 Vesti: TMC nocoj
23.00 Tour de France
24.00 Film: Carrell agente pericoloso (krim., ZDA 1976, r. Ivan Nagy, i. Don Murray)
TELEFRIULI
11.30 Nanizanka: Tom Grattan
12.00 Rubrika
12.30 Nanizanka: Medusa
13.00 Dnevnik
13.30 Dokumentarec: Možje in dogodki 20. stoletja
15.30 Music box
18.30 Nadaljevanka: Il diavolo al Pontelungo
19.00 Dnevnik
19.30 Rubrika: Dan za dnem
20.00 Nad.: Inaufraghi
20.30 Sportne vesti
21.30 Nan.: Il ritorno del Santo, 22.30 Angoscia
23.00 Župan in njegovi ljudje
0.30 Dnevnik, nato dražba
1.30 Inf. oddaja: News
TELE 4
(Se povezuje s sporedi Italia 1)
Lastne oddaje:
14.00 Dogodki in odmevi
19.30 Dogodki in odmevi

Župan potrjuje: v šolsko središče bodo preselili vse slovenske šole

Problemčasne selitve slovenske srednje šole Trinko in končne namestitve slovenskih srednjih šol v Gorici je bil sonični spet prisoten v razpravi v občinskem svetu. Svetovalec PLI Sergio Fornasir je ugotovil protislovje med izjavami župana na eni od prejšnjih sej občinskega sveta, da bo šola Trinko po enoletnem "izgnanstvu" v Kapucinski ulici imela svoj končni sedež v novem šolskem središču, in izjavo pokrajinskega odbornika za šolstvo Spazzapana tisku, da bodo v šolsko središče šle samo višje srednje šole.

Župan Scarano je potrdil namen občinske uprave, da namesti v šolskem središču vse slovenske srednje šole, tudi šolo Trinko, z izjemo slovenske sekcije ITI, ki da bo zaradi potrebe po laboratorijih ostala v zavodu Galilei. Zavrnil je možnost kakih sporov s pokrajinsko upravo glede tega. Šolsko središče, je dejal, zida Občina, ki je zaenkrat še pristojna za prostorske probleme vseh nižjih in višjih srednjih šol razen poklicnih, za katere je pristojna Pokrajina. Za namestitev vseh slovenskih šol v novo središče, je še dejal, bo treba nekoliko zmanjšati velikost učilnic, kar pa bi ne smel biti problem glede na šte-

vilo dijakov v posameznih razredih slovenskih višjih srednjih šol. Vse šole bodo tudi imele skupno knjižnico (z ločenimi oddelki) in fizikalni laboratorij, ki ga bodo lahko brez težav uporabljale izmenično.

Glede selitve (za eno leto, zagotavlja občinska uprava) šole Trinko v Kapucinsko ulico, so mislovci na seji predložili resolucijo. V njej trdijo, da naj bi bili italijanski učenci in dijaki diskriminirani in zato nasprotujejo selitvi šole Trinko, ki da bi povzročila italijanskim učencem hude težave zaradi posledične selitve šole Pitteri iz Kapucinske ulice. Podobne argumente izkoriščajo tudi socialdemokrati, ki v interpelaciji sprašujejo upravo, ali ne bi preselili v Kapucinsko ulico samo polovico razredov slovenske srednje šole, preostalih šest pa v zavod Lenassi. Sicer pa je to rešitev občinska uprava že pred časom zavrnila, saj je - mimo težav zaradi delitve šole - neuresničljiva.

Odhod prof. Giannija Gorija, ki je v zadnjih letih prirejal občinsko glasbeno sezono, je bil predmet vprašanja svetovalca zelene liste Fiorellija. Po časopisnih vesteh naj bi se namreč Gori umaknil zaradi "zaprtosti,

provincializma, nerazumevanja, zavisti" v goriškem okolju in zlasti v občinski upravi. Fiorelli je očital upravi in županu, da si je na tak način zapravila sodelovanje s sposobnim kulturnikom in vprašal, ali bo po srečanjih z avtorjem Gorica izgubila tudi občinsko koncertno sezono. Le na zadnje vprašanje mu je pred kratkim imenovani odbornik za kulturo Agati odgovoril, da pripravljajo za prihodnjo sezono tudi glasbene prireditve. Kot svetovalec je bežno posegel bivši odbornik za kulturo Obizzi in dejal, da prav tako kot Fiorelli obžaluje izgubo prof. Gorija, ne namerava se pa spustiti v razglabljanje o vzrokih.

Obizzi je tudi opozoril na težave v domu za ostarele Culot v Ločniku. Stanje je dramatično, je dejal, ker primanjkuje specialističnega bolničarskega osebja. V domu je vedno več nepokretnih oskrbovancev, ki jim ne morejo zagotavljati potrebne pomoči in oskrbe. V odsotnosti odbornika za skrbstvo mu je odbornik za osebje Baresi odgovoril, da so težave z osebjem resnične in da jih bo skušala uprava rešiti z mobilnostjo osebja.

Zaključek tečaja za učitelje za delo s prizadetimi osebki

Skupina slušateljev z organizatorji tečaja za delo s prizadetimi

Pred kratkim se je zaključil dveletni tečaj za učitelje, ki se nameravajo posvetiti vzgojnemu in izobraževalnemu delu z duševno in telesno prizadetimi. Tečaj je uspešno dokončalo kakih trideset slušateljev, med katerimi tudi nekaj takih, ki so končali slovensko učiteljsko in ki so si tako pridobili dodatno kvalifikacijo za delo s prizadetimi osebki. Prvi tovrstni tečaj je pripravila Pokrajina. Ob koncu so slušateljem izročili diplome.

Dr. Bozo Gruntar nov mestni tajnik PSI v Gorici

Dr. Bozo Gruntar je nov mestni tajnik PSI v Gorici. Gruntar, ki poučuje na višji srednji šoli v Gorici, je v preteklosti bil predsednik Konzorcija za goriško industrijsko cono in član vodstvenih organov Goriške hranilnice. Do lanskega leta je bil član PSDI, nato pa je skupaj z nekaterimi drugimi predstavniki te stranke prestopil v socialistične vrste.

Za mestnega tajnika PSI je bil izvoljen soglasno, kar - je napisano v strankinem komuniqueju - kaže na složnost med tremi notranjimi komponentami stranke, posoški reformisti, komponento, ki se sklicuje na tajnika Craxija in socialistično levico. Ob izvolitvi novega tajnika, ki dopolnjuje obnovo vodstvenih organov po 19 pokrajinskem kongresu, so se zahvalili Alvaru Deiustu, ki je v zadnjih dveh letih opravljal to funkcijo. Gruntar se je ob umestitvi opredelil za stranko, ki naj bo reformistična, odprta do novosti in pričakovanj prebivalstva.

Na skupščini so tudi obnovili mestno vodstvo ki ga sestavljajo Marco Dellago, Enrico De Rocco, Livio Dell'Orco, Egidio De Angelis, Alvaro Deiust, Dante Guglielmotti, Virgilio Marconi, Walter Ressi, Silvano Russian, Liliana Steffè in Alex Waltritsch. Suplenti so Emidio Arbo, Luciano Cargnel, Giorgio Duranti, Franco Lupi in Pietro Pinto.

V soboto popoldne na pobudo KD Oton Župančič Spust po Soči z gumenjaki in splavom

Kajakštvo in kanuistika sta v teh dneh v središču pozornosti na Goriškem, saj so prav novogoriški člani Soških elektrarn dosegli na svetovnem prvenstvu v Združenih državah Amerike serijo prvovrstnih uspehov. Sicer je Soča od vedno idealna »telovadnica« za te vodne športe, katerim

se v zadnjem času približujejo tudi naši športniki.

V okvir tovrstnih pobud je sodil tudi sobotni spust po Soči z gumenjaki, ki so ga priredili člani rekreacijskega odseka kulturnega društva Oton Župančič iz Štandreža. V prvih popoldanskih urah se je kakih štiride-

set mlajših udeležencev sešlo na obrežju Soče, pod sejmiščem Espomego. V glavnem so se spusta udeležili z gumenjaki, med plovili pa je bil tudi predhodnik današnjih gliserjev, leseni splav, pod katerega so iznajdlivi Štandrežci privezali štiri pločevinaste sode. Da bi bilo plovilo čimbolj podobno originalnim, ki so značilni za brodolomce, so na splav pritrčili še drog, nad katerim je vihtela razcefrana bela zastava.

Vesela družina se je ob precejšnjem začudenju tamkajšnjih kopalcev veselo spustila po soški strugi proti Sovodnjam, kjer je bil postavljen cilj.

Sobotni spust otvarja letošnja sezono na Soči, ki se bo nadaljevala konec meseca, ko bodo v Podgori, na pobudo KD Andrej Paglavac in Združenja slovenskih športnih društev v Italiji, pripravili tečaj za kajakaše z zaključnim tekmovalnim spustom po Soči. Prva dva dni, in sicer v soboto, 29. julija, in nedeljo, 30. t. m., bo tečaj trajal po štiri ure, naslednje dni do sobote pa bo trajal po dve uri.

Prve dni septembra pa bodo organizirali tokrat že četrto Soško regato, na kateri vozijo s kajaki in kanuji. Tudi na letošnji izvedbi bo štart postavljen v Solkanu, cilja pa v Podgori, kjer bo sledila družabnost in nagrajevanje.

Na sliki (foto Pavšič) pogled na štart gumijastih čolnov in splava.

šolske vesti

Slovenski deželni zavod za poklicno izobraževanje prireja v prihodnjem šolskem letu na Goriškem sledeče tečaje: dveletni poklicni tečaj s kvalifikacijo za prodajalce (tisoč ur), dveletni poklicni tečaj s kvalifikacijo za mizarje (1.200 ur), izpopolnjevalni tečaj iz angleščine (2. stopnja - 120 ur), izpopolnjevalni tečaj za programerje elektronskih računalnikov (175 ur), izpopolnjevalni tečaj za operaterje z zunanjo trgovino (120 ur), izpopolnjevalni tečaj za strojepis (120 ur), tečaj ažuriranja za fiskalno vodenje nekomercialnih ustanov - društev (30 ur), tečaj ažuriranja za animatorje na družbeno-vzgojnem področju (40 ur) in tečaj ažuriranja bančne tehnike (30 ur). Rok za vpis poteče 21. t. m. Informacije in prijave na sedežu SDZPI v Križni ulici 3 (tel. 81826) vsak dan, razen sobote, med 9. in 13. uro.

razna obvestila

Občinska knjižnica v Doberdobu bo do 8. avgusta odprta ob ponedeljkih in četrtkih od 15. do 18. ure.

SPDG-rekreacija prireja 30. in 31. julija dvodnevni izlet v triglavsko pogore. Odhod s Travnika ob 5. uri. Predhodna vadba na trim stezi v Pevmi 24., 26. in 28. julija ob 19. uri.

izleti

Slovensko planinsko društvo priredi 22. in 23. julija izlet v Dolomite (skupina Sella). Prevoz z lastnimi sredstvi. Zaradi prenočišča in drugih organizacijskih zadev, je primerna predhodna prijava do danes, 18. t. m., pri predsedniku društva, oziroma pri odborniku Klemsetu.

Društvo nadalje vabi člane in prijatelje, da se pridružijo planinskemu pohodu Kekek - Triglav od 19. do 23. julija. Lahko se pridružijo tudi samo na nekaterih etapah. Prijave in pojasnila pri Zorku Čotarju tel. 30995.

Izlet na Creta Forata bo v nedeljo, 30. julija. Vodi Ivo Berdon, pri katerem interesi dobijo podrobnejša pojasnila.

kino

Gorica

CORSO Zaprt do 20. julija.
VERDI 18.00-22.00 »Domino«. Prepovedan mladini pod 18. letom.
VITTORIA 17.30-22.00 »Brividi caldi«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Nova Gorica in okolica

SOČA (Nova Gorica) 18.30-20.30 »Življenje s stricem«.
SVOBODA (Šempeter) 20.30 »Kamion smrti«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI Pontoni e Bassi, Raštel 52 - tel. 533349.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU Občinska lekarna št. 1 (Comunale), Ul. Terenziana 26 - tel. 482787.

DEŽURNA LEKARNA V DOBERDOBU Lekarna pri Jezeru - Vrtna ulica 2 tel. 78300.

Nenadoma nas je zapustil Ladislav Cijak

75 let

Pogreb bo danes ob 13.45 iz splošne bolnišnice, ob 14. uri v cerkvi v Sovodnjah. Že vnaprej se zahvaljujemo vsem, ki ga bodo spremili na zadnji poti.

Žalujoči žena, sin, snaha, vnuki in ostalo sorodstvo.

Gorica, Sovodnje, 18. julija 1989

Pogrebno podjetje Preschern

včeraj-danes

Iz goriškega matičnega urada v tednu od 9. 7. do 15. 7. 1989.

RODILI SO SE: Maria Rosolini, Valentina Morato, Matteo Rosmanit, Simone Olivo, Andrea Fontana, Luca Cordeschi, Federica Bernardis, Simone Calleo, Raffaele Cioria, Desi Tolar, Alessia De Leonardis, Alex Prencis, Sara Cecchetti.

UMRLI SO: 80-letni upokojenec Giovanni Coppe, 50-letna gospodinja Chiara Maroni, 68-letna upokojenka Bruna Usai vd. Bressan, 77-letna upokojenka Sabina Bradaschia por. Squaldino, 18-letna študentka Michela Munin, 56-letni uslužbenec Antonio Russo, 67-letni upokojenec Paolo Narduzzi, 86-letna upokojenka Mafalda Zanolla vd. Crosara, 85-letna upokojenka Pierina Alt, 91-letna upokojenka Jožica Šuligoj, 84-letni upokojenec Marino Furlan, 86-letna upokojenka Sionia Fonda por. Tonini, 80-letni upokojenec Antenore Minussi, 73-letni upokojenec Luigi Santesso, 88-letna upokojenka Margherita Franzot, 79-letni upokojenec Giuseppe Medeot, 87-letni upokojenec Giovanni Polidori, 97-letna upokojenka Rosa Bianchi vd. Marconi, 58-letni upokojenec Giovanni Trobitch, 57-letni uradnik Giuseppe Palmiro.

OKLICI: policist Antonio Balkdasso in trgovka Patrizia Braidot, trgovec Silvano Zanini in učiteljica Elisabetta Sabatino, sladolekar Roberto Benussi in slaščičarka Claudia Pellizzon, učitelj telesne vzgoje Paolo Veronese in Alessandra Signorini, uradnik Bruno Bucchi in bolničarka Antonella Falcone, podčasniki vojske Lorenzo Paccione in terapistka Maria Giovanna Nora.

POROČILI SO SE: geolog Fabio Raimo in študentka Donatella Barbana, učitelj Massimo Macuzzi in učiteljica Donatella Concetti, trgovec Andrea Caragnano in uradnica Ondina Pecorari.

pogrebi

Danes v Gorici ob 13.45 Ladislav Cijak iz splošne bolnišnice v cerkev in na pokopališče v Sovodnjah.

Štirje v zaporu po divjem streljanju

V noči na nedeljo je bila okolica Fare prizorišče oboroženega spopada med goriškimi varnostnimi organi in četverico mlajših jugoslovanskih državljanov. Ura je bila približno dve ponoči, ko se je posadka policistov goriške kvesture peljala z avtomobilom po avtocestnem odseku Gorica-Vileš v smeri proti Gorici. Peljali so že mimo Fare, ko so opazili na desni strani cestišča skupino mladeničev, ki je hodila v nasprotno smer. V našem mestu in okolici se je že večkrat zgodilo, da so policijske izvidnice zalotile skupine tujih državljanov, ki so ilegalno prekoracile italijansko-jugoslovansko mejo. Tokrat pa so policisti zasumili, da ne gre za navaden prestop meje. Ko so ustavili avtomobil, da bi legitimirali četverico, so se ti bliskovito razšli. Mladeniči so skočili čez avtocestno ograjo in se pognali

li v beg. Policisti so jih pričeli zasledovati, eden od njih pa je z opozorilnim namenom s pištolo ustrelil v zrak. Tedaj sta se dva člana skupinice obrnila proti policistom in začela streljati proti njim.

Sledili so napeti trenutki, ko se je polje v bližini Fare spremenilo v pravi far west. Članom policijske izvidnice so v kratkem priskočili na pomoč še drugi kolegi s kvesture, na kraj streljanja pa so prišli tudi številni karabinerji in prometni policisti. Ko so mladeniči porabili razpoložljive patrone, je bilo streljanja konec. Agenti policije so tri od njih ulovili, ko se je že zdanilo okrog pete ure v bližini desnega brega namakalnega kanala Dottori. Pol ure kasneje so ulovili še četrtega člana, o orožju pa ni bilo več ne duha ne sluha. Četverico so nato prepeljali na goriško kvesturo.

Tam so zaslišali mladeniče, ki niso imeli s seboj nobene osebne izkaznice, pač pa so povedali svoja imena: 20-letni Milan Radosavljevič, 20-letni Dragan Radosavljevič, 19-letni Muhamed Ramadanović in 18-letni Goran Đorđević. Sedaj je skupinica preiskovalcem na razpolago v goriškem zaporu v Ul. Barzellini. Medtem so policisti pozvali tudi Interpol in jugoslovansko milico, da bi skušali ugotoviti poleg prave istovetnosti mladeničev tudi njihove namere. Policija zaenkrat skuša preveriti vse možne hipoteze, od te, da gre za spremljevalce pri ilegalnem prestopanju meje, do prekupevanja mamil ali morda priprave ropa.

Številni policisti in člani gozdne uprave so v nedeljo in včeraj prečesali vso okolico, kjer je prišlo do streljanja. Do trenutka, ko poročamo, jim še ni uspelo izslediti orožja. Najverjetneje so ga mladeniči odvrgli v bližnji namakalni kanal.

50-milijonska tatvina v Tržiču

Tatovi so v nedeljo dopoldne med polurno odsotnostjo stanovalcev pri belem dnevu obiskali stanovanje 76-letnega kapetana Fulvia Savinija v Ul. D'Aosta 16 v Tržiču. Vlomili so skozi vhodna vrata in odnesli zlatnino, dragocenosti in denar v skupni vrednosti okrog 50 milijonov lir. Tatovi so tudi skozi sedež KPI vlomili v knjižarno Rinascita: iz blagajne so odnesli 250 tisoč lir.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

ANTON TOMAŽ LINHART

ŽUPANOVA MICKA

Režija in dopolnilno besedilo: BORIS KOBAL

Jutri, 19. t. m., ob 21. uri - JAMLJE - pred osnovno šolo

Predstavo je omogočila občinska uprava Doberdob

V okviru poletnega praznika KD Skala

V Gabrjah so se pomerili spretni kosci

Štirinajst koscev in kosic se je udeležilo tradicionalnega tekmovanja v košnji, ki ga je pripravilo KD Skala v Gabrjah. Ocenjevalna komisija, ki je bila, kot zatrjujejo zelo stroga in predvsem strokovno podkovana, je ocenjevala hitrost košnje, slog in seveda kakovost. Pri moških konkurentih pa tudi način in kakovost klepanja kose. Po končni uvrstitvi sodeč je dobrih koscev med domačini bolj malo. Prva mesta so si razdelili tekmovalci iz drugih krajev. Res je sicer, da je bila domača konkurenca bolj maloštevilna. Absolutno prvo mesto med moškimi je komisija prisodila Marčelu Visintini iz Gorice, sicer pa doma iz Martinišče, kjer so bili doma znani kosci in kjer je skopa narava naredila tako, da je postala dragocena vsaka bilka trave. "Travniki je bilo treba obriti", kakor se temu reče. Drugo mesto je šlo Janku Jerebu iz Sovodnjega pri Škofji Loki, tretje Mirku Kofolu iz Banjšic, četrto Viktorju Šturmu iz Sovodnjega, peto prav tako tekmovalcu iz Sovodnjega Maksu Rupniku. Na šesto mesto se je uvrstil Boris Rebuta iz Šempolaja, zadnji dve mesti pa si delita Branko Pisk in Milivoj Ipavec, oba z Banjšic.

Med tekmovalkami — pomerile so se sicer na približno za polovico krajšem travniku — je komisija prvo mesto prisodila Danici Šturmu iz Sovodnjega pri Škofji Loki, na drugo mesto se je uvrstila Marija Humar iz Sovodnjega, na tretje Marija Marušič iz Sovodnjega. Sledijo Marija Grbec z Opčin, Mirica Kafol z Banjšic in Ivica Pisk z Banjšic. Vsi kandidati so tekmovali posamično. Opozoriti velja na solidno udeležbo predstavnikov iz Sovodnjega pri Škofji Loki in na tekmovalce z Banjšic, od koder so prihajali, v starih časih, ko še ni bilo kosilnic, na dno dobi kosci.

Tekmovalcu je z zanimanjem sledilo neobičajno veliko občinstvo, ki se je zateklo zadržalo še na slovesnosti ob podelitvi nagrad in priznanj ter prisluhnilo domačim melodijam ansambla Fantov iz vseh vetrov, ki so pripomogli k uspehu poletnega praznika KD Skala. V okviru poletnega praznika so v Gabrjah pripravili tudi vrsto zanimivih in dobro obiskanih športnih srečanj. Na slikah (foto Klemše): prva priznana je bilo klepanje kose - tudi ženske so v košnji zelo spretno.

V Novi Gorici Proslava francoske revolucije

Novogoriške politične alternativne zveze (Slovenska demokratična zveza, Socialdemokratska zveza Slovenije, Slovenska kmečka zveza) so na prireditvenem prostoru pri bazenu v Kromberku v soboto zvečer počastile dvestoletnico francoske revolucije. To je bila edina prireditev te vrste v Novi Gorici; udeležili so se je člani in somišljeniki slovenske alternativne. Navzoče je pozdravil predsednik novogoriškega odbora SDZ Janez Vuk, nekaj misli o francoski revoluciji je prispeval Branko Marušič, prireditev so pozdravili Ivo Hvalica za SSDZ, Franko Remec in Bruno Podveršič za SKZ ter Franco Juri iz Kopra za Skupino 88. Kulturni pečat je dala prireditvi učinkovita recitacija igralca Sergeja Ferrarija. Prireditev je imela tudi družabni značaj, povezana pa je bila tudi s podpisovanjem Majniške deklaracije. Že prejšnji dan so alternativne zveze v Novi Gorici odprle v trgovskem centru posebno stojnico, ob kateri so mimoidoči podpisovali Majniško deklaracijo (ter v duhu demokratičnosti tudi Temeljno listino Slovenije 1989). Podpisovanje se bo v naslednjih dneh nadaljevalo. Alternativa stopa tako na sceno javnega življenja tudi v novogoriški občini. Njeno delovanje ponazarjajo tudi javni apeli, ki jih kot odgovor na probleme vsakdanjosti objavlja dnevni tisk (Delo, Primorske novice). Njena temeljna naloga pa je gotovo priprava na volitve, ki bodo spomladi prihodnjega leta. (Miž)

Crisci pojasnjuje: na Prevali samo omejitev lova

Predsednik Pokrajine Gian Franco Crisci odgovarja na pomisleke, ki jih je v zvezi z urejanjem teritorija na območju jezera na Prevali javno postavil števerjanski župan Ivan Humar. V pismu, ki smo ga objavili v nedeljo, se Humar sprašuje, zakaj ni Pokrajina vprašala za mnenje Občino Števerjan, ko je - sodeč po časopisnih vesteh - Pokrajinski odbor za lov vzel v poštev možnost, da bi na Prevali uredili zaščiteno območje za ptice. Ker je območje sestavni del ozemlja števerjanske občine, bi morali vprašanje reševati v dogovoru z občinsko upravo. V odgovor na to stališče Crisci pojasnjuje, da predlog, ki ga je postavil Pokrajinski odbor za lov, kateremu sam predseduje, v resnici ne pomeni ustvarjanja prave naravne oaze na območju jezera. Vprašanje odpiranja naravnih oaz ni niti v pristojnosti Pokrajine pač pa Dežele. Na razliko od oaze, kjer ni omejena samo lovska dejavnost pač pa je tudi prepovedano kmetovanje in celo prehod vozil, vključno kmetijskih, naj bi v predlogu Pokrajine vzeli v poštev samo možnost, da bi na Prevali prepovedali lov na območju, kjer se zadržujejo številne vrste ptic. To ne bi pomenilo nikakršnih omejitev kmetijskih ali drugih dejavnosti, pač pa bi zagotovilo pticam in divjadi varno zavetišče pred lovci.

Šotor na grajskem dvorišču letos precej sameva Prostor je vabljev, prireditev pa ni

V nedeljo je prireditveni prostor pod šotorom na goriškem gradu sprejel drugo letošnjo prireditev: koncert sinfoničnega orkestra iz Beljaka. Uvodna prireditev na grajskem griču je bila konec junija, ko je Kulturni dom ob sodelovanju ZSKD in ZSSDI pripravil uspešni nastop New swing kvarteta iz Ljubljane. Vse kaže, da bo po nedeljskem nastopu koroških glasbenikov šotorišče na gradu več časa samevalo in danes še ni znano (razen filmskega ciklusa), kaj sploh bo še na tem izredno lepem in vabljivem prireditvenem prostoru. Upajmo, da ne bomo čakali do 6. septembra, ko bo Kulturni dom organiziral koncert danes najbolj priljubljene slovenske skupine Šank rock. Če le bežno prebiraš strani krajevnih časopisov, opaziš, da poletnih kulturnih sezon na odprtem kar mrgoli. Prirejajo jih v velikih mestih, prirejajo jih v letoviških središčih, prirejajo pa jih tudi v manjših občinah. Pred dnevi smo napovedali serijo manifestacij, ki se v tem času vrstijo v Gradišču, naše bralce smo opozorili na številne kulturne in druge pobude, ki jih bodo uresničili v naših vaseh, kakor tudi v drugih italijanskih sredinah. Kaj pa v Gorici?

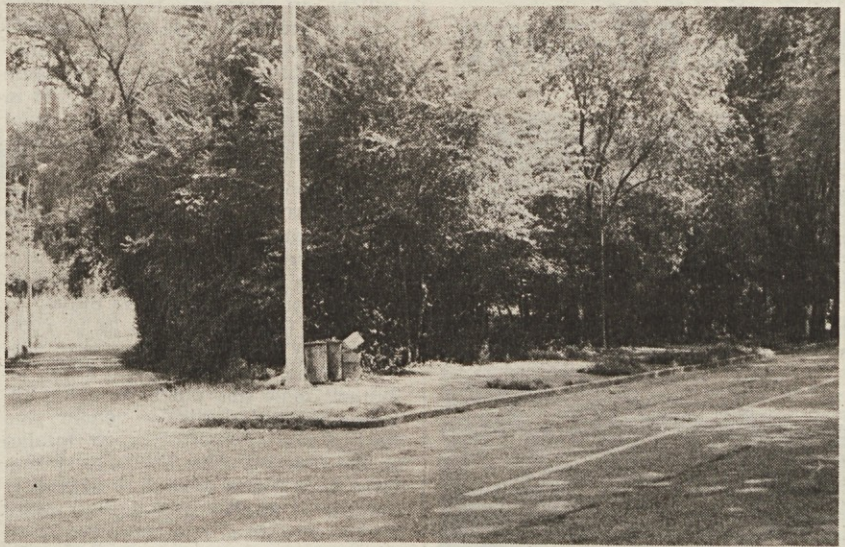
Te dni smo prisostvovali kakovostnemu zborovskemu tekmovanju Seghizzi, konec avgusta bo stekel že tradicionalni folklorni festival, vmes pa bo tudi tekmovanje violinistov Lipizer. Zasebnim ustanovam, ki že vrsto let prirejajo te manifestacije, gre vsa čast. Ob tem pa ni skoraj ničesar drugega. Ko so na gradu postavili šotor, smo si nadejali, da bo postal kulturni center v poletnih mesecih. In tako je tudi bilo vsaj do lanskega leta, ko je grajski prostor sprejel marsikatero zanimivo prireditev in mednje so sodile tudi tiste, ki so jih pripravile slovenske kulturne organizacije. Letos pa zgleda, da so odgovorni za koordinacijo prireditev kar pozabili na sezono. V mislih imamo zadrugo Multithema, kakor tudi občinsko upravo. Ne razumemo namreč zadruga, ki si je prevzela nalogo, da bo urejevala in vodila poletno sezono na gradu. V čem obstaja ta naloga, ko že za nastop New swing kvarteta smo bili do zadnjih ur v dvomu, ali bodo ljubljanski gostje sploh lahko nastopili. Ne razumemo niti občinske uprave, ki dovoljuje nekaterim, da si nalagajo odgovornosti, katerim niso kos. Spričo letošnje revne sezone na goriškem gradu so nekatere naše organi-

zacije, ki delajo na tem, da bi tudi Gorica poleti kulturno zaživela, predlagale, naj se ustvari skupina, pool, uporabnikov grajskega šotorišča. Ta naj bi ob koordinaciji Turistične ustanove sestavila že pred poletjem okvirni program, ki bi bil bogat in raznolik. Le na ta način se bomo izognili letošnjemu mrtvilu, ki mestu ne daje dobrega spričevala. (Rudi Pavšič) Na sliki pogled na grajski šotor ob nastopu New swing kvarteta.

Stanovalci protestirajo ker hočejo naravni park

Polemika v zvezi z namenom občinske uprave, da dovoli pozidavo na "posestvu Rizzatti" med Ul. Alviano in bivšo Ul. Drossi (ozka ulica, ki pelje vzdolž Ul. Alviano proti grajskemu griču) je še vedno živahna. Pred kakim tednom smo poročali o odprtem pismu skupine stanovalcev na tem območju, ki so se pritoževali zaradi variante k regulacijskemu načrtu, s katero bi danes zeleno območje namenili gradnji turističnih objektov. Temu pismu je sledil formalni priziv županu, ki ga je podpisalo več deset stanovalcev, združenih v "odbor za zaščito rajonskega parka na posestvu Rizzatti". Pritožujejo se zaradi vrste negativnih posledic, ki naj bi jih poseg povzročil na območju. Predvsem ugotavljajo, da se je na posestvu ustvarila prava naravna oaza v mestu, kjer je mogoče zaslediti veeverice, polhe, fazane in druge živali, ki so naše zatočišče med drevjem in grmičevjem že dosti let zapuščenega površine. Občino sprašujejo, ali je res potrebno nameniti to površino turističnim gradnjam. Po varianti, ugotavljajo, bi namreč 40% posestva pozidali, nadaljnjih 20% namenili parkiriščem, na preostalem delu pa uredili zelene površine. Stanovalce skrbi izguba zelenja in tudi hidrogeološko nevnesje. Že asfaltiranje trga pred Rdečo hišo, pravijo, je preprečilo odtekanje vode z grajskega griča, tako da je bilo v za-

Sporno zemljišče ob Ul. Alviano je danes gosto zaraščeno (Foto Marinčič)

Stališče odbornika za urbanistiko glede Ul. Alviano Občina želi izboljšati videz območja

V zvezi s problemom uporabe sporne zemljišča pri Ul. Alviano nam je občinski odbornik za urbanistiko inž. Nicolò Fornasir poslal v objavo sledeče sporočilo. Goriška občinska uprava, tako kot uprave številnih drugih občin, je glede urbanističnega načrtovanja v zelo kritičnem položaju, ki ga po eni strani povzroča dejstvo, da je nemogoče od-

kupiti in opremiti vse površine za javno uporabo (v ta namen bi potrebovali več deset milijard lir), po drugi strani pa rigidnost regulacijskega načrta v zvezi z deželnimi urbanističnimi standardi. Ti standardi (kvadratni metri za vsakega predvidenega prebivalca), ki jih mora Občina spoštovati in ki so še odmerjeni glede na demografska predvidevanja sedanjega regulacijskega načrta (65.000 prebivalcev) povzročajo krivične in nevzdržne posledice tako za javno kot zasebno lastnino. Občina pripravlja zato varianto za prilagoditev in spremembo sedanjih standardov in teži predvsem k temu, da bi omejitve prilagodila dejanskim potrebam tu živečega prebivalstva. Vendar ponekod ostajajo zemljišča, v katerih primerih že več kot dvajset let, povsem zapuščen, ne da bi jih lahko uporabili v korist zasebnega lastnika niti v korist javne uporabe. Mnenja smo, da je treba izvesti posamezne variante, ki lahko delno rešijo problem, predvsem tam, kjer je zaradi neuporabnosti očitna tudi degradacija tal. Tak je primer Ul. Alviano. Varianta, o kateri je govor, je bila sprejeta v prepričanju, da bi delna uporaba (40% površine območja) za prenočitvene objekte zagotovila spodobnejši videz celotnemu predelu, prav z obvezo ohranitve sedanjega

zelenja in spoštovanja urbanističnih omejitev: predvidenih postornin (ne več kot 3 kub. m na kv. m), višine poslopij (največ 7,50 m) in razdalj od ceste in meja (3,50 m). Posegi, ki ji bo omogočila varianta, bodo morali s primernimi tehničnimi rešitvami zagotoviti reševanje hidrogeoloških problemov. Vključili se bodo v območje, ki bo z odprtim univerzitetnim tečajem v bližnjem središču doživelo izredno urbanistično valorizacijo in prispevali k vitalizaciji območja - ob spoštovanju njegovih zancilnosti - ki je bilo vedno zapušče- no kljub majhni razdalji od centra mesta. Namen variante je torej uresničiti uravnotežen primer usklajevanja zasebne podjetnosti in javnega interesa za izboljšanje videza mesta in zadostitev splošnim potrebam mestne skupnosti. Dosego teh ciljev jamči v varianti predviden pogoj predhodne odobritve v občinskem svetu (torej z vsemi predvidenimi postopki za publicizacijo aktov) lotizacijskega načrta, ki bo vseboval študijo in urbanistične ter infrastrukturne rešitve na območju. To so torej motivacije sprejete variante: preden jo bo vzela v pretres Dežela, bo besedo imel občinski svet, ki bo v kratkem razpravljal o pripombah k celotni varianti št. 29 k splošnemu regulacijskemu načrtu.

Na francoskem Touru spet vodi Američan Lemond Zdaj na vrsti naporne Alpe

PARIZ — Na francoskem touru se po večeršnjem počitku začenja zadnji, odločilni teden, kolesarji pa se bodo zdaj spopadali z alpskimi vrhovi. Po nedeljski višinski etapi na kronometer je Američan Greg Lemond znova iztrgal rumeno majico domačinu Fignonu. Etapo je dobil Nizozemec Rooks, a Lemond je bil peti in za 48" hitrejši od desetouvrščenega Fignona, tako da ima zdaj pred njim 40" prednosti. Ostali kandidati za končno zmago so odpovedali. Še zlasti velja to za Francoza Motteta, pravi polom pa je doživel Hampsten. Spet dviguje glavo edinole Španec Delgado. Na skupni lestvici ima zaostanek 2'48", brez spodsrljaja v prvi etapi na kronometer, ko je zamudil štart, pa bi ga od Lemonda zdaj ločilo le osem sekund. Delgado na Alpah vsak dan napoveduje oster boj. Sam sicer meni, da je glavni favorit za zmago Lemond, medtem ko je Fignon vse preveč živčen saj se je zdaj med drugim zapletel še v spor s fotoreporterji, ki sledijo dirki.

Današnja etapa meri 174 km in bo kolesarje pripeljala v kraj Braincon. Vzpona na vrhova Vars in Izoard bi morala biti zelo selektivna.

Greg Lemond (ZDA) je na touru spet oblekel rumeno majico

VRSTNI RED 15. ETAPE: 1. Rooks (Niz.) 1.10'42"; 2. Lejarreta (Sp.) 24'; 3. Indurain (Sp.) 43'; 4. Delgado (Sp.) 49'; 5. Lemond (ZDA) 57'; 6. Kelly (Irska)

1'06"; 7. Alcalá (Meh.) 1'10"; 8. Theunisse (Niz.) 1'12"; 9. Biondi (Fr.) 1'37"; 10. Fignon (Fr.) 1'44".

LESTVICA: Lemond (ZDA) 67.50'54"; 2. Fignon (Fr.) 40"; 3. Mottet (Fr.) 2'17"; 4. Delgado (Sp.) 2'48"; 5. Lejarreta (Sp.) 5'11"; 6. Rooks (Niz.) 6'05"; 7. Hampsten (ZDA) 7'02"; 8. Alcalá (Meh.) 7'02"; 9. Theunisse (Niz.) 7'14"; 10. Kelly (Irska) 7'15"; 13. Bugno (It.) 8'13"; itd.

Vaterpolski pokal FINA V finalu modri nadigrali Italijo

ZAHODNI BERLIN — Jugoslovanski vaterpolisti se lahko ponašajo še z enim velikim mednarodnim uspehom. Zmagali so na 6. pokalu FINA in tako v 39 letih osvojili svoje že 30. pomembnejšo zlato kolajno (olimpijske igre, SP, EP in svetovni pokal).

V finalu so z 10:6 (2:0, 3:1, 3:1, 2:4) premagali Italijo, potem ko so po dveh četrtinah že vodili s 5:1, po treh pa z 8:2.

Končni vrstni red: 1. Jugoslavija, 2. Italija, 3. Madžarska, 4. Španija, 5. ZRN, 6. SZ, 7. Avstralija, 8. ZDA.

Včeraj na sedežu tržaškega dnevnika »Il Piccolo« Novi sponsor Triestine

Včeraj je bila na sedežu tržaškega dnevnika »Il Piccolo« predstavitev novega sponzorja tržaškega nogometnega drugoligaša Triestine, ki je pač dnevnik sam. Na majkah te enajsterice, ki so pač rdeče, zelene ali bele s helebardo, bo torej odslej napis »Il Piccolo«. To gospodarsko operacijo je obrazložil sam odgovorni urednik Paolo Francia, ki je dejal, da spada v sklop širše povezave skupine Monti z dnevniki. Prav tako, je dodal Francia, bo letos prvligaša Fiorentina sponzoriziral dnevnik iz Firenc »La Nazione«, ki tudi spada v to založniško grupo.

Uvodno besedo je imel tržaški župan Richetti, ki je poudaril, da sta tako Piccolo kot Triestina sestavni del mesta Trst in da je torej ta sponzorizacija kar se da naravna. Dodal je, da dela na novem stadionu napredujejo prav dobro in po predvidevanjih, prvi del teh gradenj pa naj bi bil zaključen še sredi prihodnje sezone.

Za županom je spregovoril pokrajinski predsednik CONI Emilio Felluga, ki se je spominjal časov, ko so pesniki (Umberto Saba ipd.) opevali tržaške prvligaše, ter se povezal na današnje dni, ko drugačni "pesniki", pač novi-

narij, opevajo Triestino na drugačen način.

Predsednik Triestine De Riù je poudaril svoj stari moto iz leta 1982, in sicer »ekipa za mesto, mesto za ekipo« ter še omenil nekega tržaškega industrijca, ki je mladim tržaškim navijačem daroval sto abonmajev. Do sedaj so zbrali skupno 3500 abonmajev, tako da De Riù računa, da bodo na koncu prišli do skupne (pretriane) številke 15 tisoč.

Odgovorni urednik Piccola Paolo Francia je uokviril to sponzorizacijo v širšo paleto povezav krajevnih časopisov s krajevnimi ekipami ter v šali dejal, da je pač »najbolj športen« direktor nekega dnevnika v Italiji ter da ta pobuda stremi »le v dobrobit mesta Trst«.

Na predstavitvi so bili prisotni vodilni krajevni športni delavci, pa tudi podpredsednik Triestine Franco Causio in njen trener Marino Lombardo. Po predstavitvi je sledil sproščen pogovor med novinarji in predstavnikmi društva, saj se ta »moderen prijem« tesne povezave med časopisi in ekipami v Italiji vse bolj uveljavlja, zato je radovednost v tem oziru velika, predvsem pa je zanimivo, kako se bo ta pobuda obnesla. (dj)

Po VN Velike Britanije v formuli ena Prost še trdneje vodi

Po prvem delu sezone v formuli ena ima Francoz Alain Prost že dvajset točk prednosti pred rivalom Sennom, čigar črna serija se je nadaljevala tudi na nedeljski VN Velike Britanije v Silverstonu. »Uradno« je Senni odpovedal menjalnik, zaradi česar se je že v 12. krogu po hitrem ovinku znašel v pesku in tako izgubil vodstvo, toda mnogi menijo, da je šlo za napako, ki izdaja njegovo živčnost in zaskrbljenost nad zdajšnjimi razpleti, potem ko je po prvih dirkah kazalo, da bo letos zlahka spet osvojil naslov prvaka.

Na »domačem terenu« se je izkazal tudi ferrarijevec Nigel Mansell. Italijanski bolid je pokazal, da zdaj resnično lahko tekmuje z McLarenom. Mansell je bil Prostualo za petami, a mu je nenadoma odpovedala desna prednja guma, katero je moral zamenjati. Proti koncu dirke je Mansell znova zmanjšal zaostanek za Prostom, dosegel pa je tudi najhitrejši krog s povprečno hitrostjo 238 km na uro.

Tretje mesto je osvojil Italijan Nannini na benettonu, Patrese pa je zletel s proge in uničil svoje vozilo, ne da bi se k sreči poškodoval. Zlata vredne točke sta osvojila minardijska Martini in Sala, ki sta se z uvrstitvama na 5. oziroma 6. mesto izognila predkvalifikacijam. Smola pa se še naprej drži Bergerja, ki tudi tokrat ni končal dirke zaradi okvar. Odstopil je že osmič v prav tolkih dirkah!

Prihodnja dirka bo veljala za VN ZRN in bo čez dva tedna.

VRSTNI RED VN VB
1. Prost (Fr.- McLaren) 1.19'22"131; 2. Mansell (VB - Ferrari) po 19"; 3. Nannini (It. - benetton) po 48"; 4. Piquet (Braz. - Lotus Judd) 1'06"; 5. Martini (It. - minardi) 1 krog; 6. Sala (Sp. - minardi) 1 krog.
LESTVICA ZA SP
Prost (Fr.) 47, Senna (Br.) 27, Patrese (It.) 22, Mansell (VB) 21.
LESTVICA HIŠ
McLaren 74, Williams 35, Ferrari 21.

V razredu do 125 ccm po VN Francije Gianola prevzel vodstvo

LE MANS — Na motociklistični preizkušnji za SP v Franciji je v politrskem razredu zmagal Američan Lawson in ima na skupnem vrstnem redu po 11 od 15 preizkušelj zdaj le 9,5 točke zaostanka za vodilnim rojkom Raineyjem.

V četrtlitrskem razredu je prvič v karieri zmagal Španec Cardus, v razredu do 125 ccm pa se je s tretjim mestom Italijan Gianola na vrhu skupne lestvice otrešel družbe Nizozemca Spaana.

DO 125 CCM: 1. Martinez, derbi (Sp.); 2. Criville, cobas ((Sp.) 0'89"; 3. Gianola, honda (It.) 16". ZA SP: Gianola 113; Criville 109; Spaan (Niz.) 98.

DO 250 CCM 1. Cardus, honda (Sp.); 2. Conru, honda (Švi.) 0'35"; 3. Pons, honda (Sp.) 0'99. ZA SP: Pons 196; Conru 137; Cardus 130.

DO 500 CCM: 1. Lawson, honda (ZDA); 2. Schwantz, Suzuki (ZDA) 0'77"; 3. Rainey, Yamaha (ZDA) 15". ZA SP:

Rainey 165,5; Lawson 157; Sarron (Fr.) 116,5.

Braziliji ameriški pokal

RIO DE JANEIRO — V finalu ameriškega nogometnega pokala je Brazilija z 1:0 (1:0) premagala Urugvaj. Zadetek je v 49' dosegel Romario.

Italijanom zlato v sablji

DENVER — Prav v zadnjem dnevu sabljaškega SP so Italijani osvojili zlato odličje po zaslugi sabljaške ekipe, ki je v finalu z 9:4 premagala močno reprezentanco ZRN. Največ točk za azzurre je dosegel Cuomo, dobitnik srebra med posamezniki.

Edberg poškodovan

STOCKHOLM — Švedski tenisač Stefan Edberg si je zvil gleženj in njegovo nastop v polfinalu Davisovega pokala proti Jugoslaviji (od petka v Bastadu) je vprašljiv.

Pred pričetkom 1. jugoslovanske nogometne lige Sistem tekmovanja ostaja isti

Manj kot štirinajst dni pred štartom jugoslovanskega nogometnega prvenstva se je v Splitu začel tradicionalni mednarodni turnir "Marjan 89" z zares kakovostno udeležbo: Dinamo, Hajduk, Nantes in Cercle Brugge. V nedeljo pa bo v Novem Sadu uvod v prvenstvo, v dvoboju za naslov jugoslovanskega superprvaka se bosta na pobudo športnega dnevnika Sport iz Beograda pomerila prvak Vojvodina in pokalni prvak Partizan.

Najboljši jugoslovanski klubi se vračajo s priprav v tujini, ki so jih plačali, tako da so igrali tekme. C. zvezda je iz Francije prišla po porazu z Monacom z 1:2. Vojvodina z Auxerrom tudi ni bila uspešna (0:2), še slabše pa se je godilo Rijeki, ki je s Toulousem izgubila z 0:5. Dinamo je bil v ZRN, kjer je z drugoligašem Ulmom igral 2:2, pri čemer je sijažen vtis zapustil nekdanji igralec Rijeke Mladenović. Partizan je v zadnjem nastopu v Švici premagal drugoligaša Grenchena z 2:1. Že med tednom pa je francoski Nantes, ki ga vodi Zagrebčan Blažević in zanj igra Jakovljević, premagal Sarajevo s 3:2. V Kanadi je bil uspešen škopski Vardar, ki je v Torontu osvojil turnir, vendar pa udeležba ni bila posebno kakovostna.

Kot vse kaže Crveni zvezdi še ne bo uspelo, da bi registrirala slovitega romunskega reprezentanta in igralca Steaue Belodediça, ki je pozimi pobegnil iz Romunije in se nastanil v Beogradu. Zvezdin trener Šekularac si zelo prizadeva, da bi obrambo okrepil s tem odličnim igralcem, toda Romuni se ne dajo. Če bi bil Belodediç amatier, bi menda šlo, toda Romuni pri FIFA trdijo, da je bil kot član vojaškega kluba profesionalca. Pri FIFA pa je aktualen še en jugoslovanski "primer": reprezentančni vratar Tomislav Ivković je iz belgijskega Genka, kamor ga je posodil avstrijski Tirol, prestopil k Sportingu iz Lizbone, toda brez dovoljenja Avstrijcev. Ti zahtevajo milijon mark odškodnine, ki pa je Portugalci seveda niso pripravljani plačati.

Na predsedstvu Nogometne zveze Jugoslavije so konec tedna ugodno ocenili poskus z odpravo neodločenih rezultatov in streljanjem enajstmetrovk na zveznoligaških tekmah. To naj bi po mnenju predsedstva bistveno vplivalo na regularnost prvenstev, v katerih v primerjavi s prejšnjimi sezoni ni bilo sumničenj. Enajstmetrovke, ki jih je predlagal zvezni kapetan Miljan Milja-

nić, bodo seveda še naprej ostale v veljavi, čeprav so mnogi klubi odločno proti njim. Predvsem veliki klubi, ki so prav zaradi spodsrljajev ob streljanjih enajstmetrovk izgubile veliko točk. Zanimivo pa je, da ti klubi v prestopnem roku niso angžirali novih vratarjev, ki so se izkazali kot specialisti za branjenje enajstmetrovk. Predsedstvo NZJ pa je le ugodilo zahtevi klubov in zmanjšalo število prvligaških sodnikov. Te namreč žrebajo, dogajalo pa se je, da so mladi in neizkušeni sodniki sodili derbi-je in seveda niso bili kos nalogam.

Ljubljanska Olimpija je prvo tekmo odigrala na Bledu, kjer je domačega ligaša premagala z 10:0. Med strelci se je najbolj izkazal novi golgeter Milonja Djukić, ki je prišel iz Partizana, dosegel pa je tri gole. Ljubljanci bodo danes gostovali v Celovcu, kjer se bodo pomerili z vse boljšim moštvom naše manjšine na Koroškem SAK, za katerega brani nekdanji Olimpijin vratar Dalanović. Že jutri pa bo Olimpija gostovala na Reki, kjer se bo pomerila z domačim prvligašem. Olimpija še nima nasprotnika za nedeljsko generalko za prvligaški štart z Vojvodino, ki bo 30. t. m., ob 19.30.

Franci Božič

Na neuradnem evropskem prvenstvu v minikoškarki Cimos tretji v Fossombroneju

S podelitvijo nagrad se je nedavno zaključil največji turnir v minikoškarki Evrope, ki je letos četrtič zapored potekal v mestu Fossombrone.

Na letošnjem turnirju je sodelovalo rekordno število 42 ekip iz sedmih držav: Francije, Belgije, Madžarske, Čekoslovaške, Italije, Nemčije in Jugoslavije. Jugoslavijo sta predstavljala pri dekletih Cimos in Kraški zidar iz Sežane. V zelo močni konkurenci osemnajstih klubov so dekleta Cimos osvojila odločno tretje mesto za reprezentanco Madžarske in selekcijo Lienga iz Belgije, fantje Kraškega zidarja pa sedmo mesto v konkurenci 24 ekip.

Varovanke trenerjev Fani Čebon, Gorazda Gabriča in Milana Ražma so na vseh tekmah pokazale veliko borbenost in kvaliteto. V predtekmovalni skupini so premagovale nasprotnice z velikimi razlikami in z osvojitvijo prvega mesta že osvojile končno četrto mesto. V boju za vstop v finale pa so naletele na odlične Belgijke, ki so presenetile poznavalce minikoškark v Evropi z agresivno, včasih tudi grobo igro, s katero so tudi izločile glavnega favorita prvenstva Raffaele Roma.

V borbi za tretje mesto so se cimoske pomerile s selekcijo Prage in jo po odlični igri premagale ter z osvojitvijo tretjega mesta dosegle enega največjih uspehov Slovenije v tujini v minikoškarki. V Fossombroneju so nastopile tudi mlajše cimoske, letnik 1977/78 in kljub porazom dokazale, da v Sežani raste nov izvrsten rod mladih košarkaric.

Za ekipo Cimos so nastopile: Tijana Novakovič, Brigita Mingot, Mira Ilič, Barbara Povh, Bedrana Alibabić, Sandra Janjilović, Tamara Grgič, Mateja Šajne, Barbara Kranjec, Zorica in Slavica Todorovič in Polona Budač.

Trener Gorazd Gabrič, ki je vodil vse tekme ekipe A, je po turnirju izjavil: »Letnik 1977 je v našem klubu izvrsten. Doma smo pustili še nekaj kakovostnih košarkaric, in vendar smo dosegli res lep športni uspeh. Igralke so dale vse od sebe, kar je sicer značilno za vsa naša dekleta. V ekipah, iz katerih so igralke izhajale, res dobro delajo, zato jih ni bilo težko pripraviti na naporen turnir, 3. mesto na turnirju za Pokal Forum Semproni je šele eden

Na sredozemskem prvenstvu optimistov Podunavac dobil tudi zadnjo regato

KOPER — Obetavni jadralac koprškega Jadra, 15-letni dijak Peter Podunavac, je prepričljivo osvojil zlato kolajno na 3. odprtem sredozemskem prvenstvu v jadrnanju z jadrnicami optimist, ki se je v nedeljo s šestimi regati in zaključno svečanostjo končala v Kopru. Uspeh plavil sta zaokrožila s srebrnimi kolajnami še Koprčan Jurica Tunjič med fanti ter Vesna Dekleva iz Izole med dekletki.

Šesto regato je po ugodnem mastralu dobil Podunavec, čeprav mu ni bilo potrebno nastopiti, saj si je že pred tem zagotovil zlato, dokazal pa je, da je pravi športnik in v dobri formi pred nastopom na evropskem prvenstvu, ki bo konec meseca na Švedskem.

Končni vrstni red: 1. Podunavec 3, 2. Tunjič (oba Jug.) 55,7, 3. Bussani (It.) 68,4, 6. Žbogar (Jug.) 80, dekleta: 1. Lusin (It.) 36,4, 2. Deo Boer (Niz.) 38, 3. Dekleva 42,7, 6. Orel (obe Jug.) 57,8 itd. (Kreft)

obvestila

TPK SIRENA

vabi vse otroke od 8. do 14. leta starosti, da se udeležijo tečaja za jadrnice optimiste, ki bo od 24. t. m. do 4. avgusta. Vse podrobnejše informacije in navodila dobite na pomorskem sedežu kluba (Miramarski drevored 32) v popoldanskih urah (tel. 422696).

SPDG - REKREACIJA organizira 30. in 31. julija dvodnevni izlet v Triglavsko pogorje. Odhod s Travnika ob 5.00. Predhodna vadba na trim stezi v Pevmi in sicer 24., 26. in 28. julija ob 19.00.

KD A. PAGLAVEC organizira od 29. julija do 5. avgusta tečaj za vožnjo s kajaki. Podatke za udeležbo dobite pri društvenih odbornikih in na sedežu ZSSDI v dopoldanskih urah. KŠD VIPAVA prireja 30. julija ob 9.30 orientacijski pohod »Zaklad gradu v Rubijah«. Pravilnik bo objavljen.

ŠK DOMIO

spročča, da se

ŠPORTNI PRAZNIK

na športnem igrišču pri Domju nadaljuje tudi danes, 18. julija.

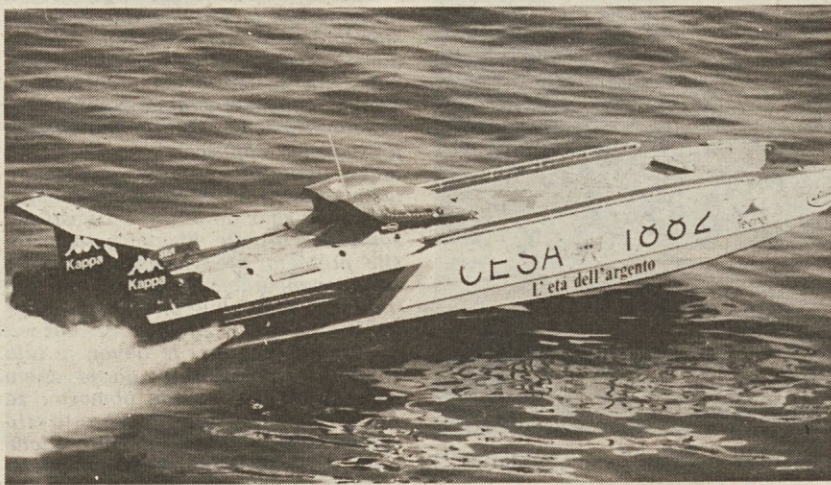
Ob 20.30 bo igral ansambel Pomlad.

V Tržaškem zalivu uspelo tekmovanje off-shore

Fabio Buzzi in Giorgio Villa sta po pričakovanjih zmagovalca VN Trsta v kategoriji off-shore za motorne čolne, veljavno za italijansko prvenstvo. V idealnih meteoroloških in tekmovalnih razmerah sta s svojim katamaranom Cesa 1882, ki ga poganjajo štirje turbodizelski motorji seatek (2500 konjskih sil), zlahka ugnala vse tekmece. Vozila sta s povprečno hitrostjo 166 km na uro, kar je res velik podvig.

Prirediteljem tega tekmovanja, ki je na tržaških pomolih in na obronkih kraške planote privabilo veliko število gledalcev, je po lanskem polomu zaradi slabega vremena uspelo izpeljati to privlačno manifestacijo, udeleženci pa so se pohvalno izrazili o organizaciji in tudi o trasi na morju, tako da bi lahko postal Trst kmalu prizorišče še bolj pomembnih tekmovanj off-shore.

Na sliki: zmagovalni čoln

V soboto in nedeljo so se v Tržiškem zalivu pomerili optimisti Vsestransko uspeli jadralski tekmovanji JK Čupa

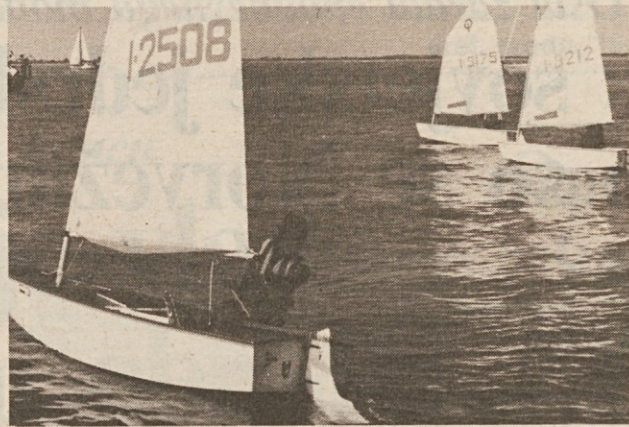
To soboto in nedeljo je bil na sporedu v Tržiškem zalivu pravi tekmovalni praznik jadralskega kluba Čupe, saj je to agilno in dinamično društvo pridilo kar dve tekmovanji optimistov, ki sta bili res zgledno organizirani.

V soboto se je kar 43 optimistov (kar je pravi državni rekord) v predstavnosti štirinajstih društev enajste cone, ki zaobjema območje od Milj do Chioggie, udeležilo uradne kvalifikacijske območne regate italijanske federacije, naslednjega dne pa je 51 mladih jadralcev odjadralo dve regati veljavni za Čupino redno tekmovanje.

Sobotni uradni območni regati, ki je bila na sporedu v Tržiškem zalivu med Tržičem in Punto Sdobo, ker je bilo na Tržaškem tekmovanje off-shore, sta med drugimi sledila predsednik sodniškega zbora Spangaro in delegat FIV De Angelis, na njej pa je zmagal Andrea Frani (SVOC) pred klubskima tovarišema Giacocom Petroniom in Guidom Prearom. Odlično se je s svojim desetim mestom izkazal član Čupe Iztok Colja. Andrej Petaros (Čupa) je bil 20., Alenka Pertot (Sirena) pa 38. Naslednjega dne so regatno polje

spet premaknili v Panzanski zaliv, obe regati pa sta bili nadvse zanimivi. Skupno prvo mesto je osvojil Paolo Pirelli (STV) pred Fabriziom D'Estejem (SVOC) in Matteom Valentijem (SVOC). Iztok Colja (Čupa) se je s svojim 14. mestom spet izkazal, 16. je bil

Andrej Petaros (Čupa), 27. Andrej Močilnik (Sirena), 39. pa Alenka Pertot. Vsekakor je treba pohvaliti organizatorje obeh tekmovanj, marljive odbornike jadralskega kluba Čupa, ki so se res izkazali. Naj se le spomnimo, kako se takoj ukrepali pri spremembi

vetra in torej regatnih polj ali pa pri "pridrebi" odlične "paštašute" na Čupinem sedežu v Sosljanu, da o ostalem ne govorimo.

Na slikah: levo - skupni pogled na regato, desno - kako je to navsezadnje prav zabavno! (foto M. Magajna)

Druga trofeja Dolomitov Dobre uvrstitve rolkarjev Grmade

V nedeljo so se rolkarji športnega društva Grmada-Hobles udeležili druge trofeje Dolomitov v Rocca Pietore pri Bellunu. Proga je bila speljana na pobočju Marmolade na zelo strmi in zahtevni rebri z višinsko razliko 1200 metrov.

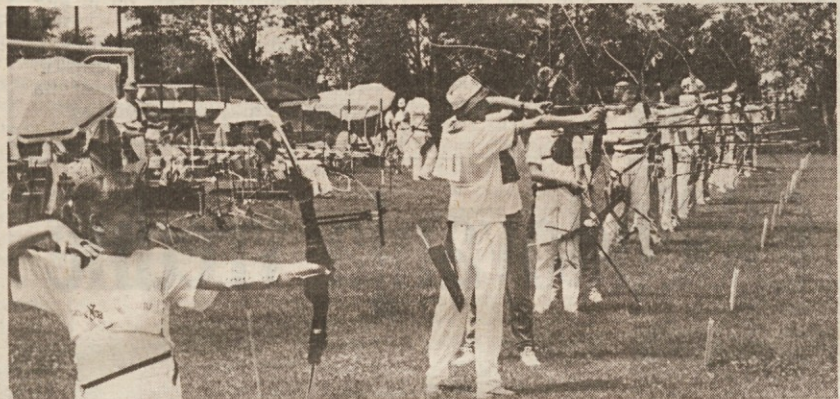
Rolkarji Grmade-Hobles so bili prisotni v dveh kategorijah in sicer pri cicibanah na progi 2400 m, kjer je Erik Iori zasedel dobro tretje mesto, in v kategoriji mlajših začetnikov na 6.900 m dolgi progi, kjer sta Andrej Legiša in Dean Peric zasedla dobro tretje oziroma 4. mesto. Društveno se je športno društvo Grmada-Hobles uvrstilo na 9. mesto med 14 prisotnimi društvi.

LESTVICA

CICIBANI: 1. Flavio Vaccaretti (CS Bassano) 15'54"09; 3. Erik Iori (ŠD Grmada-Hobles) 18'03"09.

MLAJŠI ZAČETNIKI: 1. Omar Peruzzo (CS Bassano) 37'34"04; 3. Andrej Legiša (ŠD Grmada-Hobles) 46'29"06; 4. Dean Peric (ŠD Grmada-Hobles) 51'52"05. (Ervin Iori)

Ob lokostrelskem turnirju Zarje

Prejšnji konec tedna je bilo na sporedu v Bazovici deželno lokostrelsko tekmovanje v organizaciji ŠD Zarja. Katja Ražem (na sliki na skrajni levi) je zmigala v kategoriji najmlajših, Tamara Ražem in Bogdan Stopar sta bila pri naraščajnikih druga, pri članih pa se je Aleksander Ražem uvrstil na deveto mesto (foto Križmančič)

Bazovci osvojili nogometni turnir v Trebčah

Tradicionalni praznik športnega društva Primorec v borovem gozdičku ob nogometnem igrišču v Trebčah je letos spremljal že tretji turnir v malem nogometu. Turnirja se je udeležilo kar osem ekip, ki so predstavljale kar devet kraških vasi, ter ekipa gostilne Tul Breg, v kateri naj bi igrali nogometaši dolinske občine.

Organizatorji Edvin Kralj, Aldo Carli in Tullio Možina so razdelili ekipe v dve skupini. V skupini A, kjer so se pomerili Bani-Ferlugi, Kriz, Opčine, Padriče-Gropada, je gajevska ekipa, po začetnem obotavljanju, z lahkoto zmigala naslednji dve tekmici in si tako priborila prvo mesto v svoji skupini. Drugo mesto si je po velikem dvoboju z ekipo Bani-Ferlugi pridobila ekipa Opčin, ki je za vse športnike predstavila pravo presenečenje, kajti Openci se odlikujejo več v košarki kot v nogometu.

V skupini B so bili domačini brez dvoma najmočnejši, kajti po začetnem remiju z Bregom so Trebčce nadigrale Bazovci in nato v zelo napeti tekmici premagale tudi Repen. Na drugo mesto pa so se uvrstili Bazovci, ki so gladko premagali

Repen in gostilno Tul Breg. Tako se je končal prvi del turnirja na katerem so se ekipe izkazale zaradi velike borbenosti in živčnosti, tehnična raven pa ni bila na visokem nivoju.

V polfinalih so se pomerili Bazovci in Padriče-Gropada ter Trebče in Opčine. Zelo zanimiva je bila prva tekma med Bazovci in Gajevci, za katere so bile potrebne 7-metrovke, ker sta ekipi po regularnih 60 minutah igranja zaključili tekmo z neodločenim izidom. Iz sedmih metrov pa so se Bazovci izkazali za boljše od Gropajcev in si tako zaslužili uvrstitev v finale. Ob malem nogometnem igrišču se za drugo polfinalno tekmo zbralo veliko število gledalcev, predvsem Opencev. Vendar so njihova upanja zelo hitro usahnila, kajti Trebenci so že po šestih minutah vodili z zvonečim 4:0 in končni rezultat 11:3 v korist domačinov je povsem zgovoren.

V zaključnem dnevu sta bila na sporedu še finala, in sicer mali finale, na katerem je ekipa Padriče-Gropade z rezultatom 4:2 osvojila 3. mesto. Kasneje so se

Trebenci in Bazovci pomerili za prvo mesto. Bazovci so kar hitro prišli v vodstvo z močnim strelom Sossija. Le par minut kasneje pa je Mule z akrobatičnim golom izenačil. V tem delu tekme so bili Bazovci gospodar na igrišču, a niso imeli večjih priložnosti. Tako so dosegli še drugi gol in po trenutnem izenačenju Muleja je Auber zapečatil rezultat na 3:2 v korist Bazovcev.

V drugem polčasu so Trebenci silovito pritisnili na bazovska vrata, vendar sta bila Racman in nekajkrat drog na pravem mestu. Tako je 3. pokal Primorca v malem nogometu osvojila ekipa Bazovci pred Trebčami, Padričami/Gropado in Opčinami. Naj omenimo, da je bil za najboljšega igralca turnirja proglašen Bazovec Paolo Tognetti, med vratarji pa se je odlikoval Leone. Najspretnjši strelce pa je bil Trebenc Mule, blestel paje tudi najzagrizenjši napadalec domačin Igor Milkovič. ŠD Primorec se nadalje najtopleje zahvaljuje sponzorjem, ki so z njihovimi darili razkošno popestrili nagrajevanje. (Andrej)

Doberdobci, Vrhovke in Brici zmagovalci 3. nogometnega turnirja v Gabrjah

Doberdobci pri mladincih, Vrhovke pri ženskah ter Brici pri članih so letošnji zmagovalci 3. nogometnega turnirja, ki so ga v Gabrjah z uspehom organizirali člani kulturnega društva Skala. Povedati je treba, da je na tokratni izvedbi nastopilo vsega skupaj kar 16 ekip, kar pomeni, da je na gabskem pravokotniku merilo moči približno 180 športnic in športnikov. Vsekakor zanimiva pobuda, za uspešnost katere nosi v prvi vrsti zaslugi Edi Sambo, ki se je ob dobrem igralcu izkazal tudi za solidnega organizatorja.

Kot smo že povedali, so v mladinski konkurenci zmigali Doberdobci, ki so imeli boljši količnik v golih v primerjavi z Italo iz Gradišča. Isto velja za Vrhovke, ki so na ciljni črti prehiteli Štanderke, Sovodnjke in Gabrke. Med člani pa je prvo mesto zaslužno osvojila ekipa iz Števerjana/Oslavje, ki je v finalnem dvoboju premagala Gabrce in se jim tako »oddolžila« za lanski poraz. Sicer je treba reči, da sta obe ekipi v teku turnirja pokazali največ in da sta si mesto v finalu povsem zaslužili. V srečanju, ki je veljalo 3. mesto, je ekipa iz Rupe/Peči s 3:1 premagala Dol/Poljane.

Ob zaključku turnirja je na prireditvenem prostoru, kjer poteka poletni praznik, sledilo nagrajevanje. Ob ekipah so bili nagrajeni tudi nekateri posamezniki. Kar zadeva strelce so priznanje dobili Marino Peteani (mladinci), Nevja Černic (ženske) in David Klanjšček (člani). Po-

vejm, da so v Gabrjah izvolil tudi lepoto ženskega turnirja. To je Barbara Kovic, ob njej pa so posebno priznanje dobile tudi Martina Cogliatti, Miranda devetak in Nadja Marassi.

FINALE ZA 3. MESTO ČLANI
RUPA/PEČ - DOL/POLJANE 3:1 (2:1)
STRELCI: avtogol, Vižintin, Gaetano, Pinna.

RUPA/PEČ: Croselli, Juren, Pinna, Ferfolja, Gaetano, Pahor, Zotti, Marušič.
DOL/POLJANE: Ferletič, Radetti, Frandolič, Vižintin, Devetta, Gergolet, Argentin.

FINALE ZA 1. MESTO
ŠTEVERJAN/OSLAVJE - GABRJE 5:1 (2:1)

STRELCI: avtogol, F. Sambo, Sabini, Vogrič, Marassi, Klanjšček.

ŠTEVERJAN/OSLAVJE: Legiša, Marassi, Sabini, Buzzinelli, Klanjšček, Bevčar, Falcichia, Bensa, Grinovero, Vogrič.

GABRJE: Calligari, Mosetti, Cernigoj, S. Florenin, F. in E. Sambo, Faidutti, P. Florenin.

IZIDI (ŽENSKE)

Gabrje - Štandrez 0:2, Sovodnje - Vrh 2:1, Sovodnje - Štandrez 2:4, Gabrje - Vrh 1:3, Gabrje - Sovodnje 0:1, Vrh - Štandrez 2:0.

LESTVICA: Vrh 4 točke (6:3 v golih), Štandrez 4 (5:4), Sovodnje 4 (5:5), Gabrje 0.

VRH: M., T., K. in V. Devetak, D. in N. Černic, D. in A. Gallo, Tuniz, Humar, Hasek, Lavrenčič.

ŠTANDREZ: Marassi, Zavadlav, Jarc, Braini, Petarin, R. Zavadlav, Primožič, E. in S. Humar.

GABRJE: C. in V. Češut, Pinello, Cotič, M. in V. Florenin, Devetak, Fajt, L. Devetak, Cibini.

SOVODNJE: K. in B. Kovic, Tommasi, Zavadlav, Florenin, Juren, Devetak, Lavrenčič, Pahor, Lovisutti, Cotič.

IZIDI (MLADINCI)

Gabrje - Doberdob 0:3, Itala - Sovodnje 1:4, Gabrje - Sovodnje 2:1, Doberdob - Itala 1:2, Doberdob - Sovodnje 3:2, Gabrje - Itala 2:4.

LESTVICA: Doberdob 4 (7:4), Itala 4 (7:7), Sovodnje 2 (7:6), Gabrje 2 (4:8).

DOBERDOB: Peric, Devetak, Bais, Dario, D. in P. Gergolet, Ferfolja, Conzutti, Canciani.

SOVODNJE: Pisk, Peteani, Marvin, Marussi, Peršolja, Marino Peteani, Kobal, Černigoj, D. Pisk.

GABRJE: Pelos, Clemente, Menis, Florenin, Lorenzon, Germani, S. Florenin, Marassi, Češut.

Na slikah (foto Pavšič): Člani iz Števerjana/Oslavje (levo) in ženska postava z Vrha, ki so zmigali na gabskem turnirju.

Davor Zupančič

13.

Meje nemogočega

Kratek pregled svetovnega alpinizma

V enem prejšnjih nadaljevanj smo postavili kot mejnik med prvo in drugo dobo leto 1855, ko se je začelo mišljenje alpinistov spreminjati. Od tistega leta vse do začetka našega stoletja so se gorniški podvigi otresli etikete znanstvenega raziskovanja in se uveljavili kot dejavnost samostojne panoge. S prvimi velikimi in zahtevnimi dolomitskimi vzponi pa je dobil alpinizem svojo pravo podobo.

Pisali smo že o Zsigmondyju in o Grohmannu, zaradi prostorne stiske smo izpustili imenitne vodnike, kot je bil na primer Innerkofler, omenili pa smo tudi razvijajoče se teorije o pleza-

nju brez vodnika. Tokrat bodo na vrsti Winkler, Piaz, Dibona, Preuss in Dülfer, imena, ki so vsem alpinistom dobro znana. Čeprav so ti ljudje plezali v istih letih kot Julius Kugy, je med njim in ostalimi tako velika ideološka razlika, kakršne ne srečamo niti med Paccardom in samim Kugyjem.

V istem času se je prvič pojavil problem tehničnih pripomočkov, in pri tej stvari se je vredno nekoliko zaustaviti. V prvih sto letih gorniške zgodovine je bila edina tehnična pomoč vrvi. Uporabljali so jo, da so se med sabo varovali, kar je bilo gotovo učinkovi-

tejše med prečenjem ledenikov kot pa v steni sami, kjer bi drugi v navezi ne mogel na noben način zadržati padca svojega soplezalca z močjo samih rok. Klinov, s katerimi se danes pritrdimo k steni, takrat še niso poznali. Padec prvega v navezi je bil večkrat usoden za oba alpinista. Klinov za napredovanje in lestvic sploh še niso uporabljali, nekajkrat se je res sicer pripetilo, da so velike skupine odnašale s sabo v goro leseno lestev za prečenje ledeniških razpok in premagovanje strmih skalnatih skokov, toda to so samo redki primeri in jih ne moremo imeti za takratno pravo tehniko.

V Dolomitih pa, kjer je stena navpična in zelo izpostavljena, se je kmalu začutila potreba po večji varnosti med vzponom, in tako se je začela razvijati poleg plezalne tehnike tudi alpinistična oprema. Toda pojdi mo kar po vrsti.

Zgodovinski prikaz začnimo pri Georgeu Winklerju, velikem predstavniku takrat zelo močne britanske alpinistične šole. Omenili smo že, da so se angleški gorniki radi posluževali vodnikov in kritizirali nemške "avantgardne" plezalce, ki so se takemu slogu v gorah odpovedali. George Winkler pa je bil med Angleži izjema. V gore, in

Paul Preuss (1886 - 1913), eden naj-
večjih alpinistov vseh časov

večkrat v kar precej zahtevne stene, se je odpravil sam. Najbolj znan uspeh tega gorskega samotarja je prvi

vzpon na Vajoletove stolpe v skupini Catinaccia, in sicer na stolp, ki še danes nosi njegovo ime. S tem podvigom, še danes je ocenjen s krepko štiri-
rico, je za celo stopnjo premaknil mejo
zmožljivosti, kar se tiče težav v skali.

Konec prejšnjega stoletja je torej v Dolomitih premoč Britancev očitna, v našem stoletju pa so začeli počasi zapuščati "blede gore", verjetno so bili prepričani, da so se preveč izkazali. Njihov umik je odprl pot nemškim in italijanskim nastajajočim alpinističnim zvezdam.

Tita Piaz, "zlodej" Dolomitov... Sploh ni mogoče omenjati tega odličnega italijanskega plezalca, ne da bi se poklonili njegovi izraziti osebnosti. Ta edinstveni človek, zmožen vsakega herojstva in sleherne neumnosti, prepoln dobrosrčnosti in vendar uporen vsem gospodarjem, zaradi česar se je večkrat znašel za rešetkami, je na začetku našega stoletja kraljeval, seveda v alpinističnem smislu, nad svojimi Dolomiti.

Dolgo bi lahko našteval njegove vzpone: od Punte Emma do Campanile Toro, kjer je prvič prekorčil mejo pete stopnje, toda zanimivejše so anekdote iz Piazovega razburkanega življenja.

Naročnina: mesečna 16.000 lir - celoletna 192.000 lir; v SFRJ številka 3.500 - din, naročnina za zasebnike mesečno 30.000 - din, trimesečno 85.000 - din, letno 320.000 - din, upokojenci mesečno 25.000 - din, trimesečno 65.000 - din, polletno 120.000 - din, letno 240.000 - din. Naročnina plačana vnaprej se med letom ne povša.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348
Za SFRJ - žiro račun 51420-603-31593
ADIT 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglaš - Ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 72.000 lir. Finančni in legalni oglaš 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 108.000 lir. Mali oglaš 760 lir beseda. Ob praznikih povisek 20%. IVA 19%. Osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Oglaš iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

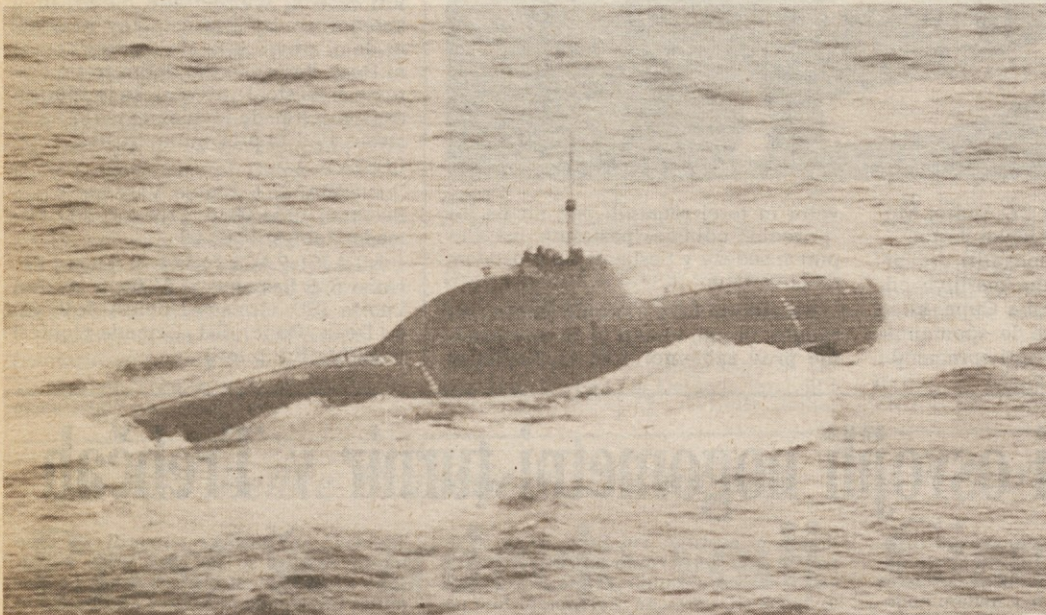
18. julija 1989

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tix 460894
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382 - 85723
CEDAD - Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik Marko Waltritsch

izdaja in tiska ZTT Trst Cien Italiane zveze časopisnih založnikov FIEG

Ogorčenje Osla zaradi enodnevnega molka sovjetskih oblasti »Nesreča« sovjetske jedrske podmornice Za Moskvo so se Norvežani tokrat zmotili

Sovjetska jedrska podmornica razreda alfa, ki ima 2.900 BRT, dva jedrska reaktorja, štiri dizelske motorje in ki je oborožena z jedrskimi raketami SS 15 (Telefoto AP)

OSLO — »Norvežani so plamene in dim iz izpušnih cevi zamenjali za požar na jedrski podmornici,« je včeraj za tiskovno agencijo Tass izjavil sovjetski obrambni minister general Dmitrij Jazov. Njegova zakasnela izjava pa ni spremenila bistva vse zadeve, ki se je že spreminila v prvi diplomatski incident. V nedeljo je namreč norveška obalna straža v mednarodnih vodah Barentsovega morja opazila sovjetsko jedrsko podmornico, iz katere se je začel valiti dim, ko je nenadoma izplula na površje. Predsinočnjim so norveške oblasti poklicale sovjetskega veleposlanika Aleksandra Teterina, ki pa ni imel informacij o morebitni nesreči. Norveški zunanji minister Thorvald Stoltenberg je bil dobesedno ogorčen. Nedeljska »domnevna nesreča« je že tretja v štirih mesecih. Norvežanom seveda ni vseeno, če imajo sovjetske jedrske podmornice smolo prav pred norveško obalo, in ne ostanejo ravnodušni, ko jim kdo vso zadevo prikriva, in z enodnevnim zamudo navaja, da so se zmotili. Opravičevanje Dmitrija Jazova pa vseeno daje slutiti, da na podmornici ni bilo vse po planu. General je namreč povedal, da je podmornica izplula na površje, ker sta se zaradi manjše napake samodejno izključila oba reaktorja. Kasneje je še prišlo do kratkega stika, tako da so morali vlučiti pomožne dizelske motorje. Sovjetski obrambni minister je pozabil povedati, da je podmornico pol drugo uro vlekla neka sovjetska ladja, in šele nato je z lastnimi sredstvi nadaljevala plovbo.

Nedeljska »nesreča« bo seveda še dala netiva polemikom o zanesljivosti sovjetskih jedrskih podmornic, ki v zadnjem obdobju doživljajo »črne dneve«. Obenem je v nedeljo spet prišla do izraza stara sovjetska molčečnost, ki jo Gorbačovova glasnost le s težavo načinja.

Od 1. avgusta bodo najemnine za 5,25% višje

RIM — Prihodnji mesec se bodo na podlagi zakona o pravičnih stanarjih najemnine povečale za 5,25 odstotka. Če ne bo prišlo do nepričakovanih preobratov, bodo poviški stopili v veljavo 1. avgusta. Nekateri ministri De Mittove vlade pa ne izključujejo možnosti, da bi odlok vsaj začasno preklicali.

Od leta 1978, ko je stopil v veljavo zakon o pravičnih stanarjih, so se najemnine za zasebna stanovanja zvišale za 200,9 odstotka. Poviški so sorazmerni z višanjem življenjskih stroškov. 1. avgusta pa se bodo povečale stanarine tudi za najemnike trgovin, uradov in skladišč, in sicer za 12,2 odstotka.

Zakon o pravičnih stanarjih je od samega nastanka pred enajstimi leti tarča številnih polemik, ne samo od najemnikov in lastnikov stanovanja, pač pa tudi parlamentarcev. Ta zakon so namreč s časom »prilagodili« tako, da je njegovo tolmačenje skrajno dvorezno. Na podlagi različnega obračunavanja poviškov in življenjskih stroškov, so namreč vselej na boljšem lastniki kot najemniki.

Koncert Pink Floydov v laguni odprl nezaceljene beneške rane

Beneški Trg sv. Marka po koncertu Pink Floydov (AP)

BENETKE — Polemike pred koncertom, puljenje las po koncertu. V Benetkah se v zadnjih letih redno dogaja, da se ob vseh pomembnejših prireditvah obnavlja apokaliptična, ker je mesto pač tako kot je: čudovito in bajno, a na robu »turističnega« zloma, naj si bo zaradi razstave, regate ali koncerta.

Koncert rock skupine Pink Floyd je pritegnil v Benetke nad 200 tisoč poslušalcev (večina ni imela kaj gledati zaradi prevelike gneče), ki so v noči na nedeljo postali »vandali«, »prebivalci pragozda«, »zveri«. Kar je sobotna množica pustila za sabo je bilo res nekaj neverjetnega. Trg sv. Marka so prekrivale smeti, ljudje so spali (v spalnih vrečah!) na tleh in »lulali« kar na impozantnih portalih Doževe palače. To seveda ni nikakršna omika, smeti bi morale romati v smetnjake, za ostale potrebe pa obstajajo (vendar ne v Benetkah) primerni prostori.

Po koncertu Pink Floydov na splavu pred Trgom sv. Marka, pa se ne moremo izogniti razmišljanju o tem, kdo je vsega tega pravzaprav kriv. So primerni za v pragozd res le poslušalci? Ali jim ne bi delali družbo tudi tisti krajevni upravitelji, ki so odganjali turiste v spalnih vrečah, kot bi prali ceste, in niso poskrbeli za alternativna ležišča? Pa tisti, ki prirejajo 10-dnevno pustovanje in v nekaj mesecih pozabijo, kako je bilo, ko so se na Trgu sv. Marka gnetle maske, v Benetkah pa je že od časa znanega Casanove premalo javnih stranišč in smetnjakov. Očitno gre za obsojanje koncerta *tout court*, kot dokazuje tudi izjava ministra za kulturo Bono Parrinove, ki ugotavlja, da bi se nikomur ne sanjalo prirediti rock koncerte v mestu, ki bi ohranilo svojo prvino središča kulture in znanosti. Kaj pomeni ministru kultura, to je sedaj vprašanje.

Končno tudi v SZ slike gole Marylin

MOSKVA — V zadnji številki filmske revije Sovjetski ekran so objavili, prvič v SZ, fotografije z Marylin Monroe v »naravnem« oblačilu. Gre za slavne fotografije, ki so jih pred 47 leti objavili na znanem koledarju, za katerega so zbiratelji pripravljali odšteti bajne vsote, saj je na rdečem ozadju takrat prvič zablestela zvezda prikupne Marylin.

V Moskvi, kjer je te dni domači filmski festival, se tudi ne morejo načuditi fotografijam Natalije Nagode (igrala je v filmu Mala Vera) za ameriško revijo Playboy.

Včeraj v Moskvi maša zadušnica za družino carja Nikolaja II.

MOSKVA — Na pokopališču samostana Donskoj je bila včeraj maša zadušnica za zadnjega ruskega carja Nikolaja II. Oblasti so najprej skušale na vsak način preprečiti mašo, kmalu pa so se morali policisti in nekateri člani partije umakniti pred odločnostjo kakih 150 oseb, ki so prisostvovala obredu. Maša v spomin na carja je tako potekala brez vsakršnih incidentov.

Svojevrstni obred je priredil poseben odbor, ki se bori, da bi pokojne člane carske dinastije pokopali v stolnici sv. Petra in Pavla v Moskvi. Tu so namreč pokopani vsi carji in njihovi družinski člani od Petra Velikega dalje. Odbor je tudi zahteval od sovjetskega vrhovnega sovjeta, naj odpre preiskavo, ki bi enkrat za vselej povedala resnico o nasilni smrti zadnjega carja in njegove družine. Sovjetski filmski delavec Riabov namreč trdi, da točno ve, kje je pokopana družina Nikolaja II. in da bo ime kraja izdal šele, ko bodo oblasti zagotovile dostojen pokop za trupla. Uradna verzija dogodka pa je, da so trupla carjeve družine uničili z žvepleno kislino in tako izbrisali vsako sled za njimi. Riabov kljub vsemu zaupa v perestrojko.

Občudovanja vredne

Britanski premier gospa Margaret Thatcher je izkoristila pariški vrh sedmerice industrijsko najbolj razvitih držav, da si je privoščila skok v Louvre, kjer se je posvetila predvsem kiparstvu antičnega Rima (Telefoto AP)

Nezadovoljstvo ob ameriškem amandmaju o Kosovu

BEOGRAD — Dopolnilo, ki ga je ameriški senat sprejel o domnevnem kršenju človekovih pravic na Kosovu, je protijugoslovansko, neresnično in škodi odnosom med SFRJ in ZDA, so menili delegati odbora za zunanjo politiko skupščine Jugoslavije.

V skupščinski razpravi o akcijah v kongresu ZDA, povezanih z vprašanjem človekovih pravic v Jugoslaviji, je bilo čutiti nezadovoljstvo zaradi načina vodenja te akcije, saj je v očitnem nasprotju z dobrimi odnosi in sodelovanjem med Beogradom in Washingtonom.

Ceprav to dopolnilo ne povzroča nobenih resničnih posledic za dvostranske odnose, bodo le-ti kljub vsemu trpeli, so menili na seji odbora.

Najbolj očitno pa je bilo nerazpoloženje, ki ga je »zasejalo« dejstvo, da se znotraj Jugoslavije zaradi različnih tendencioznih in napačnih razlag dogodkov na Kosovu olajšuje delo vsakomur v tujini, ki si prizadeva, da bi očrnil Jugoslavijo. Zunanje-politični odbor je jugoslovansko neenotnost odločno kritiziral, obenem pa je menil, da je zgled, ki opozarja: dokler ga ne bomo »vrgli čez prag«, se ne bomo

mogli znebiti razprav s podobnimi neprijetnimi temami, ki prihajajo iz tujine.

Namestnik zveznega sekretarja za zunanje zadeve Milivoje Maksić je zastopal zamisel o potrebi širokega in razumnega delovanja Jugoslavije. To terja od njene diplomacije, da »spravi na svetlo« resnico o Kosovu. Maksić je hotel prepričati nejeverne Tomaže, da služba za zunanje zadeve daje Kosovu absolutno prednost pri delu, ker »problemi Kosova zadevajo strateški interes SFRJ«. Maksić je dejal, da je imel veleposlanik v Washingtonu Zivorad Kovačević, ki te dni končuje svoje poslanstvo v ZDA, veliko dela, da je ameriško stran »poučil« o njenih zablodah in opozoril na protijugoslovanske pritiskne zlasti v zvezi z »lobiranjem« kongresnikov. Opozoril je, da je bilo tudi prizadevanje Budimirja Lončarja med nedavnim obiskom v ZDA »kosovsko obarvano«. »Morali bi se zamislili nad ravnanjem v državi,« je opozoril Milivoje Maksić in dodal, da moramo čuvati dostojanstvo in delati kot vsak, ki mu je kaj do napredka.

Maksić je poudaril, da tisk na Zahodu pa če je še tako neodvisen, bolj ali manj odseva določene poli-

tične želje okolja, v katerem deluje. Nekateri krogi v Evropi in drugod želijo prek Kosova ustvariti poligon za svoje strateške opredelitve. V nedogled ponavljajo, da jim je veliko do ohranitve Jugoslavije, seveda pa je vprašanje, kakšne Jugoslavije: ali resnično takšne, socialistične, samoupravne ali kakšne drugačne. Značilno je, je menil Maksić, da Zahod ni govoril o domnevnem kršenju človekovih pravic na Kosovu leta 1981, ker je bilo to obdobje po Titovi smrti. Danes, ko je Zahod prepričan, da se SFRJ ni nikomur priklonila, ni nobene potrebe, da bi bili ti krogi tako zelo strpni do Jugoslavije.

Delegatka iz Slovenije Marta Desinger je vprašala, zakaj ne povabijo ameriških kongresnikov na Kosovo, da bi se prepričali, da živijo v zmoti in da bi »oprani« krivico, ki so jo storili Jugoslaviji. Predsedujoči Aleksandar Simović je dejal, da se je odbor že prej ogreval za takšno zamisel in da bi skupščinska delegacija SFRJ odpotovala v ameriški kongres ter tam spregovorila o resničnem stanju na Kosovu in spoštovanju človekovih pravic v Jugoslaviji. (dd)

Zakaj je morala Gisella umreti?

CAGLIARI — Preiskovalci, ki raziskujejo vzroke smrti 17-letne študentke Giselle Orrù iz Carbonie, so prijeli sodnikom 4 osebe. Med temi sta dva narkomana, in sicer 20-letna Gisella Pau in 33-letni Giampaolo Pintus. Četverica je osumljena namernega umora in skrivanja trupla. Zaenkrat še ni gotovo, kdo se je najbolj znesel nad mladenko, gotovo pa je, da so jo poslili, ji prebodli srce z dolgim ostrim predmetom in jo nato vrgli v neki vodnjak.

Namestnik državnega pravdnika Alessandro Pili nima več dvomov, da je četverica izsiljevala Orrujevo in jo hotela uvesti v prostitucijo, z denarjem pa bi si narkomana lahko kupovala mamila. Dekle se je verjetno tem predlogom upiralo, očitno pa je vedelo preveč, in je moralo umreti.